

12 chủ đề giáo dục trẻ vị thành niên



Tài liệu được hoàn thành với sự hỗ trợ của
Tổ chức Hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Flămăng - VVOB

SÁCH PHÁT KHÔNG

12 chủ đề giáo dục trẻ vị thành niên



HỘI LIÊN HIỆP
PHỤ NỮ VIỆT NAM



TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN SINH HOẠT
CÂU LẠC BỘ “CHA MẸ NUÔI DẠY CON TỐT”

12 chủ đề giáo dục trẻ vị thành niên



HÃY HÀNH ĐỘNG VÌ TƯƠNG LAI CON EM CHÚNG TA

Hà Nội, tháng 5 /2012

LỜI NÓI ĐẦU

Hiện nay kiến thức kỹ năng nuôi, dạy con của các bà mẹ và những người trực tiếp chăm sóc còn rất hạn chế, đặc biệt là ở nông thôn, vùng sâu, vùng xa và vùng đặc biệt khó khăn. Việc chăm sóc hầu như mới chỉ tập trung vào vấn đề nuôi dưỡng mà chưa chú ý đến vấn đề dạy dỗ để trẻ phát triển toàn diện, khỏe mạnh cả về thể chất lẫn tinh thần và sống hòa nhập với cộng đồng xã hội. Vì vậy việc hỗ trợ các bà mẹ có thêm kiến thức và kỹ năng để nuôi, dạy con tốt là hết sức quan trọng.

Trong những năm qua Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam (Hội LHPN Việt Nam) đã phối hợp với Tổ chức Hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Fla-măng, Vương quốc Bỉ (VVOB Việt Nam) triển khai phong trào “Trường học thân thiện, học sinh tích cực” (do Bộ Giáo dục và Đào tạo phát động) và xây dựng mô hình câu lạc bộ Giáo dục và đời sống tại 5 tỉnh (Thái Nguyên, Quảng Ninh, Nghệ An, Quảng Nam và Quảng Ngãi). Các hoạt động này nhằm đáp ứng nhu cầu của các bậc cha mẹ mong muốn được cung cấp kiến thức, kỹ năng và phương pháp giáo dục toàn diện nhằm giúp trẻ vị thành niên học tập tích cực và ứng phó với các thách thức trong cuộc sống thường ngày, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và cuộc sống của các em.

Với mục đích mở rộng mô hình câu lạc bộ Giáo dục và đời sống lồng ghép với các câu lạc bộ Cha mẹ nuôi dạy con tốt của 14 tỉnh điểm thực hiện đề án Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi, dạy con tốt (Đề án 704), Hội LHPN

Việt Nam phối hợp với tổ chức VVOB Việt Nam xây dựng Tài liệu hướng dẫn sinh hoạt câu lạc bộ “Cha mẹ nuôi, dạy con tốt” - 12 chủ đề giáo dục trẻ vị thành niên nhằm cung cấp cho cán bộ phụ nữ, chủ nhiệm các câu lạc bộ và tuyên truyền viên cấp cơ sở nội dung, phương pháp để thực hiện hiệu quả các buổi truyền thông về giáo dục trẻ vị thành niên tại tổ, nhóm, câu lạc bộ phụ nữ ở cộng đồng.

Hội LHPN Việt Nam và Tổ chức VVOB Việt Nam xin chân thành cảm ơn bác sĩ Trịnh Thị Huệ, chuyên gia tư vấn truyền thông thay đổi hành vi Bộ Y tế và thạc sĩ Bùi Ngọc Diệp, chuyên viên Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Hội LHPN các tỉnh triển khai thực hiện Đề án 704 và chương trình giáo dục VVOB Việt Nam, Ban biên tập đã góp phần biên soạn và hoàn thành tài liệu này. Chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của những người sử dụng tài liệu. Ý kiến xin gửi về theo địa chỉ: Ban Gia đình Xã hội - Hội LHPN Việt Nam, 39 Hàng Chuối, Hà Nội.

BAN GIA ĐÌNH XÃ HỘI
HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ VIỆT NAM

MỤC LỤC

Lời nói đầu	3
Các từ viết tắt	6
Phần 1. Hướng dẫn sử dụng tài liệu	7
Phần 2. Giới thiệu 12 chủ đề giáo dục trẻ vị thành niên	13
Chủ đề 1. Phương pháp giáo dục con tại gia đình	13
Chủ đề 2. Giá trị của việc học và trách nhiệm của gia đình trong việc tạo điều kiện cho con học tập	26
Chủ đề 3. Cha mẹ giúp con đặt mục tiêu và lập kế hoạch học tập, rèn luyện	35
Chủ đề 4. Giáo dục con kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm	43
Chủ đề 5. Kỹ năng xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng	52
Chủ đề 6. Giúp con hòa nhập cộng đồng, tham gia hoạt động xã hội	64
Chủ đề 7. Giáo dục giới tính cho con ở gia đình	72
Chủ đề 8. Giáo dục tâm sinh lý ở tuổi vị thành niên, tình bạn, tình yêu cho con	81
Chủ đề 9. Kỹ năng ứng phó với thách thức chăm sóc sức khỏe sinh sản tuổi vị thành niên	95
Chủ đề 10. Giáo dục con kỹ năng phòng tránh tai nạn giao thông và đuối nước	108
Chủ đề 11. Bình đẳng giới và phòng chống bạo lực gia đình, học đường	122
Chủ đề 12. Cha mẹ giúp con định hướng nghề nghiệp tương lai	135
Phần 3. Phụ lục	145
Phần 4. Tài liệu tham khảo	186

CÁC TỪ VIẾT TẮT

Hội LHPN	Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam
Đoàn TN	Đoàn Thanh niên
CLB	Câu lạc bộ
HĐV	Hướng dẫn viên
VTN	Vị thành niên
BDG	Bình đẳng giới
BLGD	Bạo lực gia đình
TNGT	Tai nạn giao thông
SKSS	Sức khỏe sinh sản
TTV	Tuyên truyền viên

Phần 1

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG TÀI LIỆU

I. MỤC ĐÍCH XÂY DỰNG TÀI LIỆU

- Cung cấp phương pháp chuyển tải những nội dung, chủ đề sinh hoạt lồng ghép việc nuôi và dạy con toàn diện cho cán bộ Hội LHPN, nhóm tuyên truyền viên, ban chủ nhiệm CLB/nhóm cộng đồng hỗ trợ các bậc cha mẹ tại những địa bàn thuộc 5 tỉnh trong chương trình giáo dục của tổ chức Hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Fla-măng (VVOB Việt Nam) và 14 tỉnh điểm của Đề án 704 “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi, dạy con tốt” của Hội LHPN Việt Nam.
- Cung cấp những kiến thức, kỹ năng cơ bản về giáo dục toàn diện trẻ vị thành niên (từ 10 - 16 tuổi) cho các bậc cha mẹ (bao gồm cả việc dạy kỹ năng sống giúp trẻ ứng phó hiệu quả với các thách thức của cuộc sống thường nhật và vận dụng phương pháp học tập tích cực) góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện cho trẻ em.

II. ĐỐI TƯỢNG SỬ DỤNG TÀI LIỆU

- Nhóm tuyên truyền viên, ban chủ nhiệm CLB/nhóm cộng đồng

- Cán bộ Hội LHPN cấp cơ sở
- Các bậc cha mẹ có con vị thành niên (từ 10-16 tuổi)

III. BỐ CỤC TÀI LIỆU

Tài liệu gồm 3 phần chính.

Phần I: Hướng dẫn sử dụng tài liệu.

Phần II: Giới thiệu 12 chủ đề giáo dục trẻ vị thành niên tập trung vào Giáo dục kỹ năng sống và Hỗ trợ học tập tích cực tại gia đình và cộng đồng.

Mỗi chủ đề bao gồm các mục sau:

1. Mục tiêu
2. Vật liệu/phương tiện/tài liệu
3. Thời lượng thực hiện
4. Hướng dẫn hoạt động
 - Khởi động sinh hoạt
 - Các hoạt động chính
 - Phản hồi
 - Lưu ý khi điều hành và tài liệu tham khảo.

Phần III: Phụ lục

Phụ lục 1: Tài liệu phát tay.

Phụ lục 2: Bộ đĩa CD các chủ đề về giáo dục trẻ vị thành niên phát trên loa truyền thanh xã, phường.

Phụ lục 3: Giám sát các hoạt động truyền thông chuyển đổi hành vi trong việc giáo dục trẻ vị thành niên tại cộng đồng.

IV. CÁCH SỬ DỤNG TÀI LIỆU

Bước 1

- Nghiên cứu, nắm vững nội dung và phương pháp chuyển tải của 12 chủ đề dưới đây:
 - Chủ đề 1: Phương pháp giáo dục con tại gia đình.
 - Chủ đề 2: Giá trị của việc học tập và trách nhiệm của gia đình.
 - Chủ đề 3: Cha mẹ giúp con đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện.
 - Chủ đề 4: Giáo dục con kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm.
 - Chủ đề 5: Xây dựng mối liên hệ giữa gia đình và nhà trường, cộng đồng.
 - Chủ đề 6: Giúp con sống hòa nhập cộng đồng và tham gia hoạt động xã hội.
 - Chủ đề 7: Giáo dục giới tính cho con trong gia đình.
 - Chủ đề 8: Giáo dục tâm sinh lý tuổi dậy thì, tình bạn, tình yêu cho con.
 - Chủ đề 9: Kỹ năng ứng phó với các thách thức trong chăm sóc sức khỏe sinh sản.
 - Chủ đề 10: Giáo dục con kỹ năng phòng tránh tai nạn giao thông và đuối nước.
 - Chủ đề 11: Bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và phòng tránh bạo lực.
 - Chủ đề 12: Cha mẹ giúp con định hướng nghề nghiệp.
- Nghiên cứu và nắm vững các vấn đề về giám sát các hoạt động truyền thông thay đổi hành vi của CLB/nhóm cộng đồng.

Bước 2

- Ban chủ nhiệm CLB/nhóm cộng đồng và cán bộ Hội LHPN thống nhất xây dựng kế hoạch thực hiện các chủ đề cho phù hợp với năm học và chương trình giáo dục của nhà trường cũng như các điều kiện đặc thù của địa phương.

Ví dụ:

- Tháng 7: Chủ đề 1
- Tháng 8 (Chuẩn bị khai giảng năm học mới): Chủ đề 2
- Tháng 9 (Khai giảng năm học mới): Chủ đề 3
- Tháng 10: Chủ đề 4
- Tháng 11 (Ngày nhà giáo Việt Nam) : Chủ đề 5
- Tháng 12: Chủ đề 6
- Tháng 1 của năm tiếp theo: Chủ đề 7
- Tháng 2: Chủ đề 8
- Tháng 3: Chủ đề 9
- Tháng 4: Chủ đề 11
- Tháng 5 (Chuẩn bị nghỉ hè): Chủ đề 10
- Tháng 6: Chủ đề 12

Bước 3

- Ban chủ nhiệm chuẩn bị cho buổi sinh hoạt CLB/nhóm cộng đồng:
 - Phân công trách nhiệm cụ thể cho thành viên trong Ban chủ nhiệm CLB/nhóm cộng đồng: Ví dụ: Ai chịu trách nhiệm chính về điều hành? (lo phần nội dung); Ai viết biên bản họp? Ai hỗ trợ? (lo chuẩn bị các phương tiện tài liệu tham khảo, tài liệu phát cho thành viên tham gia...).
 - Người chịu trách nhiệm chính cũng như người hỗ trợ cần nghiên cứu, tìm hiểu kỹ phương pháp, nội dung cần chuyển tải của từng hoạt động ở mỗi chủ đề để tự tin điều hành và phối hợp nhịp nhàng.
 - Chuẩn bị các câu hỏi thảo luận, tình huống đóng vai... của mỗi chủ đề như hướng dẫn trong tài liệu ra các tấm thẻ bìa màu và đánh dấu thứ tự để tránh nhầm lẫn trong quá trình điều hành sinh hoạt.
 - Thực hành trước các trò chơi khởi động để tự tin khi hướng dẫn và làm quản trò.
 - Có thể liên hệ mời báo cáo viên từ trạm y tế hay giáo viên đến chia sẻ khi triển khai những chủ đề chuyên sâu về lĩnh vực y tế hoặc giáo dục (ví dụ: Chủ đề 8, chủ đề 9 hay chủ đề 5).
 - Xin ý kiến đóng góp/ hỗ trợ kỹ thuật từ phía Hội LHPN Huyện và Tỉnh nếu gặp khó khăn, vướng mắc.

Bước 4

- Triển khai các buổi sinh hoạt theo chủ đề được xây dựng trong kế hoạch.
- Giám sát hỗ trợ nhằm tăng cường chất lượng hoạt động của CLB/nhóm cộng đồng (tham khảo các biểu mẫu giám sát ở phần Phụ lục 3).

Bước 5

- Định kỳ phân công giám sát hỗ trợ các hộ gia đình, chú trọng đến những gia đình có hoàn cảnh đặc biệt: trò chuyện, trao đổi về các khó khăn trong việc giáo dục trẻ vị thành niên và cùng gia đình tìm cách tháo gỡ.
- Định kỳ viết báo cáo phản ánh hoạt động của CLB/nhóm cộng đồng, chia sẻ kinh nghiệm, nêu gương sáng của các bậc cha mẹ, học sinh trong việc giáo dục con tốt...
- Định kỳ tổng kết đánh giá hoạt động của CLB nhằm nhân rộng mô hình.

Phần 2

GIỚI THIỆU 12 CHỦ ĐỀ GIÁO DỤC TRẺ VỊ THÀNH NIÊN

Chủ đề 1:

PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC CON TẠI GIA ĐÌNH

Mục tiêu: Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng

1. Xác định được những thuận lợi, khó khăn trong việc giáo dục con hiện nay.
2. Nắm vững các nguyên tắc cơ bản giáo dục con tại gia đình.
3. Vận dụng được các phương pháp giáo dục con vào cuộc sống hàng ngày.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 15 phút	Trò chơi "Soi gương" Cách chơi: - HDV chia các thành viên theo cặp, yêu cầu từng cặp đứng đối diện nhau. Một người thực hiện hành động trước với sắc thái tinh thần (vui vẻ, hạnh phúc, lo lắng) và người kia làm theo giống như đang soi gương. Các cặp cố gắng để người xem không biết được ai là người thực hiện hành động trước ai là người làm theo. Sau 5 phút hai người đổi vai cho nhau. - HDV gợi ý: Muốn làm được khớp thì người hành động cần làm chậm, người bắt chước phải chú ý quan sát, tập trung vào trò chơi. - Trò chơi kết thúc, HDV hỏi các thành viên: + Điều gì đã giúp người bắt chước (tức là người trong gương) làm đúng và rất khớp với người hành động (là người soi gương)?	Ý nghĩa của trò chơi: Nhằm giúp các thành viên hiểu được việc giáo dục con em tại gia đình: Cha mẹ, ông bà phải là tấm gương để con cái noi theo. Muốn làm tấm gương tốt thì các bậc cha mẹ phải có kiến thức, kỹ năng và phương pháp phù hợp. Trong trò chơi này người hành động là ông bà, cha mẹ, vì vậy cần làm chậm, vừa làm vừa quan sát, xem người bắt chước (con, cháu) có theo được không, từ đó biết điều chỉnh để hai bên cùng hiểu ý nhau và thực hiện tốt. Mặt khác, trò chơi còn giúp các bậc cha mẹ rèn luyện kỹ năng giao tiếp không lời (bằng hành động, biểu cảm) với con. Muốn giao tiếp hiệu quả với con thì trước hết cha mẹ phải quan tâm, để ý tới con từ cảm xúc thái độ đến hành vi giống như trong trò chơi "soi gương".

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	+ Nếu khi giáo dục con anh/chị là người hành động, con là người bắt chước theo thì sẽ có điều gì xảy ra? + Ý nghĩa của trò chơi với chủ đề sinh hoạt là gì? - HDV ghi tóm tắt các ý kiến vào giấy A0 và tổng hợp, kết luận.  <i>Ảnh minh họa trò chơi.</i>	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2. Những thuận lợi, khó khăn trong việc giáo dục con - 20 phút	2. Những thuận lợi khó khăn trong việc giáo dục con trong gia đình: - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV yêu cầu các thành viên chia thành 2 nhóm thảo luận: + Nhóm 1: Xác định những thuận lợi của giáo dục con trong gia đình. + Nhóm 2: Xác định những khó khăn của giáo dục con trong gia đình. (HDV gợi ý: Hiện có nhiều rào cản trong việc giáo dục con em trong gia đình, vì vậy các bậc cha mẹ cần biết phân tích để xác định cụ thể những khó khăn, thuận lợi về kiến thức, kỹ năng của cha mẹ, điều kiện kinh tế gia đình, môi trường xã hội (nhà trường, cộng đồng) tác động đến việc giáo dục con, trên cơ sở đó đưa ra các phương pháp giáo dục con thích hợp,	2. Những thuận lợi, khó khăn trong việc giáo dục con: - Kinh tế, xã hội, khoa học phát triển, trẻ em có thể tiếp cận được với nhiều kênh thông tin (ti vi, mạng internet, tài liệu, sách báo...) nhưng các em lại chưa đủ khả năng chọn lọc, phân tích cái gì là tích cực nên làm theo và cái gì tiêu cực cần tránh. - Nhiều gia đình chỉ quan tâm đến kết quả học tập của con chứ không chú ý rèn luyện kỹ năng sống cho trẻ, không khuyến khích trẻ tham gia các hoạt động xã hội, hòa nhập vào cộng đồng làm ảnh hưởng đến sự phát triển toàn diện của trẻ. Vì vậy có em sau khi đạt được danh hiệu Học sinh xuất sắc thì rơi vào trạng thái trầm cảm, rối nhiễu tâm trí... - Hầu hết các bậc cha mẹ ở nông thôn, vùng sâu, vùng xa, trình độ học vấn có hạn không có hoặc thiếu kiến thức, kỹ năng giáo dục con; vẫn

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	giúp phát huy những mặt tích cực, hạn chế các mặt tiêu cực...). - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích, tổng hợp làm rõ thêm các kết quả làm việc nhóm và kết luận về những thuận lợi và khó khăn hiện nay trong việc giáo dục con trong gia đình. Lưu ý: Khi tổng hợp, kết luận vấn đề không nhất thiết phải theo trình tự các thông tin, thông điệp ở cột bên mà có thể dựa trên kết quả làm việc nhóm để kết luận, như vậy sẽ động viên khích lệ được sự tham gia của mọi người.	còn quan niệm giáo dục văn hóa, đạo đức nói chung... là nhiệm vụ của nhà trường - Số khác kinh tế khó khăn thì cha mẹ chủ yếu chỉ tập trung kiếm kế sinh nhai, không quan tâm đến việc giáo dục, học tập của con; những hộ gia đình khá giả ở thị trấn, đô thị quan tâm đầu tư cho con học hành thành đạt nhưng vì áp lực của công việc, kiếm tiền nên phó thác cho gia sư, nhà trường, thậm chí người giúp việc. - Áp lực học tập nặng, chương trình học ở trường nhiều, nên các em có ít thời gian tiếp xúc với cha mẹ, gia đình. - Thói quen dạy con theo kiểu áp đặt “cha mẹ nói sao con nghe vậy” thiếu sự trao đổi cởi mở đã tạo khoảng cách giữa cha mẹ và con, đặc biệt ở tuổi vị thành niên.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		- Thách thức của gia đình trong cuộc sống hiện đại (bạo lực, cờ bạc, rượu bia, thuốc lá...) và các tệ nạn xã hội khác đã ảnh hưởng không nhỏ tới việc giáo dục trẻ. - Quan niệm việc giáo dục con là của phụ nữ, nam giới không quan tâm hoặc ít quan tâm; hoặc giáo dục con trên cơ sở định kiến giới “quý trọng con trai, con gái không cần quan tâm, đầu tư”...
3. Nguyên tắc giáo dục trẻ em - 20 phút	3. Phân tích những nguyên tắc giáo dục cơ bản trong gia đình: - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa mẫu, bút dạ, băng dính. - HDV yêu cầu các thành viên chia thành 2 nhóm thảo luận: "Muốn giáo dục con hiệu quả thì cha mẹ cần có những nguyên tắc gì?" (HDV gợi ý: Nguyên tắc là những gì chúng ta đúc kết lại thông qua hành động thực tiễn, qua	3. Những nguyên tắc giáo dục trẻ em tại gia đình: • Ý thức được vai trò, trách nhiệm của gia đình trong việc giáo dục con cái. • Cần có kiến thức, kỹ năng để giáo dục con hiệu quả. • Thống nhất phương pháp giáo dục con. • Làm tấm gương sáng cho các em noi theo.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	kinh nghiệm, trải nghiệm; ở đây các anh chị cần xác định các nguyên tắc cơ bản trong việc giáo dục con trong gia đình. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV tổng hợp và kết luận các nguyên tắc giáo dục con tại gia đình. - HDV nhấn mạnh: Thực tế để đảm bảo thực hiện được đầy đủ các nguyên tắc này là rất khó, tuy nhiên các bậc cha mẹ cần kiên trì, vận dụng lòng ghép một cách hài hòa, sáng tạo các nguyên tắc trên cơ sở phù hợp với tính cách của trẻ và hoàn cảnh của từng gia đình.	• Tổ chức cuộc sống trong gia đình có nề nếp gia phong. • Tôn trọng và biết lắng nghe trẻ. • Yêu thương và nghiêm khắc (thể hiện qua việc khen thưởng và kỷ luật). • Hiểu con để có phương pháp giáo dục phù hợp với tâm lý và tính cách của từng trẻ. <i>Tóm lại, giáo dục trong gia đình là bước đầu tiên quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách con người của trẻ.</i>

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	 Ảnh minh họa: Thảo luận tại gia đình.	
4. Những phương pháp giáo dục tại gia đình - 30 phút	4. Những phương pháp giáo dục con tại gia đình: - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, băng dính, thẻ bìa màu. - HDV phát cho 2 thành viên một thẻ bìa màu và yêu cầu thảo luận theo cặp, ghi vào thẻ kinh nghiệm giáo dục con tại nhà.	4. Những phương pháp giáo dục con tại gia đình: • Trách nhiệm làm cha mẹ là quan trọng và không thể thay thế được: Cha mẹ quan tâm và trực tiếp giáo dục con từ khi con còn bé; giúp trẻ phân biệt đúng - sai, tốt - xấu; trung thực, tốt bụng với giả dối, bạo lực... từ đó

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV gợi ý: Để thực hiện được một nguyên tắc giáo dục cần vận dụng nhiều phương pháp khác nhau. Các anh chị cần dựa vào các nguyên tắc giáo dục ở hoạt động 2 để suy nghĩ đưa ra các phương pháp phù hợp, kết hợp với trải nghiệm của bản thân. Ví dụ: + <i>Tạo mọi cơ hội, tình huống để trò chuyện bảo ban con (lúc ăn cơm, khi con soạn sách vở chuẩn bị học bài, trước lúc đi ngủ...).</i> + <i>Giúp con đặt mục tiêu: Con ngoan, trò giỏi, sống thân thiện và hòa nhập với cộng đồng bạn bè...</i> - HDV mời đại diện từng cặp lần lượt đọc to kết quả và dán lên giấy A0 trước lớp. - HDV nhóm các tấm thẻ có kết quả trùng nhau vào một chỗ và phân tích, bổ sung làm rõ thêm từng phương pháp và kết luận.	giúp hình thành nhân cách, phát triển toàn diện cả tri thức và nhân cách. Cha mẹ không nên ỷ lại vào nhà trường, người thân, dành thời gian sống và nuôi dạy con. • Cha mẹ có kiến thức kỹ năng sẽ biết cách đặt mục tiêu giáo dục phù hợp với con ở từng giai đoạn, lứa tuổi; giúp xác định mục tiêu cần dựa trên tính cách, năng lực, sự hiểu biết và tôn trọng con. • Việc giáo dục con đòi hỏi sự thống nhất, tế nhị, khéo léo của cả cha, mẹ, ông bà; cần biết phối hợp để giáo dục và hỗ trợ con tùy theo khả năng, điều kiện, kinh nghiệm của từng người, từng giới. Nếu không có sự thống nhất sẽ gây cho trẻ hoang mang, tìm cách đối phó với các quyết định trái chiều. • Cha mẹ cần làm gương sáng cho con noi theo: Cha mẹ là người trực tiếp gieo vào tâm

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	(Lưu ý: Có thể bổ sung thêm các kinh nghiệm, phương pháp từ kết quả thảo luận của các thành viên vào cột bên khi kết luận). - HDV tóm tắt: Thực tế để giáo dục con hiệu quả các anh chị cần biết phối hợp nhuần nhuyễn các phương pháp giáo dục với nhau. Chúng ta sẽ được thực hành phương pháp giáo dục con ở từng chủ đề cụ thể của các buổi sinh hoạt tiếp theo.	hồn trẻ những hạt giống yêu thương, trung thực hay giả dối. Phản ứng của cha mẹ trước những hành động sai trái và thái độ vị tha, bao dung trước sai lầm, khuyết điểm giúp đánh dấu lên tâm hồn của trẻ niềm xác tín về cách hành xử và giải quyết vấn đề trong cuộc sống. • Tổ chức cuộc sống trong gia đình có nề nếp gia phong giúp con hình thành những thói quen tốt: Ăn, ngủ đúng giờ; quần áo, đồ dùng sinh hoạt để đúng nơi quy định; thưa gửi lễ phép, không được nói bậy... • Tôn trọng và lắng nghe trẻ là bảo vệ sự phát triển hồn nhiên theo từng lứa tuổi, tạo điều kiện để trẻ phát triển toàn diện; không áp đặt, tôn trọng những suy nghĩ, cảm xúc của trẻ; thường xuyên trò chuyện, trao đổi giữa cha mẹ và con cái; động viên khích lệ con mỗi khi con làm tốt; cảm thông, an ủi và cùng con tìm cách tháo gỡ khi con gặp khó khăn.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	 Ảnh minh họa: Phương pháp học tập tích cực.	Giữ được sự chừng mực, hài hòa giữa yêu thương và nghiêm khắc, giữa khen thưởng và kỷ luật trong giáo dục - “Roi vọt không làm trẻ nên người, yêu thương mạnh hơn lời quát mắng”. Khi được yêu thương, trẻ cảm thấy mình có giá trị sẽ phát triển sự tự tin, lòng tự trọng. Tuy nhiên nếu nuông chiều con quá dễ làm con hư và hình thành tính ích kỷ, lớn lên trẻ thiếu bản lĩnh để vượt qua khó khăn. Nghiêm khắc trước những sai phạm của con và kiên trì phân tích điều hay, lẽ phải để con hiểu và điều chỉnh bản thân giúp con biết sống độc lập, tự tin và rèn luyện ý trí, tính kiên nhẫn. Phải tin tưởng bất cứ đứa con nào cũng có tiềm năng để trở thành người tốt, vì vậy, cha mẹ cần đầu tư thời gian, tình yêu thương và sự kiên nhẫn để thấu hiểu, cảm thông, hỗ trợ con ở từng giai đoạn phát triển.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		Không hiểu con, cha mẹ sẽ đẩy trẻ ra khỏi vòng tay yêu thương và bảo vệ của mình, gây căng thẳng xung đột giữa cha mẹ và con cái. 
5. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	HDV yêu cầu vài thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên chưa hiểu rõ thì HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu và đạt được cam kết thực hiện tốt vai trò giáo dục của mình.	HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: HDV cần viết câu hỏi thảo luận ra các tấm thẻ bìa màu, giúp tiện lợi cho việc điều hành các hoạt động hoặc có thể ghi tóm tắt nội dung các thông điệp vào từng tấm thẻ để giúp truyền tải kết luận cho từng hoạt động. Tài liệu tham khảo: Cẩm nang truyền thông “Huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng trong việc hỗ trợ trẻ em học tập tích cực” - Hội LHPN Việt Nam, tháng 10 – 2010. Đĩa CD “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt” (Tọa đàm: Phương pháp giáo dục con tại gia đình) - Hội LHPN Việt Nam.	

Chủ đề 2

GIÁ TRỊ CỦA VIỆC HỌC VÀ TRÁCH NHIỆM CỦA GIA ĐÌNH TRONG VIỆC TẠO ĐIỀU KIỆN CHO CON HỌC TẬP

Mục tiêu - Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:

1. Xác định được giá trị của việc học đối với cá nhân, gia đình và cộng đồng.
2. Giúp con xây dựng được động cơ và thái độ học tập đúng.
3. Biết cách tạo điều kiện để con học tập được tốt.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động - 10 phút	Trò chơi "Trẻ em cần" Phương tiện: 2 cái ghế ngồi 1. Cách chơi: - HDV chia thành viên thành 2 nhóm có số người như nhau, mỗi nhóm cử ra một đội trưởng, một quản trò. HDV đề nghị một người đứng quan sát. - Quản trò đứng cách đều hai đội 2 - 3 m và hô "trẻ em cần, trẻ em cần", mọi người đáp lại "cần gì, cần gì"; quản trò hô tiếp "cần một đôi dép". Hai đội nhanh chóng tìm ra đôi dép đưa cho đội trưởng của mình mang cho quản trò. Sau đó, quản trò lại hô tiếp "trẻ em cần, trẻ em cần", mọi người lại hỏi "cần gì, cần gì"; quản trò tiếp tục hô "cần một quyển vở"... Cứ như vậy, quản trò hô những vật dụng cần thiết cho việc học tập và hai đội	1. Ý nghĩa của trò chơi: - Nhắc nhở các bậc cha mẹ cần có trách nhiệm quan tâm, tạo điều kiện đầu tư các vật dụng thiết yếu, phù hợp phục vụ học tập cho các con - Đúc kết kinh nghiệm cho các bậc cha mẹ nên chủ động trao đổi với con: + Ở mỗi giai đoạn, mỗi cấp, mỗi lớp học đều có nhu cầu phục vụ cho học tập khác nhau; các con cần tìm hiểu và đề xuất sớm với bố mẹ, ông bà lo lắng chuẩn bị, để trong quá trình học tập sẽ không bị động. + Cần có ý thức bảo vệ đồ dùng học tập, để đúng nơi quy định, khi cần là lấy được ngay, không bị thất lạc, không mất thời gian tìm kiếm.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	chơi phải nhanh chóng đáp ứng yêu cầu của quản trò. - Người quan sát tính điểm cho 2 đội: Đội nào thực hiện được yêu cầu và nhanh hơn được tính 1 điểm, đội chậm hơn thì không được cộng điểm. Kết thúc trò chơi đội nào có tổng số điểm lớn hơn là thắng cuộc. - Kết thúc trò chơi, HDV hỏi hai đội: + Vì sao các anh chị đáp ứng được nhanh yêu cầu của quản trò? + Các anh chị có liên hệ gì giữa trò chơi với chủ đề sinh hoạt hôm nay? - HDV ghi tóm tắt các ý kiến và tổng hợp kết luận.	
2. Giá trị của việc học đối với cá nhân, gia đình và cộng đồng - 15 phút	2. Tìm hiểu giá trị của việc học - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ. - HDV chia các thành viên thành 3 nhóm thảo luận:	2. Giá trị của việc học - Với cá nhân: học để hiểu biết, học để làm người, học để lập nghiệp và có cuộc sống ổn định

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	+ Nhóm 1: Giá trị của việc học với các cá nhân + Nhóm 2: Giá trị của việc học với gia đình + Nhóm 3: Giá trị của việc học với cộng đồng - HDV mời đại diện từng nhóm trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV tổng hợp và kết luận giá trị của việc học với cá nhân, gia đình và cộng đồng.	- Với gia đình: Học để có kiến thức tổ chức cuộc sống trong gia đình, nuôi dạy con cái, xây dựng hạnh phúc bình đẳng ấm no, tiến bộ. - Với cộng đồng: Học để góp phần xóa đói, giảm nghèo; phát triển bền vững về kinh tế, văn hóa, xã hội, môi trường và giảm các tệ nạn xã hội...
3. Cha mẹ cần tạo điều kiện cho con học tập - 20 phút	3. Cha mẹ cần làm gì để tạo điều kiện cho con học tập? - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, băng dính, 3 thẻ màu ghi sẵn: 1) Tạo điều kiện cho con về vật chất là gì? 2) Tạo điều kiện cho con về tinh thần là gì? 3) Tạo điều kiện cho con tham gia các hoạt động xã hội là thế nào? HDV chia thành viên thành 3 nhóm, mời họ bốc thăm 3 thẻ câu hỏi, hướng dẫn họ dán câu hỏi lên giấy A0 và thảo luận theo nội	3. Những điều kiện giúp con học tập tốt: Về vật chất: - Chăm sóc sức khỏe, cho con ăn uống hợp lý, đủ no. - Có góc học tập, đủ ánh sáng, bàn ghế. - Có đủ đồ dùng học tập cần thiết. Về tinh thần: - Giúp con hiểu giá trị của việc học: coi học tập là một nhu cầu, niềm vui, hạnh phúc của

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	dung ghi trong thẻ rồi liệt kê các ý kiến xuống bên dưới. - HDV gợi ý: Các gia đình có thể tạo nhiều điều kiện cho con học tập, tuy nhiên chúng ta chỉ cần thống nhất ghi các điều kiện thiết yếu/cơ bản phù hợp với hoàn cảnh gia đình và địa phương. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe, bổ sung. - HDV tổng hợp và kết luận những điều cha mẹ cần tạo điều kiện cho con để học tập tốt.	con người. (Cha mẹ cần xác định: Học tập là một quá trình liên tục, vì vậy không chỉ coi trọng điểm số mà phải chú ý rèn luyện thái độ học tập tự giác, tích cực. Cha mẹ động viên, khen thưởng kịp thời khi con có kết quả học tập, rèn luyện tốt và nghiêm khắc trước việc con không hoàn thành bài tập, bỏ học...). - Hỗ trợ con sắp xếp thời gian biểu hợp lý để con có đủ thời gian học tập. - Chia sẻ và giúp đỡ khi con gặp khó khăn trong học tập, trong quan hệ với bạn bè, thầy cô giáo. - Quan tâm đến mọi thay đổi về tâm sinh lý của con, chủ động chia sẻ với con về vấn đề giới tính, tình bạn, tình yêu, sức khỏe sinh sản. - Giáo dục con biết cách giao tiếp với họ hàng, bà con làng xóm, thầy cô... và luôn ứng xử có văn hóa trong gia đình và ngoài xã hội.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	 Ảnh minh họa: Góc học tập.	Về tham gia hoạt động cộng đồng: - Tạo điều kiện cho con đi tham quan, tìm hiểu về các di tích lịch sử, văn hóa ở địa phương. - Khuyến khích con tham gia vào các việc chăm sóc, lưu giữ, giới thiệu các di tích, di sản. - Tạo điều kiện cho con tham gia các phong trào cộng đồng như: Giữ gìn vệ sinh môi trường, trồng cây xanh, giúp đỡ gia đình nghèo, gia đình thương binh liệt sĩ... 

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4. Chia sẻ kinh nghiệm tạo điều kiện cho con học tập - 30 phút	- HDV động viên khuyến khích các thành viên: “Các anh/chị có thể chia sẻ một kinh nghiệm cụ thể của gia đình mình để tạo điều kiện cho con học tập tốt” (tạo điều kiện về vật chất hay tinh thần, hoặc tạo điều kiện cho con tham gia các hoạt động xã hội). Khuyến khích các anh chị chia sẻ cả những thất bại, khó khăn để từ đó sẽ đúc kết ra những bài học bổ ích cho bản thân và gia đình để thực hiện tốt hơn”. - HDV lấy tinh thần xung phong và mời khoảng 3-5 người chia sẻ và đúc kết các nội dung thành các bài học kinh nghiệm. - HDV hỏi các thành viên về các trường hợp khó khăn trong học tập cần được cộng đồng giúp đỡ và nên giúp đỡ bằng cách nào.	- Xây dựng “Phong trào 3 đủ 1 có: Đủ ăn, đủ mặc, đủ sách vở và có 1 góc học tập”. - Phân đầu gia đình văn hóa, khuyến học. - Phối hợp xây dựng phong trào “Vận động trẻ đến trường” chuẩn bị cho ngày khai giảng. - Các gương điển hình vượt khó để vươn lên trong học tập tại địa phương. - Biện pháp giúp đỡ các trường hợp khó khăn trong học tập tại cộng đồng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
5. Giới thiệu phong trào “Trường học thân thiện - Học sinh tích cực” - 15 phút	Phương pháp: Trình bày có phân tích, giải thích - HDV có thể trình bày các nội dung chính của phong trào vào tờ A0 và treo lên tường, nhìn vào đó để phân tích giải thích thêm để mọi người cùng nắm vững.	5. Nội dung chính của phong trào “Trường học thân thiện - Học sinh tích cực”: - Xây dựng trường lớp xanh, sạch, đẹp và an toàn: Bảo đảm trường an toàn, sạch, có cây xanh, thoáng mát; lớp học đủ ánh sáng, có bàn ghế thích hợp; có nhà vệ sinh, khu vực vệ sinh riêng... - Dạy và học hiệu quả, phù hợp với đặc điểm lứa tuổi của học sinh: Thầy cô giáo tích cực đổi mới phương pháp dạy học, khuyến khích học sinh học tích cực... - Rèn luyện kỹ năng sống cho học sinh: Kỹ năng ứng xử có văn hóa, kỹ năng làm việc, học tập theo nhóm, kỹ năng rèn luyện và chăm sóc sức khỏe... - Tổ chức các hoạt động vui chơi lành mạnh. - Tổ chức cho học sinh tìm hiểu, chăm sóc và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa, cách mạng...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
6. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV mời một hoặc hai thành viên nhắc lại các nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào mà các thành viên chưa hiểu rõ thì HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu tường tận.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
7. Lưu ý và tài liệu tham khảo khi hướng dẫn chủ đề sinh hoạt	Lưu ý: Có thể mời thầy cô giáo đến giới thiệu về Phong trào "Trường học thân thiện, học sinh tích cực". Tài liệu tham khảo: Tờ rơi "Gia đình hỗ trợ con em học tập tích cực" của Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam, năm 2010. Cẩm nang truyền thông "Huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng trong việc hỗ trợ trẻ em, học tập tích cực" của Hội LHPN Việt Nam, tháng 10 - 2010. Đĩa CD "Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt" (Chủ đề: Giá trị của việc học và kỹ năng hợp tác) - Hội LHPN Việt Nam.	

CHA MẸ GIÚP CON ĐẶT MỤC TIÊU VÀ LẬP KẾ HOẠCH HỌC TẬP, RÈN LUYỆN

Mục tiêu: - *Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:*

1. Hiểu được thế nào là đặt mục tiêu và lập kế hoạch trong học tập, rèn luyện.
2. Biết cách hướng dẫn hỗ trợ con đặt mục tiêu, lập kế hoạch học tập.
3. Biết cách hướng dẫn con theo dõi việc thực hiện kế hoạch đề ra.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 15 phút	Trò chơi: "Bắt gôn" hay "Làm thủ môn" Phương tiện: Đồng tiền xu (hoặc một quả bóng nhỏ, nếu không có bóng thật thì làm bóng bằng giấy hoặc vải). 1. Cách chơi: - HDV mời một thành viên xung phong làm thủ môn bắt bóng (bóng chính là "đồng xu") và mời khoảng 3 - 4 thành viên khác làm "cầu thủ" ném bóng ("ném đồng xu"). Thủ môn đứng đối diện với hàng cầu thủ, cách khoảng 1,5 - 2m. Thủ môn có thể giơ tay, ngửa bàn tay, khom người... để bắt bóng miễn sao không để rơi xuống đất là thắng cuộc. Lần lượt các "cầu thủ" ném bóng để thủ môn bắt. - Sau khi quan sát trò chơi mẫu, các thành viên chia nhóm chơi trò bắt bóng. Người chơi có thể đổi vai thủ môn và cầu thủ để cùng có cảm nhận trải nghiệm làm cầu thủ và thủ môn.	1. Ý nghĩa của trò chơi - Nhằm giúp các thành viên hiểu được trong cuộc sống muốn làm được một việc gì có kết quả thì trước tiên chúng ta phải xác định được đích muốn đạt được là gì. Từ đó chúng ta xây dựng kế hoạch làm gì, làm như thế nào, vào thời gian nào để đạt được kết quả đề ra. - Tương tự, nếu các bậc cha mẹ biết hỗ trợ con em xác định mục tiêu học tập, rèn luyện cụ thể và biết xây dựng kế hoạch phù hợp với khả năng, điều kiện của bản thân, gia đình thì các em sẽ nhanh chóng đạt được mục tiêu đề ra mà không cảm thấy bị áp lực.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- Kết thúc trò chơi, HDV hỏi: 1) Muốn bắt được đồng xu, người thủ môn phải có kỹ năng gì? - HDV ghi tóm tắt ý kiến của các thành viên lên giấy A0 và phân tích ý nghĩa của trò chơi “Bắt gôn” với chủ đề sinh hoạt “Cha mẹ giúp con đặt mục tiêu, lập kế hoạch và thực hiện kế hoạch học tập, rèn luyện”.	- Ví dụ như chơi trò “Bắt gôn”: Khi đã xác định mục tiêu là phải bắt bóng, không được để rơi xuống đất thì cần có kế hoạch rèn luyện kỹ năng quan sát tình huống, phản ứng nhanh nhẹn, linh hoạt... để đạt được mục đích bắt bóng mà vẫn cảm thấy thoải mái, vui vẻ.
2. Kỹ năng đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch 2.1 Kỹ năng đặt mục tiêu - 10 phút	2.1 Kỹ năng đặt mục tiêu: - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu ghi sẵn câu hỏi thảo luận, bút dạ, băng dính - HDV chia các thành viên thành 3 nhóm thảo luận + Nhóm 1: Mục tiêu là gì? + Nhóm 2: Tại sao chúng ta phải xây dựng mục tiêu? + Nhóm 3: Yêu cầu khi đặt mục tiêu là như thế nào?	2. Kỹ năng đặt mục tiêu: - Mục tiêu: Là đích mà chúng ta mong muốn đạt được trong một giai đoạn, một thời gian cụ thể hay một công việc nhất định, phù hợp với khả năng và điều kiện của mình. - Lý do phải xây dựng mục tiêu: Việc đặt mục tiêu giúp chúng ta có định hướng cụ thể cho từng công việc, từng giai đoạn cuộc đời. Mục tiêu có thể đặt ra trong thời gian gần cho một ngày, một tuần, một tháng (mục tiêu

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HVD có thể nêu ví dụ: “Trong 6 tháng cuối năm nay tôi sẽ chăm sóc đàn gà giống 15 con đảm bảo xuất chuồng được trên 2 kg/con” hoặc “Trong 3 tháng tới tôi sẽ giúp bé Sơn tập viết 15 phút/ngày để cuối năm cháu đạt vở sách chữ đẹp”. HDV yêu cầu mọi người phân tích ví dụ, từ đó khái quát thành lý thuyết mà nhóm cần thảo luận. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV tổng hợp kết quả từng nhóm và đưa ra kết luận.	ngắn hạn), ví dụ: dọn sửa nhà bếp, xây bể chứa nước.... Mục tiêu có thể đặt ra trong khoảng thời gian một tháng hoặc vài tháng, hoặc cho giai đoạn dài hơn từ một năm hoặc vài năm, ví dụ: xây được căn nhà mái bằng, tốt nghiệp bổ túc văn hóa, học xong lớp kỹ năng máy tính nâng cao... Việc đặt mục tiêu trong học tập và rèn luyện giúp các em hướng tới đích cần đạt được cụ thể ở mỗi học kỳ, mỗi lớp, mỗi cấp và giúp đạt được mục tiêu chung cho cuộc sống, tương lai. - Yêu cầu khi đặt mục tiêu: ✓ Cụ thể, rõ ràng, ✓ Đo lường được ✓ Phù hợp, vừa sức với khả năng và điều kiện nguồn lực ✓ Có hạn định thời gian.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2.2. Xây dựng kế hoạch - 15 phút	2.2. Cách xây dựng kế hoạch đáp ứng mục tiêu Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính - HDV yêu cầu 2 thành viên ngồi gần nhau thảo luận “rì rầm cặp đôi”: Để xây dựng được một kế hoạch khả thi đáp ứng được mục tiêu đề ra thì bản kế hoạch đó cần trả lời những câu hỏi gì? (mỗi cặp chỉ cần nêu một câu hỏi) - HDV mời từng cặp đọc kết quả, sau đó tóm tắt và kết luận - HDV lưu ý: Các thành viên cần nắm vững các kỹ năng đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch để giúp con thực hiện - HDV lấy phiếu bài tập ở phần phụ lục và làm thử một ví dụ về đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch để các thành viên tham khảo.	2.2. Cách xây dựng kế hoạch đáp ứng mục tiêu Để đạt được mục tiêu, cần phải xây dựng kế hoạch hoạt động. Khi xây dựng kế hoạch phải trả lời được các câu hỏi sau: • Cần phải làm gì? • Làm như thế nào? • Làm vào thời gian nào? • Khi tiến hành công việc gặp thuận lợi, khó khăn gì? Cần phối hợp với ai? Cần tìm ai giúp đỡ, hỗ trợ? • Lấy nguồn lực (phương tiện, tài liệu, kinh phí...) từ đâu?

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3. Giúp con đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện - 30 phút	3. Cha mẹ giúp con đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện: - Phương tiện: Phiếu bài tập (xem phần phụ lục dưới đây), bút bi. - HDV phát cho mỗi thành viên một phiếu bài tập <i>Đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch trong học tập, rèn luyện</i>, yêu cầu họ tự làm trong 15 phút rồi đổi cho người bên cạnh xem và góp ý (Phiếu bài tập - xem phần phụ lục). - HDV lưu ý: Ở mỗi bậc học hoặc giai đoạn phát triển của trẻ thì khả năng, năng lực của mỗi em và điều kiện hoàn cảnh gia đình khác nhau nên việc giúp con định hướng đặt mục tiêu, kế hoạch học tập, rèn luyện của từng người trong bài tập thực hành sẽ khác nhau. Vì vậy mỗi người nên độc lập làm bài tập để rút kinh nghiệm về vận dụng hỗ trợ con. - HDV mời 3 - 5 thành viên đọc kết quả bài tập cho cả lớp nghe, các thành viên khác bổ sung rút kinh nghiệm.	3. Cha mẹ giúp con đặt mục tiêu và xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện: <i>Lưu ý khi định hướng mục tiêu cho con:</i> - Cha mẹ gợi ý để con lựa chọn, xác định mục tiêu cần đạt trong học tập, rèn luyện phù hợp ở từng bậc học, độ tuổi tùy vào khả năng, năng lực, sức khỏe và mong muốn của các em cùng với điều kiện hoàn cảnh gia đình. - Sau đó, cha hoặc mẹ có thể giúp bằng cách cùng lập kế hoạch cụ thể những việc cần hoàn thành trong từng giai đoạn (ví dụ trong học kỳ, năm học, thời gian nghỉ hè)... - Kế hoạch có thể thay đổi và điều chỉnh cho phù hợp với thực tế nhằm đạt được mục tiêu. - Giữ lại phần lập kế hoạch để đến cuối kỳ học hoặc cuối năm học xem mình thực hiện có tốt không, có đạt được mục tiêu đề ra không.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	HĐV yêu cầu các thành viên giữ lại bài tập này để đến cuối học kỳ hoặc cuối năm học sẽ xem lại mục tiêu đặt ra đã đạt được chưa.	
4. Phản hồi buổi sinh hoạt - 10 phút	HĐV yêu cầu một số thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên chưa hiểu rõ thì HĐV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu và đạt được cam kết chuyển đổi hành vi giúp con đạt mục tiêu và lập kế hoạch trong học tập, rèn luyện.	- HĐV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
5. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: Đây là một chủ đề khó nên cần chuẩn bị nhiều ví dụ khác nhau ra các thẻ bìa mẫu. HDV lấy một số ví dụ về việc đặt mục tiêu và phân tích xem ví dụ này đã đáp ứng được yêu cầu về đặt mục tiêu hay chưa. - Một số ví dụ về đặt mục tiêu: + Sau khi tốt nghiệp lớp 9, tôi sẽ thi đỗ vào trường THPT Trần Phú. + Kết thúc năm học lớp 11, tôi sẽ phấn đấu học môn văn đạt điểm 7. - Tham khảo bài tập thực hành: xem phụ lục kèm theo (có thể làm mẫu một phiếu trước để người tham gia nắm được cách làm). Tài liệu tham khảo: Tham khảo cẩm nang truyền thông “Huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng trong việc hỗ trợ trẻ em học tập tích cực” của Hội LHPN Việt Nam, tháng 10 - 2010.	

GIÁO DỤC CON KỸ NĂNG HỢP TÁC VÀ LÀM VIỆC NHÓM

Mục tiêu: - *Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:*

1. Hiểu được lợi ích của việc dạy con có kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm.
2. Xác định được các nguyên tắc hợp tác và làm việc nhóm.
3. Biết cách giúp con vận dụng các kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm trong học tập tích cực.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 10 phút	Trò chơi "Bóng bay theo bạn và nhóm" Phương tiện: vài quả bóng bay (số bóng bay bằng nửa số thành viên của CLB) 1. Cách chơi: Lần 1: "Bóng bay theo bạn hoặc theo cặp" - HDV giới thiệu trò chơi: 2 người cầm tay nhau, không được rời tay; có thể chuyền bóng bằng đầu, vai khuỷu, cùi tay... miễn sao không để bóng rơi. - HDV cùng một thành viên làm mẫu để mọi người quan sát. - Sau đó từng cặp chuyền bóng trong một phút. Lần 2: "Bóng bay theo nhóm" - HDV yêu cầu chia thành 2 hoặc 3 nhóm, phát cho họ số bóng nhiều hơn số thành viên từ 1 - 2 quả bóng. Các nhóm có thể tự do di	1. Ý nghĩa của trò chơi: - Có những việc đòi hỏi phải có sự hợp tác 2 người hoặc cả nhóm mới có thể giải quyết được. Người có sức khỏe giúp người yếu, người tự tin giúp người yếu đuối, nhút nhát... thì mới đạt được kết quả. Sự hợp tác và hỗ trợ giống như quá trình chuyền bóng. - Trong quá trình học tập, rèn luyện của các em kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm là rất quan trọng. Việc rèn luyện kỹ năng hợp tác, làm việc nhóm như thế nào sẽ được thảo luận trong buổi sinh hoạt hôm nay.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	chuyển để chuyển và đỡ bóng, miễn sao không để bóng rơi. Các nhóm tiếp tục đến khi nào bóng bị rơi thì dừng lại. - HDV đề nghị mọi người suy nghĩ về ý nghĩa của trò chơi đối với chủ đề hợp tác và làm việc nhóm, tổng hợp ý kiến và đưa ra kết luận. <i>Ảnh minh họa trò chơi.</i>	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2. Nguyên tắc hợp tác và làm việc nhóm hiệu quả - 15 phút	2. Phân tích các nguyên tắc hợp tác và làm việc nhóm hiệu quả: - Phương pháp: Thảo luận nhóm.. - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận. Các bước thực hiện: - Có thể chia 2 hoặc 3 nhóm tùy số lượng thành viên và không gian phòng họp. - Yêu cầu các nhóm thảo luận câu hỏi: “Xác định các nguyên tắc hợp tác và làm việc nhóm” (HDV gợi ý: “Các thành viên nhớ lại quá trình chuyển bóng theo cặp và nhóm. Để không bị bóng rơi thì họ đã phải làm những gì?” (Ví dụ: Cần chủ động hợp tác, phối hợp nhịp nhàng, linh hoạt, phân công trách nhiệm, thông cảm chia sẻ...); sau đó khái quát thành các nguyên tắc hợp tác và làm	2. Nguyên tắc hợp tác và làm việc nhóm hiệu quả: - Phối hợp nhịp nhàng. - Chủ động, sáng tạo, linh hoạt trong giải quyết vấn đề theo năng lực bản thân, không ỷ lại các thành viên khác trong nhóm. - Quan sát, lắng nghe và biết chia sẻ trong quá trình hợp tác. - Tôn trọng mọi người, không lấn át người yếu thế... - Kiên trì rèn luyện và học hỏi kỹ năng hợp tác từ bạn bè xung quanh. - Phát huy được thế mạnh, khắc phục nhược điểm của từng cá nhân sẽ tạo nên hiệu quả làm việc của cả nhóm. (Lưu ý: HDV có thể bổ sung thêm các ý kiến từ kết quả làm việc nhóm để kết luận).

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	việc nhóm có hiệu quả và ghi vào giấy A0 để trình bày). - Từng nhóm trình bày kết quả. - HDV tổng hợp và kết luận.	
3. Các kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm - 15 phút	3. Phân tích kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm - HDV mời 2 thành viên lên đóng vai là hàng xóm của nhau. Người A có kinh nghiệm đóng bàn học cho con nhưng lại quá bận việc đồng áng. Người B có thời gian nhưng lại không biết cách đóng. Hai người đã trao đổi thể nào để cùng giải quyết được công việc? (HDV gợi ý: Có thể thay đổi nội dung đóng vai khác cho phù hợp với thực tế địa phương). - HDV yêu cầu các thành viên còn lại quan sát và trả lời câu hỏi:	3. Các kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm: - Kỹ năng quan sát, lắng nghe giúp các em rèn luyện khả năng ứng xử trong quá trình giao tiếp. - Kỹ năng giao tiếp và thiết lập mối quan hệ giữa cá nhân - cá nhân, cá nhân - nhóm (cả trong và ngoài nhà trường, cả trong gia đình và ngoài xã hội) sẽ rèn luyện cho các em tính thân thiện, cởi mở, đoàn kết, nhân ái... - Kỹ năng phân tích đối tác để tự nhận biết “Biết mình, biết người - trăm trận trăm thắng” sẽ giúp các em rèn luyện tính tự tin, lòng tự trọng, sự cảm thông chia sẻ.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	+ Khi mỗi người có một thế mạnh, họ muốn cùng nhau hợp tác giải quyết được công việc chung thì cả hai người đã phải ứng xử như thế nào? + Chỉ ra các kỹ năng cơ bản để hợp tác và làm việc nhóm tốt. - Sau khi vai diễn kết thúc HDV cần động viên khích lệ mọi thành viên nhận xét phát biểu và ghi lại các ý chính vào giấy A0 để sau này tóm tắt, kết luận.	- Kỹ năng xác định mục tiêu và giải quyết vấn đề giúp các em nhận thấy cần phải đặt mục tiêu cụ thể cho từng giai đoạn của quá trình học tập, rèn luyện và xây dựng kế hoạch hoạt động cụ thể để đạt được mục tiêu. Mọi kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm đều góp phần đạt được kết quả, tức là góp phần đạt được mục tiêu đề ra. <i>Ảnh minh họa làm việc nhóm.</i>

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4. Thực hành giúp con vận dụng các kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm - 25 phút	- HDV chia thành viên thành từng cặp để đóng vai: Một người đóng vai mẹ (hoặc bố), một người đóng vai con cùng trao đổi về chia sẻ kỹ năng hợp tác làm việc nhóm. Sau 5 phút đổi vai ngược lại. - HDV yêu cầu các thành viên cho biết họ cảm thấy như thế nào khi đóng vai cha mẹ dạy bảo, khuyên nhủ con và ngược lại có cảm nghĩ gì khi đóng vai con nhận được sự chỉ bảo, khuyên răn của cha mẹ. - HDV động viên mọi người chia sẻ kinh nghiệm, trải nghiệm và đưa ra các ví dụ cụ thể tại địa phương.	Kết luận sau giờ thực hành: - Lúc đầu, đôi khi anh chị cảm thấy lúng túng trong việc giáo dục, hướng dẫn con em các kỹ năng hợp tác, làm việc nhóm. Nhưng nếu dần dần mỗi ngày chúng ta nhắc nhở, cùng con hợp tác thông qua công việc nhà giúp con hình thành thói quen ứng xử hiệu quả trong các hoạt động, công việc cần hợp tác và làm việc nhóm ở mọi nơi, mọi lúc. - Cha mẹ cần lưu ý với con em: Quá trình học tập dù ở trường hay ở nhà, con phải biết hợp tác, làm việc nhóm thì kết quả học tập sẽ đạt hiệu quả cao. - Cha mẹ nên tạo điều kiện để các em học nhóm hoặc làm việc theo nhóm tại nhà hoặc tại địa phương.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	 <i>Ảnh minh họa các thành viên đang đóng vai thực hành.</i>	
5. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV yêu cầu một vài thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên chưa hiểu rõ thì HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu và đạt được cam kết chuyển đổi hành vi giáo dục kỹ năng hợp tác làm việc nhóm cho con em tại gia đình.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: - HDV nên viết câu hỏi, tình huống mẫu ra các tấm thẻ bìa màu giúp tiện lợi cho việc điều hành các hoạt động. - HDV lưu ý với các thành viên: Các tình huống ghi sẵn chỉ là gợi ý, các thành viên có thể sáng tạo điều chỉnh cho phù hợp với thực tế. - Sự phân bổ thời gian cho từng hoạt động ở tài liệu chỉ có tính chất tương đối. Trong quá trình điều hành HDV có thể linh hoạt rút ngắn hoặc kéo dài thêm tùy vào khả năng tiếp thu của các thành viên. Tài liệu tham khảo: - Tài liệu "Giáo dục kỹ năng sống cho trẻ" từ Trạm Y tế, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên và tổ chức VVOB Việt Nam.	

KỸ NĂNG XÂY DỰNG MỐI LIÊN HỆ GIỮA GIA ĐÌNH, NHÀ TRƯỜNG VÀ CỘNG ĐỒNG

Mục tiêu - Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:

1. Hiểu được lợi ích của việc xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng.
2. Xác định được các biện pháp giúp xây dựng và tăng cường mối liên hệ gia đình, nhà trường và cộng đồng.
3. Biết cách xây dựng và tăng cường mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng.

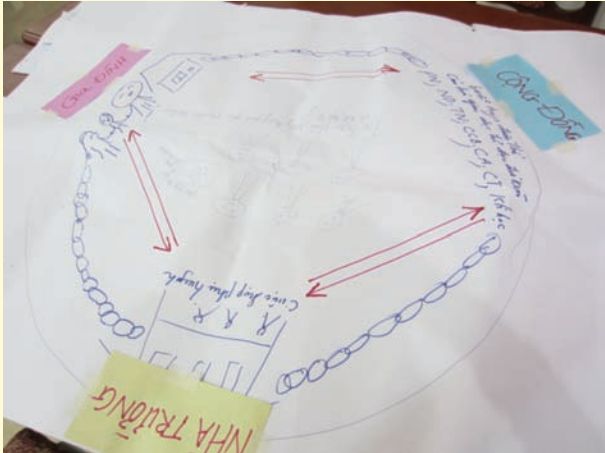
Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 15 phút	Trò chơi "Mạng lưới liên hệ" Phương tiện: Một cuộn dây dài khoảng 20-30m. 1. Cách chơi: - HDV mời các thành viên đứng thành vòng tròn, mỗi thành viên sẽ tự nhận cho mình một chức danh (có thể là bố, mẹ, con, anh, chị, thầy, cô giáo, phụ trách đội; hội phụ huynh, cán bộ Hội phụ nữ, Hội khuyến học, Đoàn TN, trưởng thôn, công an...). - HDV đưa đầu dây cho thành viên đóng vai học sinh, người này tiếp tục chuyền cuộn dây cho người khác (có thể là bố hoặc cô giáo...). Khi chuyền cuộn dây cho người nào thì phải trình bày/giải thích được mối liên hệ của mình với người đó, đồng thời yêu cầu giữ chặt đầu dây nối mình với người trước. Cuộn dây tiếp	1. Ý nghĩa của trò chơi: - Nhắc nhở mọi người cần biết cách thiết lập mạng lưới với các mối liên hệ tương hỗ giữa các thành phần khác nhau trong gia đình, nhà trường và cộng đồng xã hội. Giáo dục không phải và không chỉ trong nhà trường mà là trách nhiệm chung của gia đình và cộng đồng xã hội. - Trong cuộc sống đôi khi chúng ta phải chịu nhiều áp lực tác động như: Các tệ nạn xã hội, chương trình học quá tải, cha mẹ đặt nhiều kỳ vọng vào con... giống như khi mạng lưới bị chùng xuống lỏng lẻo hay bị phá vỡ do ai đó mất một mối buông tay ra... Tuy nhiên, khi chúng ta biết cách loại bỏ các tác động lên mối liên hệ

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	tục được chuyển đi cho các thành viên khác cho đến khi tất cả các thành viên đều nắm được dây và tạo thành “mạng lưới liên hệ” và mỗi thành viên đều nắm giữ một đầu mối của mạng lưới. Các mối liên hệ mà các thành viên đề cập bao gồm liên hệ gia đình, nhà trường và cộng đồng xã hội. - HDV yêu cầu mọi người cùng quan sát, suy nghĩ và cho ý kiến về những tình huống trong trò chơi “mạng lưới liên hệ”: + Khi mọi người cùng kéo căng sợi dây và giữ mối liên hệ thật chắc thì mạng lưới thế nào? + Khi HDV dùng tay ấn mạnh lên mạng lưới hay thả ra thì mạng lưới có biểu hiện gì? + Hoặc có ai đó mệt mỏi, buông tay giữ đầu mối thì có vấn đề gì xảy ra?	thì mạng lưới liên hệ lại được hồi phục, duy trì chặt chẽ và phát triển. - Kinh nghiệm từ trò chơi cũng cho thấy hiệu quả của các mối liên hệ trong mạng lưới phụ thuộc vào các đầu mối liên hệ (giữ dây) và nó có sự tác động tương hỗ qua lại ở cả hai phía hoặc nhiều phía.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV ghi tóm tắt các ý kiến lên giấy A0 và tổng hợp kết luận ý nghĩa của trò chơi với chủ đề sinh hoạt.  <i>Ảnh minh họa mạng lưới liên hệ trong trò chơi.</i>	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2. Lợi ích của việc xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng - 30 phút	2 Tìm hiểu lợi ích của việc thiết lập và tăng cường mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng. - Phương tiện giấy A0, bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ, tờ phát tay bài báo “Suy nghĩ về mối liên hệ giữa nhà trường và gia đình trong giáo dục”. - HDV đọc to bài báo để đảm bảo các thành viên đều nghe rõ nội dung. - HDV chia thành viên thành 3 nhóm thảo luận: + Nhóm 1: Vấn đề nêu trong bài báo là gì? Các thành viên có đồng ý với các vấn đề nêu trong bài báo không? + Nhóm 2: Bài báo phản ánh thực trạng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng thế nào? + Nhóm 3: Theo các bạn, lợi ích của việc xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng là gì?	2. Lợi ích của việc xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng: - Cha mẹ thường xuyên nắm bắt được tình hình học tập, rèn luyện ở trường, lớp của con; trên cơ sở đó hỗ trợ con em phát huy các điểm tốt hoặc kịp thời ngăn chặn, điều chỉnh, sửa chữa các điểm hạn chế trong học tập và rèn luyện. - Thầy cô giáo có thêm hiểu biết về học sinh nhất là các em có hoàn cảnh khó khăn, từ đó có phương pháp giáo dục phù hợp, toàn diện và có định hướng đúng để quan tâm giúp đỡ được nhiều hơn đối với từng em trong từng hoàn cảnh khác nhau. - Cộng đồng nhận thấy vai trò trách nhiệm của mình, tích cực hỗ trợ tạo môi trường thuận lợi cho nhà trường, gia đình giúp đỡ các em học tập và rèn luyện.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và cho ý kiến bổ sung. - HDV dựa vào kết quả làm việc của từng nhóm để tổng hợp kết luận.	
3. Nội dung và phương pháp xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường, cộng đồng giúp con học tập và rèn luyện - 30 phút	3. Xác định nội dung và phương pháp xây dựng, duy trì mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng. - Phương tiện: Giấy A0, bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ. - HDV chia thành viên thành 2 nhóm thảo luận:	3. Nội dung và phương pháp xây dựng, duy trì mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường, cộng đồng: 3.1 Mối liên hệ giữa gia đình và nhà trường Đối với gia đình: - Thiết lập và duy trì mối liên hệ với giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn qua gặp gỡ trực

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	+ Nhóm 1: Xác định nội dung và phương pháp tạo mối liên hệ giữa gia đình và nhà trường. + Nhóm 2: Xác định nội dung và phương pháp tạo mối liên hệ giữa gia đình và cộng đồng. - HDV gợi ý từng nhóm thảo luận trên cơ sở vai trò, trách nhiệm của gia đình, nhà trường và cộng đồng trong việc giáo dục, hỗ trợ con em học tập và rèn luyện; đặc biệt là kinh nghiệm của một số thành viên trong CLB để chỉ ra các phương pháp và nội dung cụ thể giúp thiết lập, duy trì và tăng cường mối liên hệ của từng bên và các bên như thế nào cho hiệu quả. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và cho ý kiến bổ sung. - HDV phân tích, giải thích làm rõ các nội dung, phương pháp tiếp cận trong các mối liên	tiếp, gọi điện thoại, xem sổ liên lạc hay các kỳ họp phụ huynh. - Thường xuyên nắm bắt tình hình học tập, rèn luyện của con ở trường, lớp đồng thời cung cấp thông tin (diễn biến tâm tư, tình cảm) của con cho giáo viên chủ nhiệm. - Tham gia đầy đủ các cuộc họp phụ huynh, các hoạt động khác theo yêu cầu của trường, lớp. - Nắm bắt thông tin và luôn giữ liên lạc với ban phụ huynh, cán sự lớp và bạn bè thân thiết của con. <i>Đối với nhà trường:</i> - Thông tin cho phụ huynh biết về các hoạt động giáo dục của nhà trường. - Giám sát giáo viên, học sinh trong việc dạy và học; cử giáo viên hỗ trợ học sinh có hoàn cảnh khó khăn. - Định hướng nội dung các kỳ họp phụ huynh, cần có nhiều nội dung trao đổi khác như:

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	hệ của gia đình, nhà trường và cộng đồng giúp con học tập và rèn luyện tốt.  <i>Ảnh minh họa làm việc nhóm</i>	phương pháp giáo dục con, cách thức giao tiếp với con... - Huy động cộng đồng hỗ trợ để học sinh có “3 đủ - 1 có” (đủ ăn, đủ mặc, đủ sách vở và có góc học tập). - Tổ chức các buổi truyền thông đến cha mẹ học sinh về nội dung giáo dục (có sự hỗ trợ của cộng đồng). 3.2. <i>Mối liên hệ giữa gia đình và cộng đồng</i> <i>Đối với gia đình:</i> - Tạo điều kiện tốt nhất cho con được tham gia các hoạt động cộng đồng. - Các gia đình cùng trong địa bàn dân cư thường xuyên trao đổi, phản ánh các thông tin về giáo dục con em thông qua các cuộc họp, sinh hoạt CLB...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		<i>Đối với cộng đồng:</i> - Thường xuyên cung cấp thông tin về giáo dục học sinh cho gia đình thông qua họp tổ dân phố, sinh hoạt CLB, loa truyền thanh của phường xã. - Tổ chức các hoạt động sinh hoạt cộng đồng phù hợp với từng lứa tuổi. - Nắm bắt tình hình học sinh bỏ học, hỗ trợ gia đình giáo dục học sinh chưa ngoan, biểu dương khen thưởng học sinh có thành tích trong học tập, rèn luyện. - Các tổ chức xã hội (Hội phụ nữ, Nông dân, Đoàn TN, Hội khuyến học...) phối hợp phân công giúp đỡ học sinh khuyết tật, hoặc có hoàn cảnh khó khăn (tư vấn kiến thức nuôi dạy con, hỗ trợ vật chất, tinh thần...). - Thành lập và đẩy mạnh Quỹ khuyến học, Chi hội khuyến học...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		Mối liên hệ giữa phụ huynh và phụ huynh: - Chia sẻ kinh nghiệm giáo dục con trực tiếp thông qua mối liên hệ làng xóm, sinh hoạt CLB, họp phụ huynh, gọi điện thoại... - Nội dung trao đổi: + Cách mua và sử dụng sách giáo khoa và tài liệu tham khảo. + Chọn lớp, chọn trường, chọn nghề, chọn bạn... + Cách hướng dẫn con học tập hiệu quả. + Chăm sóc, nuôi dưỡng để con có sức khỏe. + Cách quản lý, giám sát, hỗ trợ giúp con học tập tốt. + ... và...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4. Thực hành thiết lập và tăng cường mối quan hệ giữa gia đình và nhà trường, cộng đồng	- HDV lấy tinh thần xung phong lần lượt lên thực hành đóng vai các tình huống: + Cha hoặc mẹ gặp cô giáo chủ nhiệm hỏi thăm về tình hình học tập rèn luyện của con mình. + Phụ huynh và phụ huynh trao đổi với nhau về tình hình học tập của các con học cùng lớp. + Cán bộ Hội Phụ nữ đến nhà một học sinh có hoàn cảnh khó khăn để tư vấn cho gia đình tạo điều kiện cho em có thời gian học bài. (HDV lưu ý: Những tình huống ghi trong thẻ bìa mẫu chỉ có tính định hướng còn các thành viên có thể điều chỉnh và phát triển tình huống cho phù hợp với thực tế). - Sau mỗi lần kết thúc đóng vai, HDV động viên các thành viên khác trong CLB chia sẻ thêm kinh nghiệm thực tế của bản thân khi gặp gỡ giáo viên, nhà trường và các tổ chức xã hội...	4. Kết luận sau giờ thực hành: - Kinh nghiệm cho chúng ta thấy: Để thiết lập, duy trì và tăng cường mối liên hệ của gia đình, nhà trường, cộng đồng được tốt thì vai trò của gia đình là vô cùng quan trọng. Các bậc cha mẹ cần chủ động xây dựng mối liên hệ và thường xuyên duy trì các mối liên lạc thì việc hỗ trợ con học tập và rèn luyện mới đạt hiệu quả.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
5. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV mời một số thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên hiểu sai, chưa đầy đủ HDV cần giải thích lại cho rõ, để khi trở về nhà mọi người mới vận dụng được.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: - HDV cần viết câu hỏi thảo luận cho từng hoạt động ra các tấm thẻ bìa màu, chuẩn bị đủ giấy A0, băng dính cho buổi sinh hoạt. Tài liệu tham khảo: - Cẩm nang truyền thông “Huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng trong việc Hỗ trợ trẻ em học tập tích cực” - Hội LHPN Việt Nam, tháng 10 - 2010. - Bộ đĩa CD - Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt (Phóng sự - Xây dựng thói quen tốt cho trẻ, rất cần sự đồng thuận) - Hội LHPN Việt Nam.	

Chủ đề 6

GIÚP CON HÒA NHẬP CỘNG ĐỒNG, THAM GIA HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI

Mục tiêu - Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:

1. Xác định được lợi ích của việc giúp con sống hòa nhập cộng đồng, tham gia hoạt động xã hội.
2. Nhận biết được những kỹ năng cần thiết sống hòa nhập với cộng đồng xã hội.
3. Biết cách hỗ trợ, tạo điều kiện cho con sống hoà nhập và tham gia tích cực các hoạt động xã hội.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 10 phút	Trò chơi "Chúng ta cùng vui" 1. Cách chơi: - HDV mời các thành viên đứng thành vòng tròn, bầu ra một quản trò. Quản trò đứng ở giữa bắt nhịp để tất cả mọi người cùng hát và làm theo lời bài hát: <i>"Cầm tay nhau đi, xem ai có giận điều gì Cầm tay nhau đi, xem ai có giận điều chi Mình là anh em (chị em), có chi đâu mà giận hờn Cầm tay nhau đi, hãy cầm tay nhau đi"</i> - Tất cả mọi người cùng cầm tay nhau, đi theo vòng tròn, vừa đi vừa hát vui vẻ. - Sau đó quản trò chuyển lời bài hát từ "Cầm tay nhau đi" sang "Quàng vai nhau đi" thì mọi	1. Ý nghĩa của trò chơi - Trò chơi "Chúng ta cùng vui" chỉ thực hiện được khi có nhiều người cùng tham gia, vì một người không thể thực hiện được. - Những thái độ, hành vi "cầm tay nhau", "quàng vai nhau", "nhìn vào nhau"... và vừa đi vừa hát, thể hiện sự hòa đồng của tất cả mọi người vào một hoạt động chung. Các hoạt động này tạo không khí thân mật, vui vẻ giúp cho từng cá nhân cảm thấy phần chần, thư giãn và quên đi sự phiền muộn, lo lắng riêng tư. - Thông qua trò chơi chúng ta nhận thấy: Con người muốn duy trì, phát triển cuộc sống của mình phải có mối quan hệ với những người xung quanh và cộng đồng xã hội, không ai có

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	người chuyển cầm tay nhau sang quàng vai nhau; và lại vừa đi, vừa hát. Tiếp theo quản trò lại chuyển lời bài hát sang “<i>Nhìn mặt nhau đi</i>” thì hai người đứng cạnh nhau nhìn vào mặt nhau, vừa cầm tay, vừa hát... Các thành viên thực hiện các động tác theo lời bài hát của quản trò khởi xướng cho đến khi dừng chơi. - HDV hỏi mọi người cảm nhận thế nào khi tham gia trò chơi “Chúng ta cùng vui” và ý nghĩa của trò chơi đối với chủ đề sinh hoạt hôm nay. - HDV ghi tóm tắt các ý kiến lên giấy A0 và tổng hợp đưa ra kết luận.	thể sống tách rời cộng đồng. Do vậy chúng ta cần phải có cách sống và ứng xử hòa nhập với cộng đồng xã hội để tồn tại và phát triển. - Học sinh tích cực là học sinh không chỉ học tập tốt mà còn có thái độ sống tích cực. Vì vậy bên cạnh việc tạo điều kiện cho con học tốt, cha mẹ cần quan tâm hỗ trợ giúp con tích cực tham gia các hoạt động xã hội và rèn luyện kỹ năng sống hòa nhập cộng đồng để giúp con phát triển toàn diện.
2. Lợi ích của việc sống hòa nhập cộng đồng - 15 phút	2. Xác định lợi ích của việc sống hòa nhập cộng đồng: - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ. - HDV chia các thành viên thành 2 nhóm thảo	2. Lợi ích của việc sống hòa nhập cộng đồng: - Tinh thần thoải mái, tự tin có nhiều niềm vui trong cuộc sống. - Tăng khả năng giao tiếp, mở rộng mối quan hệ với nhiều người.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	luận: “Lợi ích của việc sống hòa nhập cộng đồng đối với con người”. - HDV gợi ý các bạn có thể liên hệ với bản thân hoặc trong gia đình, họ hàng... để lấy ví dụ ai đó sống hòa nhập cởi mở thì họ như thế nào. - HDV mời đại diện từng nhóm trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV tổng hợp và kết luận lợi ích của việc sống hòa nhập cộng đồng.	- Tăng cường ý chí phấn đấu vươn lên trong học tập và rèn luyện; dễ dàng vượt qua những khó khăn trong cuộc sống. - Rèn luyện được kỹ năng sống cởi mở, chan hoà, vui vẻ với mọi người; biết quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ với người thân trong gia đình, bạn bè và mọi người xung quanh khi gặp khó khăn, hoạn nạn. - Có ý thức tham gia các hoạt động nhân đạo với tinh thần “thương người như thể thương thân” và các hoạt động xã hội khác.
3. Những biểu hiện sống hòa đồng cần rèn luyện cho con - 15 phút	3. Xác định những biểu hiện sống hòa đồng gia đình cần giúp con rèn luyện - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ. - HDV chia các thành viên thành 2 nhóm thảo luận theo câu hỏi “ Những biểu hiện sống hòa đồng là thế nào?” và liệt kê ra giấy A0. (Ví dụ:	3. Những biểu hiện sống hòa nhập cộng đồng gia đình cần giúp con rèn luyện - Sống vui vẻ, chan hòa, thân thiện với bạn bè và mọi người xung quanh. - Cùng học, cùng vui chơi với các bạn; gặp khó khăn giúp nhau giải quyết; niềm vui, nỗi buồn cùng nhau san sẻ. Không chia bè phái,

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	Vui vẻ, cởi mở với bạn bè; cùng vui chơi với các bạn...). - HDV mời đại diện từng nhóm trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV tổng hợp và kết luận những biểu hiện sống hòa đồng để cha mẹ định hướng rèn luyện cho con em. - <i>Lưu ý:</i> HDV có thể nhìn vào kết quả làm việc nhóm để kết luận hoạt động sẽ giúp động viên khích lệ được các thành viên trong CLB nhiều hơn (có thể chỉ cần bổ sung nội dung nào bị thiếu từ cột bên).	không gây mâu thuẫn với bạn bè và mọi người xung quanh... - Luôn quan tâm đến cha mẹ, ông bà và người thân trong gia đình. - Biết kính trọng, lễ phép với cha mẹ, thầy cô giáo, người lớn trong cộng đồng; biết chia sẻ, giúp đỡ những người xung quanh khi gặp khó khăn, hoạn nạn. - Tích cực tham gia mọi hoạt động tập thể của trường, lớp tổ chức và các hoạt động xã hội của địa phương. - Biết cảm thông và giúp đỡ nhau trong những hoàn cảnh khó khăn, bất hạnh của bạn bè, người khác xung quanh...
4. Thực hành giáo dục con sống hòa đồng và tham gia các hoạt động xã hội - 30 phút	4. Thực hành giáo dục con sống hòa đồng, tham gia các hoạt động xã hội: - Phương tiện: Thẻ bìa màu ghi tình huống đóng vai: “Vân 14 tuổi con chị Hậu, rất ít nói và ngại không muốn tham gia các hoạt động tập	4. Kết luận sau giờ thực hành: - Trong việc giáo dục chia sẻ với con rèn luyện kỹ năng sống hòa đồng và tích cực tham gia vào các hoạt động tập thể. Lúc đầu, cha mẹ có thể cảm thấy lúng túng nhưng dần dần mỗi ngày

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	thể của trường, lớp. Chị Hậu giúp con hòa nhập sống cởi mở, hòa nhập như thế nào?” - HDV lấy tinh thần xung phong mời hai bạn lên đóng vai tình huống mẫu (một bạn sẽ đóng vai là mẹ, một bạn đóng vai con). - HDV gợi ý: Tình huống ghi trong thẻ chỉ mang tính định hướng các bạn có thể phát triển, điều chỉnh cho thích hợp với thực tế. Các thành viên khác lắng nghe, nhận xét và rút kinh nghiệm. - Sau đó, HDV chia các thành viên thành từng cặp, thực hành đóng vai và đổi vai theo các tình huống tự chọn về giáo dục con sống hòa nhập và tham gia các hoạt động xã hội. - HDV yêu cầu các thành viên cho biết cảm xúc khi đóng vai mẹ - chỉ bảo, khuyên nhủ con và cảm xúc khi đóng vai con - nhận được sự khuyên răn, chỉ bảo để sống hòa nhập.	chúng ta động viên, chia sẻ với các con thông qua các mối quan hệ gia đình, họ hàng, làng xóm sẽ giúp con hình thành kỹ năng sống hòa nhập với mọi người xung quanh và cộng đồng xã hội. - Cha mẹ cần quan tâm, tạo điều kiện, hỗ trợ để con em rèn luyện kỹ năng sống hòa nhập với cộng đồng và tham gia các hoạt động xã hội. + Tạo điều kiện cho con học tập tốt. + Tạo điều kiện, động viên, khuyến khích con tham gia các hoạt động tập thể, vui chơi, giải trí; tham gia các hoạt động nhân đạo, từ thiện. + Trò chuyện với con về những tấm gương sống nhân ái, hòa đồng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV động viên mọi người cùng chia sẻ trải nghiệm thực tế để có thể áp dụng vào giáo dục con. - HDV tổng hợp và kết luận. <i>Ảnh minh họa đóng vai.</i>	+ Thường xuyên đưa con về thăm quê hương, thăm di tích lịch sử truyền thống. + Khen ngợi, động viên khi con làm được những việc tốt, việc thiện.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
5. Phản hồi sinh hoạt - 5 phút	HĐV mời một số thành viên nhắc lại các nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên chưa rõ thì HĐV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu tường tận.	HĐV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: - HĐV cần viết câu hỏi thảo luận, tình huống đóng vai ra thẻ bìa màu sẵn, giúp tiện lợi cho việc điều hành các hoạt động. Tài liệu tham khảo: - Cẩm nang truyền thông “Huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng trong việc Hỗ trợ trẻ em học tập tích cực” của Hội LHPN Việt Nam, tháng 10 - 2010.	

GIÁO DỤC GIỚI TÍNH CHO CON Ở GIA ĐÌNH

Mục tiêu - Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:

1. Hiểu được vai trò, trách nhiệm của cha mẹ, gia đình trong giáo dục giới tính.
2. Xác định được các điều kiện cần thiết để giáo dục giới tính cho con tại gia đình.
3. Biết cách giáo dục giới tính phù hợp cho con ở từng lứa tuổi.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 10 phút	Trò chơi "Nộm rau quả" Phương tiện: Ghế ngồi xếp thành vòng tròn 1. Cách chơi: - HDV yêu cầu các thành viên mỗi người ngồi một ghế. - HDV đặt câu hỏi: "Thường ngày làm nộm các anh chị làm với các loại rau quả gì?", ghi tên các loại rau quả trên giấy A0. - HDV lần lượt phân công từng thành viên mang tên các loại rau quả (su hào, cà rốt, giá đỗ, rau thơm, rau câu, lạc, vừng...) và lặp đi lặp lại đến khi hết các thành viên trong CLB. - HDV hô "Ai là su hào đổi chỗ cho nhau" thì tất cả những người mang tên su hào phải đứng dậy tìm chỗ khác cho mình. Lúc đó HDV (cũng là quán trò) tìm ngay cho mình một chỗ ngồi.	Ý nghĩa của trò chơi: Nhằm giúp các thành viên biết cách thích nghi, làm quen dần và hòa nhập với các thành viên mới mà mình chưa hiểu nhiều về họ cũng như rèn luyện tính nhạy bén, linh hoạt của cha mẹ. Cha mẹ cần để ý, quan tâm, phát hiện thấy những biến đổi tâm sinh lý của con ở từng giai đoạn để kịp thời chia sẻ, giúp con hòa nhập thích nghi dần với những biến đổi theo quy luật tự nhiên mà không mặc cảm, lo lắng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	Thành viên nào không tìm được ghế ngồi phải tiếp tục làm quản trò và hô tiếp loại rau quả khác. Cứ như vậy sau vài lần xáo nộn mọi thành viên trong CLB đều được hòa nhập, gắn kết vui vẻ.	
2. Tìm hiểu khái niệm - 15 phút	2.1 Tìm hiểu khái niệm: Giới tính, giới, giáo dục giới tính Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV yêu cầu các thành viên chia 2 nhóm thảo luận và viết vào thẻ màu. + Nhóm 1: Chỉ ra những đặc điểm của nữ giới. + Nhóm 2: Chỉ ra những đặc điểm của nam giới. - HDV gợi ý: Mỗi thẻ ghi một đặc điểm và dán trên giấy A0. - Sau đó từng nhóm cử đại diện lên trình bày và	Các khái niệm - Giới tính: Là sự khác biệt về mặt sinh học, chủ yếu là những đặc điểm liên quan đến chức năng sinh sản và cơ quan sinh sản (ví dụ: Phụ nữ có kinh nguyệt, mang thai, cho con bú; nam giới có tinh trùng để thụ thai...) Giới tính là những đặc điểm mà khi sinh ra chúng ta đã có và không thể thay đổi được. - Giới: Là sự khác biệt của nam và nữ về những đặc điểm xã hội (tính cách, lối sống, việc làm... mang tính ước lệ, khuôn mẫu); giới có thể thay đổi được. Do vậy, những đặc điểm có được ở cả nữ giới và nam giới được gọi là đặc điểm giới. Những

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	bổ sung thêm những đặc điểm của giới nữ, giới nam mà nhóm chưa nêu đủ. - HDV yêu cầu các thành viên nhìn vào kết quả làm việc nhóm và cho biết: Đặc điểm nào khác biệt cơ bản (không thay đổi được) của giới nam và giới nữ? Những đặc điểm nào có thể thay đổi được ở cả hai giới? - Sau khi lấy ý kiến của một vài thành viên, HDV tổng hợp và đưa ra kết luận giới tính là gì, giới là gì. - HDV yêu cầu các thành viên căn cứ vào nội dung của khái niệm giới tính, giới vừa được tổng hợp, suy nghĩ và cho biết “Giáo dục giới tính là gì?” - HDV mời một vài thành viên phát biểu, ghi tóm tắt các ý kiến trên giấy A0 và giải thích, tổng hợp đưa ra kết luận giáo dục giới tính.	đặc điểm này được hình thành do ảnh hưởng của môi trường xã hội như giáo dục, phong tục tập quán... - Giáo dục giới tính: Là giúp con hiểu biết về các phương diện sinh học, tâm lý, xã hội có liên quan đến sự khác nhau giữa giới nam và nữ; hiểu biết về những quy luật phát triển theo từng giai đoạn lứa tuổi giúp các con làm chủ được bản thân, hình thành, củng cố phát triển những phẩm chất đặc trưng của từng giới. Trên cơ sở đó, các em xây dựng được văn hoá ứng xử, ý thức, thói quen hành động theo chuẩn mực đạo đức, thẩm mỹ trong quan hệ hai giới (trên bình diện cá nhân) và biết tự hào về giới mình.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3. Vai trò của gia đình và những điều kiện cần thiết để giáo dục giới tính cho con 3.1 Vai trò của gia đình trong giáo dục giới tính cho con - 10 phút	3.1. Xác định vai trò của gia đình trong giáo dục giới tính cho con: Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ, băng dính. - HDV yêu cầu các thành viên chia thành 2 nhóm, và đưa cho mỗi nhóm một thẻ bìa màu có ghi câu hỏi: “Vì sao gia đình lại có vai trò quan trọng trong giáo dục giới tính cho con?”. - HDV gợi ý: Bằng kinh nghiệm các bạn hãy thảo luận và đưa ra các lý do cụ thể để chúng ta cùng chia sẻ học tập. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích, tổng hợp làm rõ thêm các kết quả làm việc nhóm và kết luận về vai trò của gia đình trong giáo dục giới tính.	3.1. Vai trò của gia đình trong giáo dục giới tính: - Vai trò của gia đình trong giáo dục giới tính cho con là vô cùng quan trọng vì giáo dục giới tính là một vấn đề tế nhị mang tính nhạy cảm. Gia đình với đặc thù (huyết thống, quan hệ tình cảm ruột thịt, tin cậy, yêu thương...) sẽ có nhiều tiềm năng trong việc hướng dẫn, chia sẻ những vấn đề tế nhị, kín đáo. Gia đình là môi trường hình thành, phát triển và củng cố những chuẩn mực nam tính, nữ tính cũng như kinh nghiệm ứng xử giữa hai giới thông qua các mối quan hệ trong gia đình. Ví dụ: Trước tiên trẻ học hỏi từ cha mẹ, anh chị cách ứng xử trong quan hệ khác giới (sự bình đẳng, tôn trọng, quan hệ yêu thương, trách nhiệm, chia sẻ...).

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3.2. Những điều kiện cần thiết để gia đình giáo dục giới tính cho con - 10 phút	3.2. Xác định những điều kiện cần thiết để gia đình giáo dục giới tính cho con. - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bài mẫu, bút dạ, băng dính. - HDV phát cho 2 thành viên ngồi gần nhau một thẻ bài mẫu; yêu cầu họ trao đổi và ghi ra mỗi thẻ một điều kiện. - Sau đó HDV mời từng cặp đọc to kết quả và dán vào giấy A0; HDV nhóm các tấm thẻ có nội dung giống nhau vào từng khu vực và giải thích cụ thể hơn từng điều kiện và kết luận về những điều kiện cần thiết để gia đình có thể giáo dục giới tính cho con.	3.2. Những điều kiện cần thiết để gia đình giáo dục giới tính cho con: - Cha mẹ phải là những người bạn gần gũi, tin cậy của con. - Cha mẹ phải có kiến thức, hiểu biết về đặc điểm, biến đổi tâm sinh lý tuổi dậy thì, biết cách tác động phù hợp với đặc điểm tâm lý ở từng lứa tuổi. - Cha mẹ cần quan tâm, chia sẻ kịp thời những lo lắng, giúp con vượt qua được những cảm xúc, căng thẳng về giới tính. - Cả bố và mẹ cùng phối hợp giáo dục tạo ra sự học hỏi kinh nghiệm của cả hai giới. - Cha mẹ cần là tấm gương về sự tôn trọng, trách nhiệm, bình đẳng, yêu thương, nâng đỡ... tạo môi trường thuận lợi để giáo dục giới tính cho con.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4. Kỹ năng giáo dục giới tính cho con - 25 phút	4. Giáo dục giới tính cho con bằng cách nào Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV phát cho mỗi thành viên một tấm thẻ và yêu cầu họ suy nghĩ, ghi ra một thái độ, hành vi (hay một biểu hiện, hành động) mà họ đã làm hoặc cần làm để giáo dục giới tính cho con. - HDV có thể lấy ví dụ như: Cha mẹ quan tâm đến bạn bè của con; chủ động trò chuyện với con... và hướng dẫn các thành viên chỉ cần ghi trên thẻ: “quan tâm” hoặc “chủ động trò chuyện”. - Sau đó HDV mời từng thành viên đọc kết quả và đưa cho HDV để dán trên giấy A0 theo nhóm thái độ, hành vi mà cha mẹ cần làm. - HDV giải thích từng kỹ năng cần làm và cho ví dụ để mọi người đều nắm vững.	4. Kỹ năng giáo dục giới tính cho con - Cung cấp sách báo, tài liệu để tự con tìm hiểu (báo Hoa học trò, Mực tím, Me xanh, tài liệu giáo dục giới tính của Hội LHPN...). - Chủ động trò chuyện với con về biểu hiện của tuổi dậy thì (hành kinh, mộng tinh...), cách ứng xử giữa những người khác giới; trao đổi các tình huống dẫn đến nguy cơ các em bị xâm hại tình dục; các tấm gương về ứng xử giữa hai giới trong họ hàng huyết thống. - Gợi mở các vấn đề về giới tính khi có điều kiện và sẵn sàng giảng giải, phân tích cho con những điều con chưa hiểu, chưa biết. - Động viên, khuyến khích khi con có những hành vi đẹp về giới (dịu dàng, nhẹ nhàng với con gái; thẳng thắn, cương trực với con trai); góp ý cho con những quan niệm, hành vi chưa đúng, chưa chuẩn mực... - Tổ chức cuộc sống gia đình trên cơ sở chú trọng đến giáo dục giới tính (ví dụ: Cách ăn

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	 Ảnh minh họa: Thành viên dán kết quả trên giấy A0.	mặc của cha mẹ, con trai, con gái trong nhà và khi ra đường; nơi ngủ của cha mẹ, con trai, con gái và giao tiếp ứng xử giữa các thành viên nam, nữ trong gia đình). - Quan tâm phát hiện kịp thời những biến đổi tâm sinh lý của con để kịp thời hỗ trợ. - Không nên quá khắt khe, cấm đoán các mối quan hệ bạn bè của con. - Quản lý thời gian biểu, hoạt động ngoại khóa; kiểm tra sách, chuyện, báo, băng hình, mạng internet con thường xem; giúp con điều chỉnh kịp thời khi có biểu hiện lệch lạc, không đúng. - Chủ động liên hệ phối hợp với giáo viên, bạn bè và những người sống xung quanh giúp phát hiện những hành vi không lành mạnh trong quan hệ với bạn khác giới để kịp thời tác động ngăn ngừa, cũng như củng cố những hiểu biết, kỹ năng ứng xử đúng về giới của con.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
5. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV mời một vài thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên hiểu sai, chưa đầy đủ HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu tường tận.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo khi hướng dẫn chủ đề - 7 phút	Lưu ý: - HDV cần viết câu hỏi thảo luận cho từng hoạt động ra các tấm thẻ bìa màu, chuẩn bị đủ giấy A0, băng dính cho buổi sinh hoạt. Tài liệu tham khảo: - Tài liệu về giới và giáo dục giới tính từ Trạm Y tế, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên...	

GIÁO DỤC TÂM SINH LÝ Ở TUỔI VỊ THÀNH NIÊN, TÌNH BẠN, TÌNH YÊU CHO CON

Mục tiêu: - *Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:*

1. Hiểu và giải thích được những biến đổi tâm sinh lý ở tuổi dậy thì.
2. Biết cách chia sẻ hỗ trợ con thích nghi với các biến đổi về tâm sinh lý.
3. Giúp con xây dựng tình bạn, tình yêu trong sáng, lành mạnh.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 10 phút	Trò chơi "Nút thắt vắn đề" 1. Cách chơi: - Làm mẫu: HDV mời 6 thành viên tham gia làm mẫu trò chơi, các thành viên khác quan sát để biết cách chơi. HDV yêu cầu cứ 2 thành viên đứng đối diện nhau tạo thành một nút thắt bằng cách cầm tay nhau (một tay). Nút thứ 2 được tạo bởi tay còn lại của cặp thứ nhất với một tay của cặp thứ hai tiếp theo. Nút thứ 3 lại tiếp tục được thắt như nút 2 với cặp thứ 3. Lúc này cả nhóm trông giống như một nút thắt lớn. HDV hướng dẫn gỡ nút bằng cách: Nút nào thắt sau cùng thì gỡ đầu tiên rồi đến nút tiếp theo, cứ như vậy tất cả các nút thắt sẽ được tháo gỡ. - HDV chia nhóm, mỗi nhóm có 6 thành viên để tạo nút thắt và tiến hành chơi. HDV cần đến từng nhóm hỗ trợ cách thắt và tháo nút.	1. Ý nghĩa của trò chơi: Nhằm giúp các thành viên xác định vắn đề giáo dục tâm sinh lý tuổi dậy thì, tình bạn, tình yêu cho con tại các gia đình hiện nay. Nhiều khi chúng ta gặp tình huống, vắn đề khó khăn giống như một nút thắt nhưng nếu nắm được nguyên tắc phối hợp giữa cha và mẹ, giữa gia đình và nhà trường; giữa gia đình và cộng đồng... thì dù khó khăn đến mấy chúng ta cũng có thể giải quyết được. Mặt khác, thông qua trò chơi sẽ giúp các thành viên rèn luyện tính kiên trì, sáng tạo, không đập khuôn máy móc trong từng tình huống giáo dục con giống như khi gỡ nút thắt.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- Kết thúc trò chơi, HDV hỏi các thành viên về: 1) Cảm nghĩ của họ khi tham gia trò chơi “Nút thắt”; 2) Trò chơi khó hay dễ? Tại sao?; 3) Ý nghĩa của trò chơi nút thắt với chủ đề sinh hoạt hôm nay. - HDV ghi tóm tắt các ý kiến của các thành viên và tổng hợp.	 Ảnh minh họa trò chơi.
2. Những thay đổi tâm sinh lý ở tuổi vị thành niên 2.1 Những thay đổi về tâm lý - 10 phút	2. Những thay đổi tâm sinh lý ở tuổi vị thành niên: 2.1 Xác định những thay đổi tâm lý tuổi vị thành niên - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính.	2. Những thay đổi tâm sinh lý ở tuổi vị thành niên: 2.1 Những thay đổi tâm lý: - Muốn được người lớn tôn trọng, được đối xử bình đẳng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2.2 Những thay đổi cơ thể của VTN - 15 phút	- HDV yêu cầu các thành viên chia thành 2 nhóm thảo luận: “Xác định những thay đổi về tâm lý ở tuổi VTN” và liệt kê ra giấy A0. - HDV gợi ý: Tuổi VTN (theo Tổ chức Y tế Thế giới) quy định từ 10 - 19 tuổi; Tuy nhiên, tại Việt Nam và trong khuôn khổ chương trình giáo dục này, chúng ta tập trung thảo luận ở độ tuổi 10-16. Các anh chị ai cũng trải qua tuổi VTN, hãy nhớ lại giai đoạn đó có những thay đổi gì về tâm lý (tinh thần) để cùng chia sẻ với nhóm. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích, tổng hợp làm rõ thêm các kết quả làm việc nhóm và kết luận về những thay đổi tâm lý ở VTN. 2.2 Xác định những thay đổi cơ thể (hay thể chất) của VTN nam, nữ - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính	- Tỏ ra độc lập, thích khám phá cái mới, thử hành vi mới; ít để ý đến hậu quả của hành vi. - coi trọng các mối quan hệ bạn bè, chịu ảnh hưởng nhiều của bạn bè đồng trang lứa. - Phát triển xúc cảm với bạn bè khác giới, nhưng thường hay nhầm lẫn, ngộ nhận giữa tình bạn khác giới và tình yêu. - Phát triển cá tính mạnh, chịu nhiều ảnh hưởng từ các yếu tố xã hội. - Trí tuệ phát triển liên tục. - Quan tâm nhiều đến hình dáng, thay đổi của cơ thể. 2.2 Những thay đổi cơ thể của tuổi vị thành niên: - Đặc điểm phát triển rõ nhất của tuổi vị thành niên là các dấu hiệu dậy thì. Thông thường

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV tiếp tục chia các thành viên thành 4 nhóm, các nhóm nhận giấy A0, thẻ màu ghi các bộ phận của cơ thể nam, nữ. Yêu cầu: + Nhóm 1 - 2: Thảo luận đưa ra những thay đổi về cơ thể ở tuổi VTN nam. + Nhóm 3 - 4: Thảo luận đưa ra những thay đổi về cơ thể ở tuổi VTN nữ. - HDV gợi ý: Từng nhóm có thể vẽ hình cơ thể em trai, em gái lên giấy A0 và dùng thẻ bìa màu đã ghi sẵn tên bộ phận của cơ thể dán lên và chú thích thêm những thay đổi cơ thể của em trai, em gái ở tuổi dậy thì. - HDV mời đại diện nhóm 2 và nhóm 4 lên trình bày, các nhóm khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích, giải thích làm rõ từng sự thay	tuổi dậy thì ở em trai từ 12-17 tuổi và em gái từ 10-15 tuổi. - Ở tuổi dậy thì, cơ quan sinh dục phát triển, đánh dấu rõ rệt nhất bằng sự xuất tinh ở nam giới (giấc mơ ướt) và kinh nguyệt ở nữ giới. - Vào giai đoạn này do nội tiết tố sinh dục tăng lên, các em bắt đầu có nhu cầu về tình dục và có khả năng thụ thai và sinh sản. <i>Vóc dáng</i> + Em trai: Cơ thể lớn rất nhanh (cả chiều cao, cân nặng), các cơ bắp ở ngực, vai, đùi phát triển. + Trẻ em gái: Cơ thể lớn rất nhanh (cả chiều cao, cân nặng), vú và hông phát triển.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	đổi từ kết quả làm việc nhóm rồi tổng hợp, kết luận. - HDV cũng lưu ý với các thành viên: + Hiện nay tuổi dậy thì của cả em trai và gái đều đến sớm hơn (thông thường em trai từ 12-17 tuổi, em gái từ 10-15 tuổi). Tuy nhiên cá biệt có những em dậy thì muộn hay sớm hơn, điều đó các bậc cha mẹ đừng quá lo lắng. + Đây là một bước chuyển biến lớn trong cuộc đời các em, sẽ có những thay đổi cả về cơ thể và tâm lý. Cha mẹ luôn chủ động chia sẻ với các con là những biến đổi của cơ thể ở giai đoạn tuổi dậy thì hoàn toàn theo quy luật tự nhiên và mỗi người có sự biến đổi khác nhau (có thể sớm, muộn hoặc nhiều, ít); các con đừng mặc cảm hay lo lắng gì khi thấy mình có thể thay đổi không giống bạn bè cùng	<i>Hệ sinh dục:</i> + Em trai: Tinh hoàn và dương vật phát triển; bao tinh hoàn sẫm màu, mọc lông mu, đánh dấu rõ rệt bằng xuất tinh. Các em trai có xuất tinh là bắt đầu có khả năng sinh sản. + Em gái: Âm đạo và vú phát triển; âm hộ sẫm màu, mọc lông mu, đánh dấu rõ rệt bằng kinh nguyệt. Các em gái có kinh nguyệt là bắt đầu có khả năng thụ thai và sinh sản. <i>Những thay đổi khác:</i> + Em trai: Cục yết hầu trồi ra, vỡ giọng, có thể có mụn trứng cá, mọc râu, lông nách, lông chân. + Em gái: Giọng trong, có thể có mụn trứng cá, mọc lông nách, lông chân.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	trang lứa. Bố mẹ luôn sẵn sàng chia sẻ với các con bất cứ điều gì các con cần. + Cần giải thích hiện tượng mộng tinh và kinh nguyệt cho con: * <i>Mộng tinh</i> (hay còn gọi là <i>giấc mơ ướt</i>) là xuất tinh trong lúc ngủ ở nam VTN, đó là hiện tượng sinh lý bình thường. Xuất tinh là hiện tượng các cơ trong mào tinh, ống dẫn tinh và túi tinh cùng với các cơ xung quanh tuyến tiền liệt thắt chặt và đẩy tinh dịch vào niệu đạo. Tinh dịch có chứa tinh trùng đi qua niệu đạo và phóng qua đầu dương vật. Sự phóng tinh dịch/xuất tinh tạo cảm giác hưng phấn gọi là cực khoái. Sau khi xuất tinh, dương vật mềm trở lại. * <i>Kinh nguyệt</i> (hành kinh) là hiện tượng trứng rụng (thường trong một chu kỳ kinh có một trứng rụng) mà không được thụ thai, màng tử cung bong ra cùng máu chảy ra ngoài. Hiện	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải  Ảnh minh họa: Trình bày kết quả thảo luận nhóm.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	tượng hành kinh báo hiệu người nữ có thể sinh con nếu có quan hệ tình dục. Hành kinh tạm dừng trong thời kỳ mang thai. Đến tuổi 40 - 55 phụ nữ thôi hành kinh gọi là mãn kinh. Hành kinh xảy ra lặp đi lặp lại hàng tháng gọi là chu kỳ kinh nguyệt. Đa số phụ nữ có chu kỳ kinh nguyệt khoảng một tháng một lần, song cũng có người không đều vài tháng mới có kinh nguyệt, đặc biệt là ở tuổi dậy thì.	
3. Thực hành đóng vai “Trò chuyện với con về sự thay đổi tâm sinh lý ở tuổi vị thành niên” - 20 phút	- HDV chia thành viên thành từng cặp (một người đóng vai mẹ hoặc bố, một người đóng vai con) trò chuyện về những thay đổi ở tuổi dậy thì; sau 5 phút đổi vai ngược lại. - Kết thúc đóng vai HDV hỏi các thành viên: 1) Các anh chị có đủ tự tin để trò chuyện cùng con không? 2) Có vấn đề gì khó khăn trong quá trình thực hành? - Nếu các thành viên còn có vấn đề khó khăn nào, HDV có thể mời một số thành viên khác thực hành lại để làm rõ hơn vấn đề và kết luận.	Kết luận sau giờ thực hành: - Lúc đầu có thể các bậc cha mẹ cảm thấy lúng túng, e ngại trong việc trò chuyện với con về những thay đổi tâm sinh lý ở tuổi vị thành niên. Dần dần chúng ta gợi mở, tạo cơ hội trò chuyện với con hàng ngày, các anh chị sẽ tự tin và thoải mái hơn. - Các bà mẹ cần phối hợp cùng với các ông bố để trò chuyện với con, đặc biệt là với con trai.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4. Giúp con xây dựng tình bạn, tình yêu lành mạnh, trong sáng 4.1 Xây dựng tình bạn tốt - 15 phút	4.1 Xây dựng tình bạn tốt - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV chia các thành viên thành 3 nhóm thảo luận: + Nhóm 1: Thế nào là tình bạn? + Nhóm 2: Vai trò của tình bạn với tuổi VTN. + Nhóm 3: Đặc trưng của tình bạn tốt là gì? - HDV gợi ý: Ở tuổi VTN, các em có xu hướng tách dần sự quản lý của gia đình và có trở nên độc lập hơn, vì thế mối quan hệ bạn bè là vô cùng quan trọng; trong quan hệ bạn bè, các em bị ảnh hưởng và chịu áp lực từ bạn bè nhiều (cả tích cực, lẫn tiêu cực) nên các bậc cha mẹ cần có kiến thức, kỹ năng để định hướng và giúp các con xây dựng tình bạn tốt trên cơ sở những trải nghiệm của bản thân.	4.1 Xây dựng tình bạn tốt: - <i>Tình bạn</i> là tình cảm gắn bó giữa hai người hoặc nhiều người trên cơ sở hợp nhau về tính tình, giống nhau về sở thích và có chung quan niệm sống. - <i>Vai trò của tình bạn</i>: Chia sẻ niềm vui, nỗi buồn và những trải nghiệm trong cuộc sống; an ủi, động viên, giúp đỡ nhau và cùng nhau tháo gỡ, vượt qua những khó khăn trong học tập, cuộc sống. Ở tuổi vị thành niên, các em tách dần ra khỏi sự quản lý của bố mẹ và có xu hướng giao lưu, tâm tình với bạn bè nhiều hơn. Tình bạn có vai trò quan trọng đối với các em ở tuổi này nên các bậc cha mẹ nên tôn trọng bạn của con. - <i>Đặc trưng tình bạn tốt</i>: Bình đẳng tôn trọng; chân thành, cởi mở và lắng nghe ý kiến của

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- Các nhóm trình bày ý kiến lên giấy A0. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích và giải thích làm rõ thêm những kết quả làm việc nhóm và kết luận tình bạn tốt là như thế nào.	nhau; cùng có trách nhiệm, nhìn nhận vấn đề theo xu hướng tích cực; luôn chia sẻ niềm vui, nỗi buồn và giúp nhau trong học tập, rèn luyện. Tình bạn tốt không có động cơ vụ lợi, “kéo bè, kéo cánh” hoặc có biểu hiện tiêu cực đi ngược lại với giá trị đạo đức của gia đình và xã hội. - Những dấu hiệu của tình bạn không tốt ở tuổi vị thành niên: + Ghen ghét, đổ kị, nói xấu. + Thiếu sự bình đẳng. + Tự tập bè phái, trốn học, lười tham gia vào các tệ nạn xã hội (uống rượu, hút thuốc lá, sử dụng ma túy, cờ bạc, đua xe, xem phim kích động, đòi trụ trên mạng...). + Bao che khuyết điểm. + Lấy cắp tiền của cha mẹ để chơi bời lêu lổng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4.2. Định hướng đúng về tình yêu - 15 phút	4.2. Định hướng đúng về tình yêu: - Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV chia các thành viên thành 3 nhóm thảo luận. + Nhóm 1: Những yếu tố cần thiết trong tình yêu là gì? + Nhóm 2: Sự khác biệt của tình yêu và tình bạn khác giới. + Nhóm 3: Ứng xử trong tình yêu thế nào là đúng? (Lưu ý: HDV cần xuống từng nhóm gợi ý, hướng dẫn mọi người thảo luận). - Các nhóm trình bày kết quả lên giấy A0. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung.	4.2. Định hướng đúng về tình yêu: - Những yếu tố cần thiết trong tình yêu: Hấp dẫn giới tính; quan tâm chăm sóc lẫn nhau; tin tưởng, tôn trọng nhau; hiểu và thông cảm với nhau; chung thủy, trung thực; có trách nhiệm; hỗ trợ và nâng đỡ nhau. - Sự khác biệt giữa tình yêu và tình bạn khác giới: Có sự cuốn hút lẫn nhau giữa 2 bạn khác giới biểu hiện là nhớ nhung da diết khi thiếu vắng nhau; khi yêu phải chung thủy, tin cậy và tôn trọng lẫn nhau; tình yêu là thứ duy nhất không thể chia sẻ, không thể yêu 2 người trong cùng một thời gian; có thể có nhiều bạn nhưng thường chỉ có một người yêu. Tình yêu phát triển cường độ cao thì nảy sinh nguy hại vọng muốn hòa nhập vào nhau trọn vẹn, không chỉ tâm hồn mà còn cả thể xác, muốn “trao

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV hỏi một số thành viên: Lần đầu tiên khi yêu anh/chị có cảm xúc như thế nào? - HDV tổng hợp, kết luận những định hướng đúng về tình yêu.	thân” cho nhau. Nhu cầu có quan hệ tình dục là đặc điểm khác biệt cơ bản giữa tình bạn và tình yêu. - <i>Những ứng xử trong tình yêu:</i> Tôn trọng người yêu (không bắt làm theo ý mình); không coi người yêu là sở hữu riêng (quản lý, hạn chế, cấm đoán quan hệ bạn bè...); hiểu và thông cảm với người yêu; gắn bó, chia sẻ với nhau niềm vui, nỗi buồn, thành công và khó khăn...; chung thủy là phẩm chất quan trọng của tình yêu lành mạnh. - <i>Lưu ý với con:</i> Tuổi VTN hay bị ngộ nhận, nhầm lẫn giữa tình yêu đích thực và thứ tình cảm giống với tình yêu (tình bạn thân thiết). Tình yêu ở tuổi này chỉ dừng ở sự rung cảm mang tính cảm tính, chưa có suy nghĩ chín chắn nên dễ tan vỡ, để lại dấu ấn tình cảm đau khổ, làm phân tán việc tập trung học tập,

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		rèn luyện. Đặc biệt nếu các em chưa kiểm chế được cảm xúc và đam mê để xảy ra có thai ngoài ý muốn thì dẫn đến hậu quả xấu tới sức khỏe và tâm lý của các em và ảnh hưởng đến hạnh phúc tương lai.
5. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV mời một số thành viên nhắc lại các nội dung chính. Nếu có nội dung nào các thành viên hiểu sai, chưa đầy đủ HDV cần giải thích lại để mọi người hiểu rõ.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: - HDV cần viết câu hỏi thảo luận cho từng hoạt động ra các tấm thẻ bìa màu. - Các tấm thẻ màu dùng cho hoạt động 2.2	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt				Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	<i>Em gái</i>		<i>Em trai</i>		
	chiều cao phát triển	cân nặng phát triển	chiều cao phát triển	cân nặng phát triển	
	mụn trứng cá	lông nách	mụn trứng cá	lông nách	
	vú phát triển	lông mu	mọc râu, cục yết hầu	lông mu, lông chân	
	hông to, giọng trong	có dịch ở âm đạo	bộ phận sinh dục phát triển	giọng ồm, vai rộng hơn	
	có khí hư	kinh nguyệt	mộng tinh	cương dương vật	
	<i>Tài liệu tham khảo:</i> - Tài liệu về giới và giáo dục giới tính từ Trạm Y tế, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên. - Bộ đĩa CD “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi, dạy con tốt” (Chủ đề 6. Dẫn đàn: Nên hay không nên tình yêu tuổi học trò) - Hội LHPN Việt Nam.				

KỸ NĂNG ỨNG PHÓ VỚI THÁCH THỨC CHĂM SÓC SỨC KHỎE SINH SẢN TUỔI VỊ THÀNH NIÊN

Mục tiêu: - *Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:*

1. Giúp con có kỹ năng phòng ngừa và ứng phó để không bị xâm hại tình dục.
2. Hướng dẫn cho con biết cách vệ sinh cơ quan sinh dục và định hướng tình dục an toàn.
3. Biết cách hỗ trợ con cần làm gì khi bị lỡ mang thai ngoài ý muốn.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 5 phút	Trò chơi "Kết thuyền cứu hộ" 1. Cách chơi: - HDV yêu cầu các thành viên đứng thành vòng tròn cầm tay nhau, cử ra một người làm quản trò. Các thành viên cùng hô vang lần một "kết thuyền cứu hộ! kết thuyền cứu hộ". Lần hai lại hô vang "kết mấy kết mấy?". Quản trò đột ngột hô "kết 3", các thành viên nhanh chóng tạo thành nhóm 3 người. Nếu ai phản ứng chậm bị thừa ra. Sau đó quản trò lại tiếp tục trò chơi và lần này có thể hô "kết 4" hoặc "kết 5" đến khi thuyền cứu hộ kết được hết các thành viên thì thôi. - HDV hỏi ý nghĩa của trò chơi với chủ đề hôm nay.	1. Ý nghĩa của trò chơi: Nhằm giúp các thành viên biết cách phản ứng linh hoạt, tạo dựng sự kết nối khi cần thiết để giải quyết vấn đề. Ví như để ngăn chặn, ứng phó với tệ nạn xâm hại tình dục trẻ em... thì gia đình phải biết kết nối, tìm kiếm sự hỗ trợ từ chính quyền, công an, nhà trường, ban ngành, tổ chức xã hội, bạn bè...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2. Giáo dục kỹ năng phòng tránh và ứng phó với quấy rối, xâm hại tình dục 2.1 Khái niệm - 5 phút	2.1 Tìm hiểu khái niệm: Quấy rối, xâm hại tình dục trẻ em là gì? - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu, băng dính... - HDV nêu câu hỏi: "Thế nào là quấy rối, xâm hại tình dục?" yêu cầu các thành viên động não suy nghĩ. - HDV mời một số thành viên phát biểu và ghi tóm tắt nội dung các ý kiến; sau đó HDV tóm tắt và tổng hợp đưa ra khái niệm.	2.1 Khái niệm quấy rối, xâm hại tình dục trẻ em: - Quấy rối tình dục là lời nói, cử chỉ, hành động sàm sỡ của một người lớn ham muốn tình dục đối với trẻ em, làm trẻ sợ hãi, khó chịu. - Xâm hại tình dục trẻ em là sự lôi kéo, cưỡng bức trẻ em vào các hoạt động tình dục mà trẻ không muốn nhằm thỏa mãn dục vọng của mình.
2.2 Tác hại của quấy rối, xâm hại tình dục - 10 phút	2.2 Tác hại về thể chất, tinh thần của trẻ: - HDV chia các thành viên thành 2 nhóm thảo luận. + Nhóm 1: Xác định các tác hại về tinh thần/tâm lý. + Nhóm 2: Xác định các tác hại về thể chất.	2.2 Tác hại về thể chất, tinh thần của trẻ: - Tác hại tâm lý: Sợ hãi, xấu hổ, mặc cảm tội lỗi, thù hận; mất niềm tin vào bản thân, vào người lớn; sợ người khác giới; chai lỳ cảm xúc tình dục; học tập sa sút, bỏ học, có khi nghĩ đến cái chết.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2.3 Cha mẹ giáo dục con cách phòng tránh khỏi bị xâm hại tình dục - 15 phút	- Các nhóm thảo luận để đưa ra các tác hại cụ thể và ghi vào giấy A0. - HDV mời đại diện của từng nhóm trình bày; các thành viên khác lắng nghe rồi cho ý kiến bổ sung. - HDV tổng hợp và kết luận. 2.3 Cha mẹ giáo dục và hướng dẫn con phòng tránh quấy rối và xâm hại tình dục: - Trò chơi “Ban cố vấn” - Phương tiện: + Thẻ chức danh của thành viên ban cố vấn (<i>cha mẹ, cán bộ y tế, công an, cô giáo, hàng xóm, cán bộ Hội phụ nữ, nhà sư, trưởng thôn...</i>). + Thẻ mẫu ghi tình huống: Cháu Phương 13 tuổi con của vợ chồng anh Sơn thường phải một mình đi học trên con đường vắng từ nhà đến trường. Gần đây trên	- <i>Tác hại thể chất:</i> Đau đớn, mệt mỏi có thể bị mang thai, bị bệnh lây truyền qua đường tình dục HIV; đời sống tình dục phát triển bất bình thường. 2.3 Cha mẹ giáo dục và hướng dẫn con phòng tránh quấy rối và xâm hại tình dục: - Cần biết phát hiện và nhận diện các đối tượng có nguy cơ xâm hại tình dục trẻ em: Đó có thể là người lạ không quen biết, nhưng cũng có thể là người quen (ví dụ: Hàng xóm, gia sư, bạn của anh chị...) hoặc có thể là họ hàng, trong gia đình mà các con không ngờ (cha dượng, chú, anh họ...); đôi khi họ có dáng vẻ đáng kính, khéo léo, khôn ngoan, rất giỏi làm quen với các con... - <i>Các tình huống, hoàn cảnh dễ có nguy cơ:</i> Con đi một mình ở những nơi vắng vẻ tối tăm; ở

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	con đường đó đã xảy ra trường hợp một thanh niên chặn đường cưỡng hiếp một chị đi thăm ngoại về tối. Vợ chồng anh Sơn lo lắng, không biết khuyên nhủ con thế nào? <i>Cách chơi:</i> <i>Lần 1:</i> - HDV lấy tinh thần xung phong chọn 5 thành viên và trao cho họ 5 chức danh, ngồi trên hàng ghế đối diện với thành viên đóng vai mẹ hoặc bố. - HDV đọc to tình huống để cả CLB đều nắm vững. - HDV yêu cầu từng thành viên trong ban cố vấn với chức năng, kinh nghiệm của mình cho	trong phòng chỉ có hai người; gửi quà cho con không rõ lý do; rủ con đi chơi riêng; hứa giúp con việc này việc khác; mời uống rượu bia, xem tranh ảnh khiêu dâm; làm ra vẻ vô tình đụng chạm vào cơ thể hoặc bộ phận kín của con; giả vờ vô tình phơi bày cơ thể họ trước mặt con... <i>- Kỹ năng phòng tránh:</i> 1) Cần tránh các tình huống, hoàn cảnh dễ có nguy cơ (không nên đi một mình ở những nơi vắng vẻ, tối tăm; không ở trong phòng kín khi chỉ có hai người; không nhận quà, từ chối sự giúp đỡ của người lạ; luôn giữ khoảng cách đủ xa để người lạ không thể đụng chạm được; tránh xa những người đáng ngờ; ăn mặc kín đáo...). 2) Khi gặp tình huống nguy cơ cần bình tĩnh, chủ động nghĩ cách thoát ra khỏi tình huống

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	bố, mẹ Phương lời khuyên). (HDV gợi ý lời khuyên cần tập trung vào đối tượng, tình huống, hoàn cảnh để bị xâm hại tình dục và cách giúp trẻ phòng tránh, ứng phó...). - Sau khi ban cố vấn đưa ra các lời khuyên HDV hỏi thành viên đóng vai cha/mẹ và các thành viên khác xem họ nhận thấy lời khuyên nào là bổ ích và có thể áp dụng được. - HDV có thể cử ban cố vấn mới với các tình huống khác gắn với thực tế địa phương để giúp các bậc cha mẹ có đủ kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm để vận dụng giáo dục con. - HDV tổng hợp các thông điệp cần giáo dục con để phòng tránh và ứng phó với các nguy cơ bị xâm hại tình dục.	nguy hiểm: Ví dụ: Kêu cứu, hét to để mọi người xung quanh biết, tìm cách tự vệ, trốn thoát; chia sẻ với người tin cậy (cha mẹ, anh chị, thầy cô...).

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3. Giáo dục con kỹ năng vệ sinh chăm sóc sức khỏe sinh sản 3.1 Khái niệm sức khỏe sinh sản - 5 phút	3.1 Khái niệm sức khỏe sinh sản - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi, băng dính. - HDV nêu câu hỏi: “Sức khỏe sinh sản là gì?” - Yêu cầu các thành viên động não suy nghĩ. - HDV mời các thành viên phát biểu và ghi tóm tắt nội dung các ý kiến lên giấy A0, sau đó HDV tóm tắt và tổng hợp đưa ra khái niệm.	3.1 Khái niệm sức khỏe sinh sản Sức khỏe sinh sản là tình trạng hài hòa về thể chất, tinh thần và xã hội chứ không phải đơn thuần là không có bệnh tật hay tàn phế trong mọi vấn đề liên quan đến chức năng và hệ thống sinh sản.
3.2 Vệ sinh cơ quan sinh dục để phòng tránh bệnh tật - 15 phút	3.2 Vệ sinh cơ quan sinh dục để phòng tránh bệnh tật - HDV yêu cầu cứ hai thành viên tạo thành một cặp (đóng vai mẹ chia sẻ với con gái hoặc cha chia sẻ với con trai) về vệ sinh thân thể và cơ quan sinh dục; sau 5 phút lại đổi vai ngược lại. - HDV lưu ý: Khi đóng vai cần tập trung trao đổi, chia sẻ lý do vì sao hàng ngày các con phải vệ sinh thân thể, cơ quan sinh dục đặc biệt khi	3.2 Vệ sinh cơ quan sinh dục để phòng tránh các bệnh tật - Cần rèn luyện cho con có thói quen vệ sinh thân thể và cơ quan sinh dục hàng ngày để phòng tránh bệnh tật, nhất là khi các con ở tuổi dậy thì có nhiều mồ hôi, dịch tiết từ trong cơ thể. Khi em gái có kinh nguyệt, em trai có “giấc mơ ướt” nếu không vệ sinh kịp thời và đúng cách sẽ gây nhiễm khuẩn, có mùi hôi.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	đến tuổi dậy thì; cách vệ sinh đúng đối với trẻ trai, trẻ gái. - Kết thúc thời gian thực hành, HDV hỏi các thành viên: 1) Các anh/chị đã cảm thấy tự tin khi trở về nhà trao đổi với các con chưa? 2) Nếu anh/chị nào còn cảm thấy e ngại điều gì cứ mạnh dạn chia sẻ, các thành viên có kinh nghiệm sẽ hỗ trợ. Sau đó, HDV tổng hợp, kết luận hoạt động.	- Hướng dẫn các con cách vệ sinh bộ phận sinh dục: Chỉ cần rửa vùng bên ngoài cơ quan sinh dục bằng nước sạch, xà phòng tắm; rửa dưới vòi nước hay gáo dội; không ngồi chậu, không dùng xà phòng thấm sâu vào cơ quan sinh dục, không thò tay rửa sâu vào bên trong gây trầy xước. Em gái khi có kinh nguyệt nên rửa, thay băng vệ sinh ít nhất 3 - 4 lần/ngày; em trai khi có “giấc mơ ướt” phải rửa đầu dương vật, lau khô và thay quần lót...
3.3. Giúp con định hướng về tình dục, tình dục an toàn? 15 phút	3.3 Giúp con định hướng về tình dục an toàn: - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, băng dính, thẻ bìa màu ghi chữ <i>tình dục</i> có số lượng bằng nửa số thành viên tham dự. - HDV phát cho hai thành viên một thẻ màu và yêu cầu thảo luận ghi vào thẻ một thái độ hay một hành vi ứng xử mà họ nghĩ cần phải chia sẻ với con liên quan đến “tình dục”.	3.3 Những định hướng giáo dục con về tình dục, tình dục an toàn: - Tình dục là một nhu cầu sinh lý và tình cảm tự nhiên của con người. Tình dục gắn liền với tình yêu và trách nhiệm. Tình dục gồm: Nhận thức và cảm xúc; khả năng và nhu cầu; suy nghĩ và cảm giác hấp dẫn tình dục của mình với người khác... - Giáo dục con tôn trọng đạo đức, giá trị truyền thống: Chỉ quan hệ tình dục giữa hai giới trên

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV thu và dán các tấm thẻ có nội dung giống nhau vào một khu vực trên giấy A0, sau đó đọc to, giải thích làm rõ từng nội dung trên tấm thẻ. - HDV hỏi xem còn ai muốn bổ sung thêm điều gì không, nếu có, HDV viết thêm ý kiến vào các tấm thẻ và dán tiếp lên giấy A0. - Cuối cùng HDV tổng hợp kết luận những điều cha mẹ cần định hướng giáo dục cho con về tình dục, tình dục an toàn.	cơ sở tình yêu và hôn nhân; có sự tôn trọng, đồng thuận cả hai người; cả hai phải chịu trách nhiệm trước hành vi tình dục, đặc biệt là các bạn trai... - Trao đổi với con về những tình huống nguy cơ cao, các hoàn cảnh “tiến thoái lưỡng nan” cần tránh. - Rèn luyện tính kiên quyết phản kháng lại sự ép buộc quan hệ khi mình không muốn và chưa sẵn sàng; cần trao đổi thương thuyết với người yêu về nguy cơ quan hệ tình dục không an toàn ở tuổi học trò. - Tình dục an toàn là đạt được sự khoái cảm nhưng không để máu, tinh dịch, dịch tiết âm đạo của người này thâm nhập vào cơ thể người khác; không để mang thai ngoài ý muốn, không làm lây nhiễm bệnh lây truyền qua đường tình

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	1. Xé đầu bao cẩn thận không để bao bị rách. Không được lộn bao trước khi đeo 2. Đặt bao lên đầu dương vật đang cương cứng theo chiều mà có thể cuộn phủ kín dương vật. 3. Bóp nhẹ đầu bao cho không khí thoát hết ra ngoài, cuộn bao đến khi chạm tới cuối dương vật. Đeo xong, đưa dương vật vào âm đạo. 4. Sau khi xuất tinh, giữ nguyên bao tận cuối dương vật và rút ra ngoài khỏi âm đạo trước khi dương vật kịp mềm. 5. Tháo bao ra không để tràn tinh dịch ở trong bao ra ngoài. Thắt nút đầu bao lại cho tinh dịch không tràn ra được và vứt bỏ bao đã sử dụng. <i>Ảnh minh họa: Các bước sử dụng bao cao su</i>	dục và HIV. Các hình thức tình dục an toàn: Gồm ôm hôn, vuốt ve, kích thích vào bộ phận sinh dục (thủ dâm), dùng bao cao su đúng cách khi quan hệ tình dục. - <i>Giúp con hình thành thiên hướng tình dục lành mạnh:</i> Hiện tình dục có 3 loại: + Dị tính luyến ái có nghĩa chỉ chịu sự hấp dẫn của người khác giới; thiên hướng này chiếm đa số. + lưỡng tính luyến ái là chịu sự hấp dẫn cả hai giới (tức là yêu được cả nam và nữ). + Đồng tính luyến ái là chịu sự hấp dẫn của người cùng giới (<i>do bẩm sinh, do chi phối bởi môi trường sống và kinh nghiệm tình dục</i>). Nếu là bẩm sinh thì không bị coi là mắc bệnh và không chữa khỏi thì cha mẹ không nên can thiệp, hắt hủi. Nhưng nếu

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		do các lý do khác (đua đòi, bắt chước, bị dụ dỗ...) cha mẹ cần tìm cách giúp con có thiên hướng tình dục lành mạnh phù hợp với nhu cầu tự nhiên.
4. Hỗ trợ con khi mang thai ngoài ý muốn - 15 phút	4. Những điều cần làm khi con bị lỡ mang thai ngoài ý muốn: - HDV lại chia các thành viên theo cặp để đóng vai giúp con biết cách giải quyết hợp lý khi nghi bị lỡ mang thai (một người đóng vai mẹ, một người đóng vai con gái; sau 5 phút lại đổi vai ngược lại). - HDV gợi ý nội dung đóng vai cần tập trung trao đổi vào: 1) Xác định các biểu hiện sớm mang thai; 2) Tác hại của mang thai ngoài ý muốn ở tuổi học trò và 3) Lựa chọn giải pháp hợp lý để giải quyết sớm đảm bảo sức khỏe, hạnh phúc tương lai.	4. Cha mẹ làm gì khi con bị lỡ mang thai ngoài ý muốn: - Cha mẹ cần bình tĩnh, chủ động, tạo cơ hội gợi hỏi khi thấy con chậm kinh, hay có những biểu hiện khác lạ từ cách xử sự đến trạng thái tâm lý. Hơn lúc nào hết cha mẹ lúc này là điểm tựa tinh thần cho con, không được chửi mắng, chì chiết, bôi nhọ bôi xấu vì những cách hành xử này có thể đẩy con đến bước đường cùng, tạo tâm lý chán đời, muốn chấm dứt cuộc sống hay sống bất cần và buông thả. - Cần bàn bạc phân tích cùng con để đưa ra nhiều giải pháp thích hợp.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV lưu ý: Thực tế nhiều bà mẹ vì quá bận với mưu sinh nên khi biết được “chuyện” thì đã muộn. Cha mẹ cần tìm đến cơ sở y tế, cán bộ Hội Phụ nữ để được tư vấn và hỗ trợ.	- Luôn theo sát, chia sẻ hỗ trợ con về tinh thần kể cả sau khi con đã vượt được qua cú sốc tâm lý này.
5. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV mời một số thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên hiểu chưa đầy đủ HDV cần giải thích bổ sung thêm để mọi người cùng hiểu, vận dụng được khi trở về nhà.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
6. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: - HDV cần viết câu hỏi, tình huống mẫu lên các tấm thẻ bìa màu (có thể 1, 2, 3 tình huống). - HDV luôn lưu ý với các thành viên: Các tình huống ghi sẵn chỉ là gợi ý, họ có thể sáng tạo, bổ sung cho phù hợp với thực tế. - Sự phân bổ thời gian từng hoạt động ở tài liệu chỉ có tính chất tương đối. Trong quá trình điều	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	hành HDV có thể linh hoạt rút ngắn hoặc kéo dài tùy thuộc vào khả năng nhận thức của các thành viên. <i>Tài liệu tham khảo:</i> - Tài liệu về chăm sóc sức khỏe sinh sản vị thành niên từ Trạm Y tế, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên. - Bộ đĩa CD “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt” (Chủ đề số 7 - Một câu chuyện buồn) - Hội LHPN Việt Nam.	

GIÁO DỤC CON KỸ NĂNG PHÒNG TRÁNH TAI NẠN GIAO THÔNG VÀ ĐUỐI NƯỚC

Mục tiêu - Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:

1. Giúp con nhận biết được các nguy cơ gây tai nạn giao thông và kỹ năng phòng tránh, ứng phó.
2. Giúp con nhận biết được các nguy cơ gây đuối nước và có kỹ năng phòng tránh, ứng phó.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 5 phút	Trò chơi "Ai là người lãnh đạo" 1. Cách chơi - HDV giới thiệu và hướng dẫn cách chơi: + Yêu cầu các thành viên đứng thành vòng tròn, một thành viên rời khỏi phòng, đóng vai "thám tử". Một thành viên khác xung phong làm quản trò thực hiện các động tác (ví dụ: vẫy tay, gõ nhẹ tay lên đầu, để tay sau gáy...), tất cả các thành viên khác bắt chước làm theo. Yêu cầu của trò chơi là "thám tử" phải phát hiện ra ai là người "quản trò" (lãnh đạo). + Lưu ý: Quản trò luôn phải thay đổi động tác, lúc đầu có thể cử động chậm, càng chơi thì các động tác càng phải đổi	1. Ý nghĩa của trò chơi - Mục đích của trò chơi nhằm giúp các thành viên rèn luyện kỹ năng quan sát, phát hiện và phản ứng nhanh trước một vấn đề cần xử lý trong cuộc sống. Đặc biệt trong những tình huống nguy hiểm khẩn cấp như bị tai nạn giao thông, đuối nước thì cần ứng phó thế nào để giảm thiểu tác hại.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	nhánh hơn. Quản trò phải khéo léo để không bị thám tử phát hiện. + Mời thám tử vào quan sát và trong một phút. phải chỉ ra ai là lãnh đạo (quản trò). Nếu đoán đúng thám tử có quyền chỉ định một thành viên khác làm thám tử thay mình và trò chơi được lặp lại với quản trò mới, thám tử mới. Nếu không đoán được, thành viên đó phải rời phòng lần thứ hai cùng với một trợ lý thám tử. Khi hai người rời phòng, các thành viên bầu quản trò mới và trò chơi lại tiếp tục. + HDV lưu ý: Để “thám tử” khó tìm ra “người lãnh đạo” các thành viên không được nhìn chăm chăm vào quản trò mà phải quan sát và bắt chước cử động của người đối diện với quản trò và các thành viên khác lại quan sát người đối diện với mình. Như vậy các cử động mới đồng loạt và khó phát hiện.	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV đề nghị mọi người suy nghĩ về ý nghĩa của trò chơi đối với chủ đề sinh hoạt và tổng hợp, kết luận.	
2. Nguy cơ gây TNGT và kỹ năng phòng tránh, ứng phó 2.1. Khái niệm tai nạn giao thông - 5 phút	2.1 Khái niệm tai nạn giao thông: - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi, băng dính. - HDV nêu câu hỏi: “Tai nạn giao thông là gì?” và yêu cầu mọi người động não suy nghĩ và cho ý kiến. - HDV mời một số thành viên phát biểu và ghi tóm tắt các ý kiến vào giấy A0, sau đó tổng hợp và đưa ra khái niệm.	2.1 Khái niệm tai nạn giao thông: Tai nạn giao thông là tình huống xảy ra do sự va chạm bất ngờ, ngoài ý muốn chủ quan của người tham gia giao thông hay gặp phải tình huống đột xuất không kịp phòng tránh, làm thiệt hại đến tính mạng, sức khỏe của bản thân hoặc của người khác đang cùng tham gia giao thông.
2.2. Các nguy cơ gây tai nạn giao thông - 15 phút	2.2 Xác định các yếu tố nguy cơ gây tai nạn khi tham gia giao thông. - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi, băng dính.	2.2 Nguyên nhân/yếu tố nguy cơ gây tai nạn khi tham gia giao thông: - Nguyên nhân chủ quan: Do thiếu hiểu biết về luật giao thông; không kiểm tra các phương tiện

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV chia thành viên thành 3 nhóm, yêu cầu thảo luận theo câu hỏi: + Nhóm 1: Liệt kê các yếu tố nguy cơ do điều kiện môi trường gây ra tai nạn giao thông. + Nhóm 2: Liệt kê các nguyên nhân chủ quan của người tham gia giao thông gây ra tai nạn. + Nhóm 3: Liệt kê các nguyên nhân khách quan của người tham gia giao thông gây ra tai nạn. - HDV mời từng nhóm trình bày kết quả, các nhóm khác sẽ cho ý kiến bổ sung. - Sau đó HDV tổng hợp, kết luận các yếu tố nguy cơ gây tai nạn khi tham gia giao thông để các thành viên nhớ được về chia sẻ với các con.	trước khi tham gia giao thông; lơ là khi điều khiển phương tiện... - Nguyên nhân khách quan: Do người điều khiển phương tiện không hiểu biết hoặc cố tình không chấp hành luật; phương tiện giao thông không đảm bảo chất lượng và yêu cầu kỹ thuật; môi trường giao thông không an toàn (đường sá gồ ghề, nhiều dốc, thời tiết mưa bão...); do thiếu trách nhiệm giám sát kiểm tra từ phía cơ quan chức năng hay còn thiếu những quy định luật pháp cụ thể...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
2.3 Cách phòng tránh và ứng phó với tai nạn giao thông - 30 phút	2.3. Cách phòng tránh và ứng phó để giảm thiểu TNGT: - HDV lấy tinh thần xung phong chọn ba cặp cả nam và nữ để đóng vai hướng dẫn con khi tham gia giao thông: + Cặp thứ nhất đóng vai người mẹ chia sẻ với con độ tuổi 11 khi đi bộ cần đi như thế nào? + Cặp thứ hai đóng vai người cha hướng dẫn con ở độ tuổi 15 khi đi xe đạp hoặc khi ngồi sau xe máy cần thực hiện những gì. + Cặp thứ ba đóng vai có thể là mẹ hoặc cha hướng dẫn con một số việc cần làm khi: 1) Chính mình bị xe đâm; 2) Gặp người bị đâm xe.	2.3 Cách phòng tránh và ứng phó với tai nạn giao thông: - Khi đi bộ: Luôn đi bên phải đường, đi đúng phần đường quy định; khi qua đường phải nhìn hai bên, không chạy, đùa nghịch; không cầm tay nhau đi dàn hàng ngang; khi tham gia giao thông ban đêm nên mặc áo quần sáng màu để mọi người dễ nhận biết... - Khi đi xe đạp, xe máy: Cần đi đúng phần đường quy định dành cho người đi xe đạp, xe máy; đội mũ bảo hiểm khi lái xe hoặc ngồi sau xe máy; cần đi đúng tốc độ quy định, không lạng lách, đánh võng hoặc bỏ tay khi lái xe; không điều khiển xe máy khi chưa đến tuổi quy định của luật giao thông và chưa có bằng lái; không sử dụng rượu bia trước khi tham gia giao thông; chấp hành đúng luật an toàn giao thông; không

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV lưu ý các thành viên khi đóng vai giáo dục con về phòng tránh tai nạn giao thông cố gắng chia sẻ kinh nghiệm đã trải nghiệm của bản thân hoặc lấy ví dụ cụ thể ở địa phương sẽ dễ thuyết phục và cảm hóa các con. Các thành viên nên trao đổi với con hai chiều (hỏi xem con đã hiểu về vấn đề tai nạn đó như thế nào rồi hướng dẫn khuyên giải và bảo con làm thử...). - HDV mời lần lượt từng cặp đóng vai trong 5 phút. Sau mỗi phần đóng vai của từng cặp, HDV mời người tham gia nhận xét: 1) Những kỹ năng truyền thông giáo dục nào các thành viên đã làm tốt?; 2) Những kỹ năng nào còn hạn chế hay cần phải bổ sung?; 3) Để làm tốt hơn, cần điều chỉnh gì?; 4) Các thông điệp chính cần chuyển tải trong từng tình huống là gì? - Khi kết thúc cả ba cặp đóng vai HDV tổng hợp các ý kiến và kết luận.	đi xe dàn hàng ngang, vừa đi xe vừa đùa nghịch trên chóc bạn... - Khi gặp tai nạn giao thông: Nhanh chóng tìm kiếm sự giúp đỡ của người đi đường, cung cấp địa chỉ, điện thoại, nhờ báo tin cho gia đình, công an, y tế hoặc giúp đưa nạn nhân ra khỏi nơi nguy hiểm; cùng bảo vệ hiện trường, tài sản của nạn nhân; hỗ trợ sơ cứu kịp thời nếu biết cách; cung cấp thông tin xác thực khi có yêu cầu của cảnh sát giao thông...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- Sau đó HDV lại tiếp tục mời 3 cặp khác lên làm lại nếu có thời gian.  Ảnh minh họa: Hướng dẫn con em các chỉ báo giao thông.	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3. Nguy cơ và kỹ năng phòng tránh đuối nước cho trẻ 3.1 Khái niệm đuối nước - 5 phút	3.1 Khái niệm đuối nước - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi, băng dính. - HDV nêu câu hỏi: “Đuối nước là gì?” và yêu cầu mọi người động não suy nghĩ và cho ý kiến. - HDV mời một vài thành viên phát biểu và ghi tóm tắt các ý kiến vào giấy A0, sau đó tổng hợp và đưa ra khái niệm.	3.1 Khái niệm đuối nước - Đuối nước là tình huống tai nạn thương tích xảy ra do bị chìm trong chất lỏng (nước, xăng, dầu...) dẫn đến ngạt do thiếu ô xy hoặc ngừng tim dẫn đến tử vong nếu không cấp cứu kịp thời.
3.2. Các nguy cơ gây đuối nước -15 phút	3.2 Xác định các yếu tố nguy cơ gây đuối nước cho trẻ - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi, băng dính. - HDV chia thành viên làm 4 nhóm, yêu cầu thảo luận và ghi kết quả trên giấy A0. + Nhóm 1, nhóm 3: Xác định các nguy cơ từ môi trường gây đuối nước cho trẻ. + Nhóm 2, nhóm 4: Xác định các nguyên nhân do con người gây đuối nước cho trẻ.	3.2 Các yếu tố nguy cơ/nguyên nhân gây đuối - Giếng, bể, lu, thùng chứa nước... của gia đình không có nắp đậy. - Miệng cống, hố ga không có nắp, nắp hỏng không sửa chữa kịp thời. - Ao hồ, hồ vôi, vùng nước sâu, xoáy nguy hiểm không có hàng rào, biển báo. - Phương tiện đường thủy (canô, thuyền, đò...) đi lại trong cộng đồng không an toàn, không được kiểm tra, bảo dưỡng định kỳ.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3.3. Các kỹ năng phòng tránh, ứng phó với nguy cơ gây đuối nước - 30 phút	- HDV mời đại diện nhóm 3 và nhóm 4 trình bày kết quả, các nhóm khác lắng nghe và cho ý kiến bổ sung. - Sau đó HDV tổng hợp, kết luận các yếu tố nguy cơ gây đuối nước ở trẻ em và lưu ý: Ở mỗi địa bàn sinh sống luôn tiềm ẩn nhiều nguy cơ gây đuối nước cho trẻ khác nhau, vì vậy khi giáo dục trẻ các bậc cha mẹ nên lấy ví dụ cụ thể từ chính nơi mình đang sống để giúp các con cảnh giác phát hiện kịp thời nguy cơ đe dọa đến tính mạng. 3.3. Các kỹ năng phòng tránh và ứng phó với nguy cơ gây đuối nước - HDV lấy tinh thần xung phong chọn hai cặp cả nam và nữ để đóng vai hướng dẫn, giáo dục con các kỹ năng phòng tránh đuối nước. + Cặp thứ nhất: Đóng vai người mẹ hướng	- Thiếu phương tiện cấp cứu đuối nước (thuyền, áo phao, phao bơi, dây thừng, sào dài...). - Thiếu trạm cứu hộ ở những nơi hay xảy ra nguy cơ đuối nước. - Thiếu kiến thức, kỹ năng bơi lội (trẻ đi bơi không dạy cho trẻ biết bơi, không quan tâm, quản lý trẻ sống ở vùng sông nước...). 3.3 Các kỹ năng phòng tránh, ứng phó với nguy cơ gây đuối nước cho trẻ - Nhắc nhở trẻ và không cho phép trẻ bơi một mình, bất cứ đâu kể cả bể bơi. - Trẻ em đi học qua vùng kênh rạch phải có người lớn dẫn đi và trang bị áo phao cho trẻ.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	dẫn con cách phòng tránh đuối nước tại nhà. + Cặp thứ hai: Đóng vai người cha hướng dẫn con cách phòng tránh đuối nước ở cộng đồng hoặc khi đi học. Sau mỗi phần đóng vai của từng cặp, HDV mời người tham gia nhận xét: 1) Những kỹ năng truyền thông giáo dục nào các thành viên đã làm tốt; 2) Những kỹ năng nào còn hạn chế hay cần phải bổ sung; 3) Để làm tốt hơn, cần điều chỉnh gì? 4) Các thông điệp chính cần chuyển tải trong từng tình huống là gì? - Khi kết thúc cả hai cặp đóng vai HDV tổng hợp các ý kiến và kết luận. - Sau đó HDV lại tiếp tục mời 2 cặp khác lên làm lại nếu có thời gian.	- Giếng, bể, lu, thùng đựng nước... phải có nắp đậy; ao hồ phải có hàng rào bao quanh. - Dặn trẻ không chơi gần ao hồ, sông suối; không mở nắp các dụng cụ chứa nước rồi cúi hay vực mặt để uống nước... - Cắm các biển báo “nguy hiểm” ở vùng nước sâu, nước xoáy của sông, biển và dạy cho trẻ nhận biết các loại biển báo và không được đến gần. - Cho trẻ em tập bơi, giám sát, quản lý trẻ ở vùng sông nước (luôn nhắc nhở các con mỗi khi có mưa, lũ, bão tràn về). - Các bãi tắm phải có trạm cứu hộ để kịp thời phát hiện và cấp cứu người, trẻ đuối nước. - Chuẩn bị sẵn phương tiện cấp cứu đuối nước như thuyền, phao, áo phao, dây thừng, sào dài... - Cần theo dõi thông tin thời tiết trong mùa mưa bão; kiểm tra định kỳ các phương tiện chuyên chở trẻ em, khách qua sông, suối...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	 Ảnh minh họa: Hướng dẫn con mặc áo phao.	Kết luận sau hoạt động thực hành đóng vai - Các tình huống đóng vai giả định trong buổi sinh hoạt chưa phản ánh hết các nguy cơ tiềm ẩn gây đuối nước. Các bậc cha mẹ cần nhắc nhở con là môi trường sống hàng ngày chứa đựng nhiều yếu tố nguy cơ gây tai nạn, vì vậy, các con cần rèn luyện kỹ năng quan sát, phát hiện vấn đề và biết phản ứng linh hoạt trước tình huống phải đối mặt.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV yêu cầu một vài thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên chưa hiểu rõ thì HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu và đạt được cam kết giáo dục con em các kỹ năng phòng tránh tai nạn giao thông và đuối nước.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
5. Lưu ý và tài liệu tham khảo khi hướng dẫn chủ đề sinh hoạt - 10 phút	Lưu ý: - Nội dung chủ đề sinh hoạt này dài và khó, vì vậy có thể phân thành hai buổi (mỗi buổi một nội dung) để các thành viên có thời gian thực hành đóng vai giáo dục con. Sau mỗi lần đóng vai nên để các thành viên trong CLB tự rút kinh nghiệm, để việc đóng vai lần sau tốt hơn lần trước. - HDV nên viết câu hỏi, tình huống mẫu ra các tấm thẻ bìa màu sẵn, giúp tiện lợi cho việc điều hành các hoạt động. - Nên đưa ra các tình huống đóng vai đơn giản, thực tế gần gũi với địa phương để các thành viên tự phát triển, sáng tạo khi họ đóng vai.	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	Ví dụ: + Con sẽ ứng xử như thế nào khi các bạn rủ con chơi trận giả gần bờ mương hoặc những nơi nguy hiểm? + Con sẽ làm gì khi gặp mưa lũ tràn về trên đường đi học? + Cần làm gì khi thấy có 4-5 bạn đi dàn hàng ngang trên đường? Tài liệu tham khảo: - Tài liệu “Phòng chống tai nạn giao thông, đuối nước” của UNICEF từ Trạm Y tế, Hội Phụ nữ.	

BÌNH ĐẲNG GIỚI VÀ PHÒNG CHỐNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH, HỌC ĐƯỜNG

Mục tiêu - Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:

1. Hiểu được thế nào là bình đẳng giới, bạo lực gia đình, bạo lực học đường và các hành vi bất bình đẳng giới, bạo lực đối với trẻ em trai, gái.
2. Phân tích được các nguyên nhân dẫn đến bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục con và bạo lực gia đình, học đường hiện nay.
3. Biết cách thực hiện bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục con và kỹ năng phòng tránh bạo lực với gia đình và con cái.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 10 phút	Trò chơi "Quyền lực" hay "Người máy" 1. Cách chơi: - Yêu cầu các thành viên tạo thành từng cặp. Một người sẽ đóng người máy còn người kia là người điều khiển. Người điều khiển đứng đối diện với người máy và giơ tay lên, lòng bàn tay hướng về mặt người máy, cần giữ cho khoảng cách giữa người máy và người điều khiển lúc nào cũng như nhau. Người điều khiển chuyển động cánh tay để ra hiệu cho người máy di chuyển tới điểm cần đến mà không được dùng lời. (Ví dụ: Người điều khiển có thể di chuyển người máy tiến lên phía trước, lùi về phía sau hoặc đi dạo quanh phòng...). Trò chơi diễn ra trong vòng một phút, sau đó hai người đổi ngược vai.	1. Ý nghĩa của trò chơi - Ảnh hưởng của khuôn mẫu về định kiến giới và gia phong phong kiến đã khiến cho không ít nam giới hay các bậc cha mẹ có quan niệm gia trưởng "trọng nam khinh nữ" sử dụng quyền lực để điều khiển, bắt người khác hoặc con phải làm theo ý mình như một người máy. - Trò chơi cũng nhắc nhở chúng ta về các tình huống trong quan hệ cuộc sống: Khi bạn bè hay cha mẹ lạm dụng quyền lực, không tôn trọng, lắng nghe... thì cần biết làm thế nào để bảo vệ thân thể và quyền của mình. Ví dụ: Phải ứng xử như thế nào khi cha mẹ quan niệm con gái chỉ cần học hết cấp 2 rồi ở nhà đi làm và lấy chồng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- Kết thúc trò chơi, HDV hỏi các thành viên: + Các anh chị có cảm nhận thế nào khi chúng ta bị làm người máy hay khi chúng ta được làm người điều khiển? + Điều này có thể xảy ra ở đâu trong cuộc sống? + Điều gì dễ xảy ra đối với người có quyền lực hay sức mạnh? + Việc lạm dụng quyền lực, sức mạnh sẽ ảnh hưởng thế nào đến người bị lạm dụng? - HDV ghi tóm tắt các ý kiến lên giấy A0 sau đó tổng hợp và kết luận ý nghĩa của trò chơi với chủ đề này.	- Trong các mối quan hệ, khi con người lạm dụng quyền lực và sức mạnh thì dễ dẫn đến cãi vã, xung đột hay bạo lực dưới nhiều hình thức khác nhau. Chúng ta cần biết và rèn luyện các kỹ năng phòng tránh để giảm thiểu tình trạng bạo lực xảy ra. Vấn đề này chúng ta sẽ cùng thảo luận trong chủ đề sinh hoạt hôm nay.
2. Khái niệm - 15 phút	2. Khái niệm về Bình đẳng giới (BĐG), Bạo lực gia đình (BLGD), Bạo lực học đường (BLHD): Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận, bút dạ, băng dính.	2. Khái niệm: - Bình đẳng giới trong việc giáo dục con tại gia đình: Là con trai con gái có vị trí, vai trò ngang nhau, được gia đình tạo điều kiện chăm sóc, giáo dục và cơ hội phát huy năng lực của bản thân và cùng được hưởng thụ lợi ích như nhau.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV yêu cầu các thành viên chia thành ba nhóm, mỗi nhóm bốc thăm thẻ bìa màu có ghi câu hỏi thảo luận sau: + Thẻ 1: Thẻ nào là BĐG trong việc giáo dục con tại gia đình? + Thẻ 2: Thẻ nào là BLGD? + Thẻ 3: Thẻ nào là BL học đường? - HDV gợi ý: Các anh chị hiểu hoặc quan niệm thế nào về vấn đề ghi trong câu hỏi? Chúng ta cứ mạnh dạn trao đổi và ghi lại ý kiến vào giấy A0 rồi cả CLB chúng ta cùng chia sẻ, thống nhất. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích, giải thích làm rõ thêm các kết quả làm việc nhóm và kết luận từng khái niệm.	- <i>Bạo lực gia đình</i>: Là những hành vi cố ý của các thành viên gia đình gây tổn hại hoặc có khả năng làm tổn hại về thể chất, tinh thần, kinh tế đối với thành viên khác trong gia đình. - <i>Bạo lực học đường</i>: Là những hành vi xâm phạm có chủ ý của một nhóm hay một cá nhân học sinh xảy ra trong phạm vi nhà trường gây tổn hại nghiêm trọng về thể chất, tinh thần đối với giáo viên, học sinh.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
3. Các hành vi bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em - 15 phút	3. Các hành vi bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em. Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV chia thành viên thành 2 nhóm, và đưa cho mỗi nhóm một tập thẻ bìa màu và yêu cầu thảo luận: + Nhóm 1: Chỉ ra các thái độ, hành vi về định kiến giới hay bất bình đẳng giới đối với trẻ em trai và gái. + Nhóm 2: Chỉ ra thái độ hành vi bạo lực với trẻ em/học sinh ở gia đình, cộng đồng, nhà trường. - HDV gợi ý: Mỗi thái độ và hành vi về định kiến giới, bất bình đẳng giới hay bạo lực các bạn thảo luận ghi ra một tấm thẻ bìa màu và dán lên giấy A0. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung.	3. Các hành vi bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em: Hành vi bất bình đẳng giới: Phân biệt đối xử giữa con trai và con gái trong chăm sóc, giáo dục. Ví dụ: + Coi trọng con trai, khinh rẻ con gái. + Có miếng ngon dành dụm cho con trai, quan tâm đầu tư cho việc học của con trai. + Con gái chỉ cho học hết bậc tiểu học hoặc bắt bỏ học giữa chừng. + Bắt con gái làm thêm nhiều việc nhà không có thời gian học bài trong nông chiều con trai, không khuyến khích các em làm việc nhà. + Chỉ cho phép con trai tham gia các hoạt động vui chơi, hoạt động ở cộng đồng...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV phân tích, tổng hợp làm rõ thêm các kết quả làm việc nhóm và kết luận các thái độ và hành vi về bất bình đẳng giới và bạo lực đối với trẻ em.	<i>Hành vi bạo lực gia đình với trẻ em:</i> + Đánh đập, hành hạ làm tổn hại cơ thể trẻ em. + Lãng nhục, xỉ vạ, xúc phạm danh dự, nhân phẩm. + Ngược đãi: Đối xử tồi tệ, bắt nhịn ăn, nhốt, đuổi ra khỏi nhà, bắt nghỉ học... + Bắt làm việc quá sức. + Cưỡng ép làm những việc trái với đạo đức (bắt đi xin ăn, làm gái mại dâm...). + Ngăn cản, cấm đoán quan hệ gia đình, huyết thống (ông bà với cháu, cha, mẹ với con, anh chị em)...

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		 <i>“Xin bố dừng lại” - tranh của cháu Nguyễn Thu Trang 15D, Cung thiếu nhi Hà Nội.</i> <i>Hành vi bạo lực học đường:</i> + Đánh hội đồng giữa một nhóm bạn với một nhóm bạn (hoặc một cá nhân). + Xâm hại cơ thể: Cắt tóc, lột quần áo, dùng hung khí gây thương tích... + Quay video clip tung lên mạng.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
		+ Lăng mạ thầy cô giáo. + Dùng vũ lực uy hiếp. + Lôi kéo, cưỡng bức làm các việc bạn không muốn.
4. Nguyên nhân và hậu quả của bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực đối với trẻ em 4.1 Nguyên nhân của bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em - 15 phút	4.1 Nguyên nhân của việc bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính. - HDV phát cho mỗi cặp thành viên ngồi gần nhau 2 tấm thẻ và yêu cầu họ thảo luận về nguyên nhân của sự bất bình đẳng giới trong việc nuôi dạy con trai và con gái và nguyên nhân của bạo lực gia đình hay bạo lực học đường. Sau đó dùng một thẻ ghi nguyên nhân của sự bất bình đẳng giới và thẻ kia ghi nguyên nhân của bạo lực học đường.	4.1 Nguyên nhân của việc bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em: - Nguyên nhân dẫn đến sự bất bình đẳng giới trong chăm sóc, nuôi dạy trẻ em trai và gái: + Định kiến giới, “trọng nam hơn nữ”. + Không hiểu biết hoặc cố tình vi phạm về luật BĐG. + Áp lực của dòng họ, dòng tộc mong muốn con trai nối dõi tông đường. - Nguyên nhân của bạo lực gia đình với trẻ em + Không hiểu biết về Luật Phòng chống BLD và Công ước về quyền trẻ em.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV lưu ý: Càng xác định nguyên nhân cụ thể bao nhiêu thì chúng ta sẽ có giải pháp can thiệp hiệu quả bấy nhiêu; mỗi tấm thẻ chỉ ghi một nguyên nhân. Ví dụ như trọng nam, khinh nữ; bố mẹ hay chửi mắng con... - Sau đó HDV mời đại diện từng cặp đọc kết quả và đưa cho HDV dán trên giấy A0 theo nhóm nguyên nhân về bất bình đẳng giới và bạo lực. - HDV phân tích, giải thích rõ từng nguyên nhân về vấn đề bất bình đẳng giới và bạo lực để mọi người đều nắm vững.  <i>Ảnh minh họa: Thảo luận cặp.</i>	+ Thói quen, tập quán gia trưởng của bậc cha mẹ “làm con thì phải nghe theo cha mẹ, cấm được cãi”. + Vai trò bảo vệ, chăm sóc trẻ em của gia đình và cộng đồng không được quan tâm coi trọng. + Gia đình nghèo, có hoàn cảnh khó khăn, cha mẹ sa đà vào tệ nạn xã hội (cờ bạc, nghiện chích ma túy, ly hôn...). - Nguyên nhân của bạo lực học đường + Băng đĩa bạo lực, đồi trụy, trang web đen; trò chơi điện tử bạo lực... + Tâm sinh lý của trẻ lứa tuổi học trò dễ bị kích động, thích nổi loạn, ưa tranh chấp... + Trẻ đòi hỏi quyền được quyết định và thích phá vỡ các nguyên tắc, luật lệ. + Thiếu kỹ năng sống. + Cha mẹ, nhà trường chú trọng nhiều đến

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
4.2 Hậu quả của việc bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ em - 15 phút	4.2 Hậu quả của việc bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ. Phương tiện: Giấy A0, thẻ bìa màu, bút dạ, băng dính - HDV chia thành viên thành 2 nhóm, phát A0 và yêu cầu hai nhóm thảo luận: + Nhóm 1: Hậu quả của việc bất bình đẳng giới trong chăm sóc giáo dục trẻ em trai và trẻ em gái? + Nhóm 2: Hậu quả của BLGD và bạo lực học đường là thế nào? - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung.	dạy kiến thức, đến kết quả học tập hơn là việc giáo dục điều chỉnh nhân cách của học sinh, con em. 4.2 Hậu quả của việc bất bình đẳng giới trong chăm sóc, giáo dục và bạo lực với trẻ: <i>Hậu quả của bất bình đẳng giới:</i> - Các em gái hình thành tâm lý cam chịu, tự ti, mặc cảm thân phận. - Các em gái không được phát huy, đóng góp khả năng trí tuệ của mình cho gia đình và xã hội. - Trong cuộc sống tương lai các em gái dễ bị phụ thuộc vào người nam giới/người chồng. <i>Hậu quả của BLGD và BLHD:</i> - Ảnh hưởng đến sức khỏe và sự phát triển thể chất của trẻ như bị thương tích, tàn tật; hay

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV phân tích, giải thích cụ thể từng hậu quả trên kết quả làm việc của từng nhóm và tổng hợp, kết luận.	ốm đau, có thể bị nhiễm bệnh hay có thai ngoài ý muốn... - Ảnh hưởng đến tinh thần và sự phát triển nhân cách của trẻ như dễ bị rối loạn tâm lý, trầm cảm, hay bị kích động; học tập sa sút, có khi phải bỏ học... - Khi trưởng thành dễ mất niềm tin vào các thành viên gia đình hay bạn bè, khó hòa nhập vào cuộc sống... - Dễ có hành vi bạo lực hoặc hành vi vi phạm pháp luật. - Gây mất an toàn cho môi trường học tập và sinh hoạt cộng đồng.
5. Giải pháp thực hiện BDG trong chăm sóc giáo dục con và phòng chống bạo lực - 20 phút	5. Giải pháp thực hiện BDG trong chăm sóc giáo dục và phòng chống bạo lực đối với trẻ em: Phương tiện: Thẻ bìa màu, giấy A0, bút dạ, băng dính.	5. Giải pháp thực hiện BDG trong chăm sóc giáo dục và phòng chống bạo lực đối với trẻ em: - Tìm hiểu và nâng cao nhận thức về Luật bình đẳng giới và Công ước về Quyền trẻ em thông qua sinh hoạt CLB.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV chia thành viên thành hai nhóm, và đưa cho mỗi nhóm một tập thẻ bìa màu, giấy A0 và yêu cầu thảo luận: “Tìm các biện pháp để thực hiện BĐG trong chăm sóc, giáo dục và phòng chống bạo lực đối với trẻ em”. - HDV gợi ý: Mỗi biện pháp để phòng chống bất bình đẳng giới hay bạo lực đối với trẻ em được ghi vào một tấm thẻ bìa màu và dán lên giấy A0. - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các thành viên khác lắng nghe và bổ sung. - HDV phân tích, tổng hợp làm rõ thêm các kết quả làm việc nhóm và kết luận về các giải pháp để thực hiện BĐG và phòng chống bạo lực đối với trẻ em.	- Cha mẹ cần xác định đầu tư chăm sóc, giáo dục cho con trai con gái phải bình đẳng như nhau. - Trước khi quyết định việc gì liên quan đến quyền trẻ em và bình đẳng giới cần trao đổi với vợ, con và tôn trọng ý kiến của họ. - Tăng cường sự kết hợp chặt chẽ giữa gia đình - nhà trường - cộng đồng trong quản lý, giáo dục trẻ em. - Cha mẹ phải là tấm gương để con cái noi theo về bình đẳng giới và phòng chống bạo lực. - Cộng đồng cần quan tâm, chăm lo đến việc chăm sóc, giáo dục trẻ em; và yêu cầu xử lý nghiêm các trường hợp bạo lực với trẻ em. - Tăng cường quản lý trang mạng điện tử (web-site), trò chơi bạo lực game online. - Không im lặng và cam chịu khi bị bạo lực, hãy tìm đến người thân tin cậy, các địa chỉ tư vấn để được hỗ trợ.

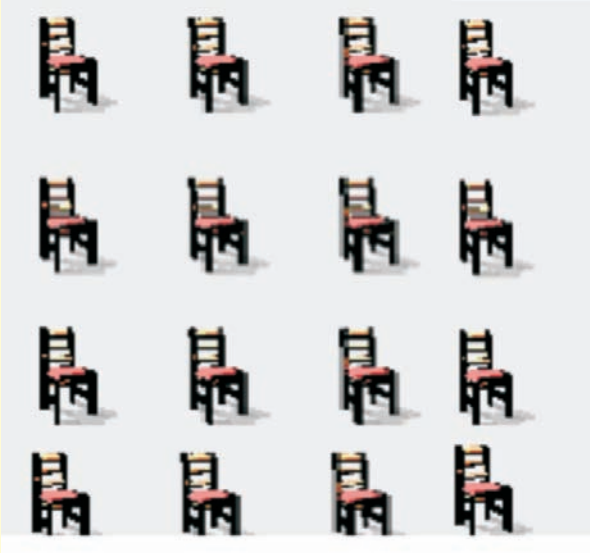
Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
6. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV mời một vài thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào các thành viên hiểu sai, chưa đầy đủ HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu tường tận.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.
7. Lưu ý và tài liệu tham khảo	Lưu ý: - HDV cần viết câu hỏi thảo luận cho từng hoạt động ra các tấm thẻ bìa màu, chuẩn bị đủ giấy A0, băng dính cho buổi sinh hoạt. Tài liệu tham khảo: - Tài liệu về bình đẳng giới và phòng chống bạo lực từ Trạm Y tế, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên. - Tham khảo bộ đĩa CD “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt” (Chủ đề 8 - Tọa đàm phát thanh: Vấn đề bình đẳng giới trong giáo dục) - Hội LHPN Việt Nam.	

CHA MẸ GIÚP CON ĐỊNH HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP TƯƠNG LAI

Mục tiêu: - *Kết thúc buổi sinh hoạt các thành viên có khả năng:*

1. Nhận thức được tầm quan trọng của việc định hướng nghề nghiệp tương lai cho con.
2. Biết cách tìm hiểu và phân tích thông tin về định hướng, lựa chọn nghề nghiệp.
3. Biết cách chia sẻ và giúp con tự lựa chọn nghề phù hợp.

Hướng dẫn hoạt động

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
1. Khởi động sinh hoạt - 15 phút	Trò chơi "Cờ ca rô người" Phương tiện: 16 ghế ngồi, 8 mảnh bìa màu xanh, 8 mảnh bìa màu đỏ. 1. Cách chơi: - Xếp 16 ghế thành bốn hàng, quay về cùng một phía theo hình sau: 	1. Ý nghĩa của trò chơi Trò chơi vừa rồi cho thấy việc ra quyết định về một vấn đề nào đó, ví dụ chọn chỗ ngồi tại một thời điểm có ý nghĩa rất quan trọng. Trong cuộc đời của mỗi con người, việc định hướng lựa chọn và quyết định nghề nghiệp cho tương lai ở lứa tuổi thanh niên là một vấn đề hệ trọng, có thể phần nào quyết định sự thành công hay thất bại của mỗi người. Quyết định lựa chọn nghề này hay nghề khác nhiều khi không chỉ ảnh hưởng đến tương lai của mỗi người mà còn ảnh hưởng đến những thành viên khác trong gia đình.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV mời 16 thành viên tham gia trò chơi, chia làm 2 đội (mỗi đội 8 người). Hai đội xếp thành hai hàng dọc và điểm danh từ 1 đến 8. - HDV đặt tên cho 2 đội (Ví dụ: Đội Xanh và đội Đỏ); phát cho người chơi ở đội Xanh các tờ bìa xanh và phát cho người chơi ở đội Đỏ các tờ bìa màu đỏ để phân biệt. - HDV lần lượt gọi số thứ tự các thành viên của mỗi đội và yêu cầu họ tự chọn chỗ ngồi (Ví dụ: Số 1 xanh, số 1 đỏ, số 2 xanh, số 2 đỏ,...). + Những người kế tiếp phải quyết định chọn được chỗ ngồi sao cho nhóm phải có bốn người ngồi thẳng hàng liên tiếp nhau (theo hàng ngang, hàng dọc, hàng chéo). Thời gian suy nghĩ để ra quyết định là một phút. + Nhóm nào có được 4 người ngồi thẳng hàng trước sẽ thắng cuộc.	

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV lưu ý luật chơi: Mỗi người chơi phải tự quyết định, các thành viên khác không được gợi ý, người chơi không được vượt quá thời gian cho phép. - Kết thúc trò chơi HDV hỏi nhóm thắng cuộc: + Tại sao lại quyết định ngồi như vậy? + Quyết định của anh/chị trong trò chơi có liên quan gì đến các thành viên khác trong nhóm? + Ý nghĩa của trò chơi vừa rồi là gì? - HDV ghi tóm tắt các ý kiến vào giấy A0 rồi tổng hợp kết luận.	
2. Tìm hiểu và lựa chọn nghề đúng - 15 phút	2. Thế nào là tìm hiểu và lựa chọn nghề đúng? Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, giấy khổ to ghi tình huống thảo luận. <i>“Gia đình bác Mai có hai con gái. Cháu lớn là Yến, năm nay học lớp 9, còn cháu bé học lớp 5. Yến có nguyện vọng đi học trung cấp nghề, khoa cắt may thời trang vì em rất khéo tay, đã biết cắt may cơ bản... Bác</i>	2. Lựa chọn nghề đúng là một việc làm rất quan trọng. Có nhiều nghề nghiệp khác nhau, mỗi người nên chọn một nghề, sao cho phù hợp với sở thích, năng lực của bản thân để có điều kiện phát huy hết khả năng và thăng tiến trong nghề nghiệp, đóng góp cho sự phát triển chung của cộng đồng, xã hội. Tục ngữ có câu “Một

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	Mai không đồng ý vì sợ con vất vả theo nghề chỉ ngồi một chỗ với cái máy may. Theo vợ chồng bác thì nghề kế toán có vẻ quan trọng lại được tiếng là “cán bộ văn phòng”. Vả lại các bạn của Yến đều nộp đơn học nghề này. Nếu là bố mẹ của Yến trong tình huống này anh chị sẽ giải quyết thế nào? - HDV yêu cầu chia 2 nhóm thảo luận “Thế nào là tìm hiểu và lựa chọn nghề đúng?”. - Mời lần lượt từng nhóm trình bày kết quả. - HDV tổng hợp và nêu kết luận.	nghề thì sống, đồng nghề thì chết” hay “Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh”. Giúp con lựa chọn nghề đúng đắn là: - Phù hợp với khả năng, sở thích của con, giúp con yêu nghề, gắn bó với nghề lâu dài. - Phù hợp với hoàn cảnh gia đình (ví dụ: Học nghề tiếp viên hàng không tốn nhiều chi phí nên khó phù hợp với các gia đình nghèo). - Phù hợp với tình hình phát triển tại địa phương, xã hội.
3. Tầm quan trọng của chọn nghề đúng - 20 phút	3. Tầm quan trọng của chọn nghề đúng: - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận. - HDV nêu lại ví dụ ở hoạt động số 2 “Chuyện gia đình bác Mai” yêu cầu chia hai nhóm thảo luận và ghi kết quả lên giấy A0.	3. Tầm quan trọng của chọn nghề đúng: - Chọn nghề đúng, tức là bản thân đã tự xác định được năng lực của mình và tìm được các cơ hội để phát triển năng lực. - Chọn nghề cho bản thân là một bài toán không đơn giản, phải có sự tính toán kỹ lưỡng thì sau

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	Nhóm 1: Tại sao phải lựa chọn đúng nghề? Nhóm 2: Việc lựa chọn không đúng nghề có thể gây những hậu quả gì? - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các nhóm khác nhận xét, bổ sung. - HDV phân tích và làm rõ các nội dung trong kết quả của từng nhóm và kết luận. - HDV khích lệ mọi người trong CLB có thể chia sẻ kinh nghiệm của bản thân hoặc nêu ví dụ thực tế ở địa phương về một gia đình hay cá nhân đã lựa chọn nghề đúng đắn phù hợp nên đã thành đạt trong cuộc sống, gia đình hạnh phúc.	này mới có thể yêu nghề và hài lòng với công việc mà mình đã chọn. Điều quan trọng là phải có ý chí, lòng quyết tâm, ý thức vươn lên. - Đối với mỗi người, tìm được một ngành nghề phù hợp là một thành công lớn trong đời người. Sai lầm trong chọn nghề không chỉ gây khó khăn cho bản thân mình mà còn kéo theo bao nỗi nhọc nhằn cho bố mẹ, người thân và gia đình.
4. Vai trò của cha mẹ giúp con định hướng nghề nghiệp tương lai - 20 phút	4. Vai trò của cha mẹ giúp con định hướng nghề nghiệp tương lai: - Phương tiện: Giấy A0, bút dạ, thẻ bìa màu ghi câu hỏi thảo luận; tờ phát tay tiểu phẩm “Cha mẹ giúp con lựa chọn nghề nghiệp”. - HDV mời các thành viên tham dự đóng vai	4. Vai trò của cha mẹ giúp con trong định hướng nghề nghiệp tương lai: - Cha mẹ có vai trò rất quan trọng trong việc định hướng nghề nghiệp tương lai cho con vì hơn ai hết cha mẹ là người hiểu rõ nhất tính cách, khả năng của con và hoàn cảnh gia đình,

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	tiểu phẩm “Cha mẹ giúp con lựa chọn nghề nghiệp” lên trình diễn, các thành viên khác quan sát, lắng nghe, để cho nhận xét. - Kết thúc tiểu phẩm, HDV yêu cầu các thành viên chia thành 3 nhóm thảo luận: + <i>Nhóm 1:</i> Các anh/chị thấy gì qua tiểu phẩm vừa rồi? Anh chị thích nhân vật nào và không thích nhân vật nào? Lý do tại sao? Nếu là bố mẹ của em Âu, anh/chị có những cách giải quyết nào khác, vì sao? + <i>Nhóm 2:</i> Vai trò của cha mẹ trong việc định hướng nghề nghiệp tương lai cho con thế nào? + <i>Nhóm 3:</i> Cha mẹ cần làm gì để giúp con chọn được nghề phù hợp? - HDV mời đại diện từng nhóm lên trình bày, các nhóm khác nhận xét, bổ sung.	có thể giúp con định hướng lựa chọn nghề nghiệp phù hợp dựa trên cơ sở: + Cùng con phân tích các điểm mạnh, điểm hạn chế của con cũng như điều kiện của gia đình. + Cùng con tìm hiểu, thu thập các thông tin về nghề định lựa chọn thông qua sách, báo, đài, ti vi, mạng điện tử internet (tìm hiểu về yêu cầu, năng lực, phẩm chất của từng nghề, nên theo học môn, ngành, chuyên khoa nào thì sẽ ra làm được nghề mình yêu thích...). + Liệt kê những nghề mà con có thể lựa chọn, phân tích những khó khăn, thuận lợi của từng nghề; từ đó cùng con xem xét để định hướng nghề nghiệp cho tương lai phù hợp với khả năng và hoàn cảnh gia đình.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
	- HDV phân tích và làm rõ các nội dung trong kết quả của từng nhóm và kết luận. - HDV động viên, khích lệ các thành viên trong CLB chia sẻ kinh nghiệm của bản thân trong việc định hướng cho con em chọn nghề. <i>Ảnh minh họa: Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận.</i>	- <i>Lưu ý:</i> Khi trao đổi, chia sẻ với con không nên áp đặt những mong ước hay ý kiến của mình cho con; cần lắng nghe và tôn trọng các ý kiến của con; khuyên con không nên chọn nghề phù hợp với năng lực và sở thích của con chứ không theo bạn bè, theo một hoặc trào lưu.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
5. Thực hành đóng vai “Định hướng lựa chọn nghề nghiệp đúng phù hợp với con” - 20 phút	- HDV chia thành viên thành từng nhóm 3-5 người (người đóng vai mẹ, bố, con, hoặc thêm anh, chị, chú bác tham gia). - HDV lưu ý: Quá trình đóng vai chủ yếu là vai trò của bố mẹ giúp con, còn các vai khác chỉ là bổ sung thêm ý kiến để con có đủ thông tin giúp định hướng đúng. - Kết thúc đóng vai: HDV hỏi các thành viên có vấn đề gì khó khăn trong quá trình thực hành không. Nếu có khó khăn HDV có thể mời một, hai nhóm làm tốt trình diễn lại cách chia sẻ với con để mọi người cùng trải nghiệm.	Kết luận sau giờ thực hành: - Lúc đầu, có thể các bậc cha mẹ cảm thấy khó khăn, không đủ hiểu biết về các nghề nghiệp để định hướng cho con. Tuy nhiên trong thực tế khi trò chuyện cha mẹ sẽ có thông tin và hiểu rõ hơn về sự lựa chọn nghề nghiệp của con. Cha mẹ chỉ cần đóng vai trò phân tích thuận lợi - khó khăn, ưu điểm - hạn chế... để con suy xét và ra quyết định lựa chọn phù hợp với khả năng của bản thân, hoàn cảnh gia đình và phát triển kinh tế xã hội địa phương.
6. Phản hồi buổi sinh hoạt - 5 phút	- HDV yêu cầu một thành viên nhắc lại nội dung chính của từng hoạt động. Nếu có nội dung nào mà các thành viên chưa hiểu rõ thì HDV cần giải thích lại để mọi người cùng hiểu.	- HDV cảm ơn mọi người và thông báo chủ đề sinh hoạt lần sau.

Hoạt động	Người điều hành sinh hoạt	Những nội dung/thông điệp cần chuyển tải
7. Lưu ý và tài liệu tham khảo khi hướng dẫn chủ đề sinh hoạt	Lưu ý: - HDV nên viết câu hỏi ra các tấm thẻ bìa màu, chụp tờ phát tay tiểu phẩm. - Các thành viên tham gia đóng tiểu phẩm có thể sáng tạo điều chỉnh kịch bản cho phù hợp với thực tế. - Có thể mời các thầy cô giáo phụ trách hướng nghiệp ở trường đến trao đổi, chia sẻ với thành viên CLB. Tài liệu tham khảo: - Tài liệu về hướng nghiệp của Đoàn Thanh niên, các trung tâm hướng nghiệp và dạy nghề tại địa phương. - Trang mạng điện tử http://emchonnghegi.edu.vn. - Tài liệu về hướng nghiệp của Hội LHPN và VVOB Việt Nam.	

Phần 3

PHỤ LỤC

Phụ lục 1:

TÀI LIỆU PHÁT TAY

Tờ phát tay số 1 (dùng cho chủ đề 1)

Phương pháp giáo dục con tại gia đình

XÂY DỰNG THÓI QUEN TỐT CHO TRẺ -

Rất cần sự đồng thuận

Chúng ta vẫn nói “Trẻ em hôm nay thế giới ngày mai”. Nhưng với một loạt những sự việc giạt mình liên quan tới cách cư xử của những đứa trẻ được tung ra dư luận, chúng ta không khỏi lo lắng về thế hệ tương lai của đất nước. Đánh nhau, chửi nhau, trốn học, nói dối... thậm chí, giết người cướp của. Hẳn các bậc làm cha làm mẹ và những người có trách nhiệm giáo dục như nhà trường, thầy cô phải rất đau lòng khi chứng kiến cách hành xử sai trái của những đứa con thân yêu. Nhưng

đã bao giờ họ tự hỏi: Tại sao? Phải chăng do cách giáo dục của người lớn chúng ta còn chưa đồng thuận?

Thực tế là các bậc phụ huynh thường phàn nàn rằng trẻ con bây giờ hư quá. Theo ý kiến của anh Nguyễn Minh Tuyên: *Trẻ con bây giờ bị ảnh hưởng từ nhiều phía nên có rất nhiều thói quen không tốt như hay bắt nạt bạn, hay bị lôi cuốn vào các trò chơi trên mạng, mãi chơi, không ít đứa còn nhỏ tuổi nhưng đã nói tục, chửi thề...*

Vậy nhưng đã bao giờ chúng ta tự hỏi trẻ em đang cần gì, nghĩ gì và chúng ta phải làm thế nào để hướng chúng tới một cuộc sống lành mạnh cả về thể chất lẫn tinh thần? Cuộc sống hiện nay có rất nhiều yếu tố tác động đến tâm, sinh lý của trẻ giống như một cây non không phải lúc nào cũng có thể vững vàng trước nắng mưa, bão gió. Bởi vậy, trước khi phê phán những đứa trẻ, đã đến lúc người lớn chúng ta cũng cần phải xem lại cách giáo dục của chính mình.

“Nhân chi sơ, tính bản thiện”. Nhiều người ví trẻ con giống như một tờ giấy trắng nên chúng dễ bị ảnh hưởng và bắt chước theo những hành động, lời nói của những người xung quanh, mà đầu tiên phải kể đến gia đình. Ví dụ: Nếu ông bố nói “mày-tao” thì đứa con cũng gọi bạn bè bằng “mày” và xưng “tao”. Hoặc trong gia đình có người nói bậy, nói tục thì trẻ em cũng học bắt chước theo. Vô hình trung bố mẹ là tấm gương mờ cho con.

Một đứa trẻ ngoan phải được nuôi dạy trong nền tảng của tình thương yêu mẫu tử; phải có sự sẻ chia, quan tâm, chăm sóc của cha mẹ, anh em chứ không chỉ dựa vào tiền bạc, vật chất. Song thực tế hiện nay, có nhiều bậc cha mẹ không nhận thức đúng về vai trò của mình. Dường như đôi lúc họ cho rằng, trách nhiệm chính của mình chỉ là “nuôi dưỡng”, tức là sinh con ra và nuôi con lớn, còn việc “dạy” là của nhà trường. Chị Ngô Thị Thùy kể: *Có một cháu trong xóm, bố mẹ đi làm*

ăn xa bỏ các con ở nhà không ai chăm sóc, không ai quản lý, mọi việc dạy cháu đều phó mặc hết cho nhà trường. Cháu ham chơi điện tử, đến lúc hết tiền thì đi lấy trộm tiền của cô giáo, cô giáo phát hiện ra, cháu xấu hổ với bạn bè nên bỏ học, đến lúc bố mẹ biết thì đã muộn.

Cũng theo chị Thùy thì: *Ảnh hưởng lớn nhất đối với con trẻ thuộc về gia đình. Bố mẹ dù bận công việc đến mấy cũng phải cố gắng dành thời gian quan tâm đến con chứ không thì “Bé không vin, lớn gây càn”.*

Giáo dục con không thể mâu thuẫn với cách cư xử của chính mình. Bởi vậy, bên cạnh việc dành nhiều thời gian để quan tâm đến trẻ, các bậc cha mẹ còn phải là tấm gương sáng để trẻ noi theo. Cha mẹ muốn con lễ phép với mình, thì chính cha mẹ phải lễ phép với ông bà. Cha mẹ muốn con không chửi tục, thì chính cha mẹ cũng đừng nên nói bậy...

Song tất nhiên không phải 100% gia đình tốt đều sản sinh ra những đứa trẻ ngoan. Dân gian có câu “*Cha mẹ sinh con trời sinh tính*”. Nói cách khác, xã hội có tác động không nhỏ trong việc hình thành nhân cách con người. Một đứa trẻ sinh ra trong một gia đình nề nếp nhưng nếu tiếp xúc thường xuyên với những đứa trẻ không được nuôi dạy chu đáo thì hệ quả tất yếu chúng cũng bị thay đổi theo chiều hướng xấu. Đó là quan điểm của anh Hoàng Xuân Phong:

Thường thì trẻ em học bạn rất nhanh, học cả điều tốt và xấu. Con trai tôi năm nay 7 tuổi, ở lớp, ở nhà đều rất ngoan nhưng khi hòa nhập với bạn bè nó lại thể hiện những cá tính mà khi ở bên bố mẹ nó không bao giờ thể hiện ra. Ví dụ như ở lớp, ở nhà không bao giờ nói bậy nhưng thi thoảng bên bạn bè cũng có nói theo.

Thực tế xã hội hiện nay đang ẩn giấu khá nhiều mối lo trong việc giáo dục con trẻ. Đó là sự phức tạp của tệ nạn xã hội, là nếp sống thiếu văn hóa, văn minh của một bộ phận người dân, cùng với sự bùng nổ

thông tin theo đủ mọi chiều cả tốt và xấu... Những điều này tác động hàng ngày, hàng giờ đến nhận thức và nhân cách của con trẻ, khiến những đứa trẻ thiếu bản lĩnh sẽ không đủ sức để vững vàng theo những giá trị đạo đức mà gia đình, nhà trường đã trang bị cho nó. Giống như cái cây non bị gục ngã trước gió mạnh, bão lớn.

Tuy nhiên, nhắc đến đây, chúng ta không thể không nói tới một số trường hợp nhà trường đã lỏng lẻo và thiếu trách nhiệm trong giáo dục và quản lý học sinh nên đã gần như “bỏ rơi” với những hành xử của các em khi rời khuôn viên trường học. Khi được hỏi về mong muốn của mình đối với nhà trường, em Huyền (học sinh lớp 8) đã bày tỏ rằng em mong sao nhà trường siết chặt quản lý học sinh hơn nữa, hãy quan tâm, thân thiết, gần gũi với học sinh hơn nữa - để có thể hiểu được học sinh của mình.

Ngoài những nguyên nhân trên, còn một nguyên nhân đáng chú ý đó là sự mâu thuẫn, không đồng nhất giữa gia đình - nhà trường - xã hội trong giáo dục trẻ. Trẻ em hiện nay đang sống trong ba môi trường: Gia đình, nhà trường và xã hội. Nếu các giá trị đạo đức mà chỉ một trong ba lực lượng này không nhất quán, thiếu đồng bộ, thiếu sự phân định cụ thể sẽ rất dễ khiến trẻ em rơi vào con đường lầm lạc, hư hỏng. Ví dụ: Thầy cô giáo dạy các em thấy người gặp nạn phải giúp đỡ. Nhưng khi một nạn nhân quần quai giữa đường vì tai nạn, có bậc cha mẹ lại bảo con tránh xa cho đỡ “rách việc”, còn người dân thì xúm đen, xúm đỏ để xem mà không mấy ai sẵn sàng đưa nạn nhân đi cấp cứu. Những mâu thuẫn trên làm cho trẻ em khó xác định được một chuẩn mực đạo đức để tuân theo.

Khi trẻ em hư, việc đầu tiên là những người lớn đừng nên đổ lỗi cho nhau bởi điều đó chỉ thể hiện sự vô trách nhiệm. Giáo dục trẻ là trách nhiệm của tất cả chúng ta. Cụ thể:

- *Tăng cường mối liên hệ nhà trường và gia đình:* Nhà trường phối hợp với gia đình, cộng đồng thông qua các hoạt động như: họp phụ huynh, sổ liên lạc, trao đổi qua gặp mặt trực tiếp hoặc qua điện thoại, tham gia hoạt động ngoại khóa, tổ chức các ngày văn hóa, sự kiện của trường và địa phương; nắm bắt kịp thời các điểm yếu, hạn chế của các em trong học tập và rèn luyện để gia đình phối hợp với nhà trường có những định hướng hỗ trợ cụ thể nhằm nâng cao chất lượng học tập.
- *Tăng cường quan hệ cha mẹ và con cái:* Giúp cha mẹ thấy rõ trách nhiệm của gia đình phải quan tâm, tạo điều kiện nhiều hơn đến việc học tập của con cái bằng những việc làm thiết thực “3 đủ, 1 có”, dành thời gian cho trẻ học bài...; cha mẹ cần gương mẫu trong cách sống, làm việc, quan hệ ứng xử để con cái học tập; luôn lắng nghe, tôn trọng các ý kiến của con...
- *Tăng cường mối liên hệ giữa cộng đồng và nhà trường:* Các ban ngành, tổ chức chính trị - xã hội và các tổ chức xã hội (Đoàn Thanh niên, Hội Khuyến học, Hội LHPN, Hội cha mẹ học sinh...) có trách nhiệm phối hợp với gia đình và nhà trường tổ chức các hoạt động truyền thông hưởng ứng phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”; tham gia đóng góp nguồn lực thích hợp với khả năng của đơn vị để giúp nhà trường xây dựng môi trường học tập đáp ứng yêu cầu của “Dạy và học tích cực”; cải thiện các điểm vui chơi giải trí công cộng tạo điều kiện cho trẻ phát triển toàn diện cả về thể chất và tinh thần.

Tờ phát tay 2 (dùng cho chủ đề 3)

Cha mẹ giúp con đặt mục tiêu và lập kế hoạch học tập, rèn luyện

PHIẾU BÀI TẬP

ĐẶT MỤC TIÊU, LẬP KẾ HOẠCH TRONG HỌC TẬP, RÈN LUYỆN

1. Mục tiêu của tôi trong học tập và rèn luyện:

- Học tập

- Rèn luyện

2. Tôi muốn hoàn thành mục tiêu trong thời gian (bao lâu)?

Cụ thể ngày tháng năm

3. Những thuận lợi tôi đã có:

.....
.....
.....

4. Những khó khăn tôi có thể gặp phải

.....
.....
.....

5. Những biện pháp tôi cần làm để đạt được mục tiêu đề ra

.....
.....

6. Tôi có thể tìm được sự giúp đỡ của những ai (ghi cụ thể)

- Ở gia đình (cha, mẹ, anh, chị)

- Ở nhà trường (thầy, cô)

- Bạn bè

- Khác (có thể là họ hàng)

7. Điều gì sẽ xảy ra nếu mục tiêu đó không thực hiện được

.....

.....

.....

8. Các cách theo dõi xem có đạt được mục tiêu đề ra không?

.....

.....

.....

Tờ phát tay số 3 (dùng cho chủ đề 5)

Kỹ năng xây dựng mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng

Suy nghĩ về mối liên hệ giữa nhà trường và gia đình trong giáo dục

Nói trách nhiệm giáo dục học sinh là của nhà trường, của thầy cô giáo cũng đúng, của gia đình học sinh cũng đúng, của người quản lý giáo dục và của toàn xã hội cũng đúng. Không ai có thể cân đo đong đếm để xem trách nhiệm của ai nặng hơn, vì kết quả giáo dục, tức nhân cách con người, không phải là vật chất và không chỉ biểu hiện ở thời điểm hiện tại. Vấn đề quan trọng ở đây là mỗi đơn vị, bộ phận đó đã nhận thức gì về trách nhiệm của mình, đã thực hiện hiệu quả hay chưa và phải làm gì để hoàn thành tốt trách nhiệm đó.

Nhận thức của gia đình về trách nhiệm giáo dục con cái

Phụ huynh học sinh nào cũng mong muốn cho con mình tiến bộ, thành nhân. Gia đình nào cũng đặt nhiều kì vọng vào chức năng giáo dục của nhà trường. Trách nhiệm giáo dục học sinh nhất thiết phải được các tác nhân giáo dục hợp tác và chia sẻ với nhau. Thực tế hiện nay, nhà trường và phụ huynh học sinh có mối quan hệ như thế nào trong việc giáo dục những thế hệ tương lai?

Sự hiểu biết và thái độ đối với giáo dục của phụ huynh học sinh cũng có nhiều mức độ rộng hẹp, sâu cạn khác nhau. Đáng mừng trình độ dân trí có nâng cao, nhiều người thật sự quan tâm và hiểu biết về

vấn đề giáo dục; nhưng chúng ta không khỏi lo ngại khi nhận ra nhiều gia đình nhận thức về giáo dục chưa đúng. Nhiều bậc phụ huynh học sinh đã “rộng rãi” giao phó toàn bộ nhiệm vụ giáo dục con em mình cho nhà trường, thầy cô giáo. Điều đó đồng nghĩa với sự thành bại, tốt xấu của học sinh phụ thuộc hoàn toàn vào chất lượng công tác giáo dục của nhà trường. Họ sẽ hết sức vui mừng và biết ơn nhà trường khi con mình tiến bộ và dễ dàng bắt mắt, mất niềm tin khi con họ có những biểu hiện xấu. Dĩ nhiên, hiện trạng này chỉ diễn ra nhiều ở những nơi nhận thức về giáo dục của người dân còn hạn chế.

Cũng cần nói thêm nguyên nhân của việc giao phó này một mặt do phụ huynh học sinh tập trung lao vào chăm lo đời sống kinh tế, không có hoặc ít có thời gian quan tâm chăm sóc con cái; một mặt do ảnh hưởng quan niệm dạy con thời phong kiến là phó thác cho các thầy đồ. Chúng ta thường nghe đâu đó rằng tình cảm của phụ huynh học sinh đối với thầy cô giáo ngày nay đang có chiều hướng xấu đi. Thật ra không hẳn vậy, cách nhìn nhận của phụ huynh học sinh đối với thầy cô hiện nay cũng có nhiều dạng. Bên cạnh thái độ khá hợp lý là kính trọng, tin tưởng, biết ơn nhưng đồng thời cũng có những mong đợi, yêu cầu nhất định trong việc giáo dục con cái mình thì còn có hai chiều hướng chưa hợp lý. Một là quá xem trọng đến mức sợ sệt, không dám trái ý và phó thác toàn quyền việc dạy dỗ cho người thầy. Hai là xem thường, không tin tưởng, thậm chí phản ứng thô lỗ đối với các thầy cô giáo vì nhận thức hạn chế và thiếu kĩ năng sống.

Dĩ nhiên không phải ai cũng đổ lỗi cho nhà trường, cho thầy cô trong những trường hợp con mình hư hỏng. Trong tâm thức người dân Việt Nam dù người ít học nhất cũng hiểu rằng trong “9 chữ cù lao” chỉ ít có 3 chữ liên quan đến dạy con (*cúc: nâng đỡ, dục: dạy dỗ, phúc: che chở*). Gia đình nào không biết bên cạnh việc sinh thành và nuôi dưỡng thân

thể là việc dạy dỗ về nhân cách, tâm hồn? Có điều, xã hội ngày nay hoàn toàn khác thời phong kiến, mọi suy nghĩ về việc giao phó trách nhiệm giáo dục cho một ai đó dù giỏi đến mức nào cũng đều là sai lầm. Hơn nữa, đời sống kinh tế - văn hóa - xã hội có nhiều thay đổi phức tạp để làm “*nhiều*” mọi quan điểm và do đó phụ huynh học sinh rất cần được định hướng những thái độ hợp lý. Điều này gắn liền với trách nhiệm định hướng về giáo dục cho xã hội, tác động đến nhận thức người dân của các cơ quan có liên quan, trước nhất là nhà trường.

Mối quan hệ giữa nhà trường với gia đình học sinh

Vấn đề giáo dục trong nhà trường hiện nay vẫn còn nhiều việc cần bàn, nó nằm trong mối quan hệ tổng thể và tương tác mạnh mẽ với toàn ngành giáo dục và toàn xã hội. Mối quan hệ giữa nhà trường và gia đình học sinh thể hiện trước hết và trực diện nhất qua Hội phụ huynh học sinh ở các trường học. Thế nhưng chất lượng hoạt động và hợp tác giữa hai bộ phận này như thế nào là điều cần xem lại. Mục đích cuối cùng và cao nhất trong sự hợp tác này là hướng đến hình thành nhân cách phù hợp cho các em học sinh, giúp các em “*thành người*”. Vì vậy, nhà trường và phụ huynh học sinh cần thống nhất quan điểm giáo dục, giúp đỡ lẫn nhau trong việc dạy dỗ và rèn luyện nhân cách học sinh.

Rõ ràng, đối chiếu với thực tế có thể kết luận rằng nhà trường chưa thực sự liên kết chặt chẽ với gia đình học sinh, chưa biết cách “*làm đẹp mình*” và thể hiện đúng vai trò của mình trong mắt phụ huynh học sinh. Còn phụ huynh học sinh thì chưa hiểu rõ trách nhiệm và quyền lợi trong mối quan hệ với nhà trường. Chính mối quan hệ mỏng manh “*dễ vỡ*” này khiến họ dễ trở thành những “*đối cực*” của nhau khi có sự việc phát sinh mà lẽ ra họ cùng đứng về một phía để giải quyết.

(Theo **Thanh Phong** - Trang báo Sinh viên Đại học An Giang, năm 2009)

Kịch bản tiểu phẩm (dùng cho chủ đề 12)

Cha mẹ giúp con định hướng nghề nghiệp

Tiểu phẩm: CON BIẾT LÀM SAO

Nhân vật:

- Em Âu, học sinh lớp 12
- Ông Hằng, bố em Âu
- Bà Hằng, mẹ em Âu

Bối cảnh: Diễn ra tại nhà em Âu

Tiểu phẩm:

Âu xuất hiện, dáng vẻ phấn khởi: - Con chào bố, bố ơi mẹ đâu?

Ông Hằng: Đi học về rồi à? Con gái lớn vừa về đến nhà là đã hỏi mẹ. Mẹ ở dưới bếp, có cái gì vậy con?

Âu: Con... con muốn tham khảo thêm ý kiến bố mẹ, vì cuối tuần này con phải nộp hồ sơ thi đại học rồi.

Ông Hằng: Thì cứ nói, bố ưng là mẹ ưng!

Âu: Con làm hồ sơ thi Đại học Luật bố ạ, con thích lắm, sau này con sẽ là luật sư!

Ông Hằng: Lắm chuyện, hay gì cái nghề thầy cãi! Theo bố con cứ thi Đại học Y cho oai; sau này nghề nghiệp có lợi cho gia đình, vừa có ơn lại vừa có tiền con ạ!

Âu: Nhưng con thích làm luật sư, con có thể thực hiện ước mơ đi tìm

công lý cho nhiều người; với lại mắt con bị cận nặng, làm nghề y phải tiếp xúc với nhiều người bệnh, con không thích!

Ông Hằng: Con cãi bố à, bố nói con phải nghe, chỉ có một con đường là làm bác sĩ thôi con ạ!

Âu: Không, con có cãi đâu nhưng con không thích mà, con...

Bà Hằng (*dáng vẻ tất bật đi ra*): Chuyện gì mà cha con ông to tiếng vậy, trưa rồi không lo chuẩn bị mà ăn cơm?

Âu: Mẹ ạ, con đang làm hồ sơ thi, con muốn thi Đại học Luật...

Ông Hằng (*cướp lời*): Tôi nói nó thi làm bác sĩ; bà ưng quá đi chứ, tuổi già có con làm bác sĩ là sướng nhất!

Bà Hằng: Ôi dào! Lạc hậu, tưởng ông nói thế nào, tôi thì thấy thi Tài chính ngân hàng là nhất; suốt ngày ngồi bàn giấy, tiền nhiều mà khỏe thân! Con nhà bà Tâm làm ngân hàng sướng như tiên đó, thi Tài chính con ạ!

Âu: Bố, mẹ... con không thích, con chỉ thi Đại học Luật thôi!

Bà Hằng: Không được, tôi đẻ ra cô, nói cô phải nghe, thi Tài chính!

Ông Hằng: Không, tôi nói bà cũng phải nghe, thi Y! (hai ông bà to tiếng tranh cãi, không ai chịu ai).

Âu: (*khóc to*) Bố, mẹ! con biết phải làm sao bây giờ?

BỘ ĐĨA CD CÁC CHỦ ĐỀ VỀ GIÁO DỤC TRẺ VỊ THÀNH NIÊN PHÁT TRÊN LOA TRUYỀN THANH XÃ, PHƯỜNG





Năm 2011 Hội LHPN Việt Nam phối hợp với Tổ chức Hợp tác Phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Flamăng, Vương quốc Bỉ (VVOB Việt Nam) xây dựng bộ đĩa CD là tài liệu truyền thông phát trên loa truyền thanh của xã, phường nhằm hỗ trợ tuyên truyền cho các chủ đề sinh hoạt của CLB “Cha mẹ nuôi dạy con tốt” trong phạm vi

hoạt động của Đề án “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt”.

Mục đích của tài liệu này là nhằm tăng cường kiến thức và kỹ năng cho các bậc cha mẹ có con dưới 16 tuổi liên quan đến vấn đề Hỗ trợ trẻ em học tập tích cực và giáo dục Kỹ năng sống cho trẻ, vì vậy có thể được phát thanh định kỳ, trước và sau buổi sinh hoạt của CLB.

Với hình thức thể hiện là các câu chuyện truyền thanh, tiểu phẩm, buổi tọa đàm và diễn đàn tài liệu này còn hướng tới đông đảo các thành viên của cộng đồng, các tổ chức quần chúng và các thầy cô giáo.

Ngoài ra tài liệu này còn là công cụ hỗ trợ đắc lực cho các hoạt động tuyên truyền của chi hội phụ nữ tại địa phương, do vậy việc lựa chọn chủ đề phát thanh cần gắn với hoạt động tại cộng đồng.

Nội dung và hình thức truyền thông của từng chủ đề bao gồm:

Tên và hình thức của chủ đề	Nội dung chính
1. Tọa đàm, câu chuyện truyền thanh: Phương pháp giáo dục con tại gia đình	Cha mẹ, người lớn cần làm gương để giáo dục con em, bao hàm cả nội dung về tổ chức cuộc sống trong gia đình có nề nếp gia phong, lành mạnh, ấm áp tình yêu thương và tôn trọng trẻ. Cha mẹ cần thống nhất phương pháp giáo dục con trong gia đình về quan điểm, mục tiêu, trách nhiệm, tránh tình trạng “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”.
2. Câu chuyện truyền thanh: Trăng đến rằm có tròn không?	Nhắc nhở các bậc làm cha làm mẹ hãy quan tâm đến việc giáo dục kỹ năng sống cho các con. Để làm được điều đó, việc đầu tiên cha mẹ phải là một tấm gương tốt cho con, nhất là khi các em bước vào lứa tuổi vị thành niên.
3. Tổng hợp: Giá trị của việc học và kỹ năng của sự hợp tác	Nâng cao nhận thức về giá trị của việc học đối với cá nhân, gia đình và cộng đồng, từ đó cha mẹ tạo điều kiện tốt cho con học tập (về sức khỏe, về vật chất, về tinh thần). Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng và yêu cầu của kỹ năng làm việc hợp tác, từ đó cha mẹ tạo điều kiện và khuyến khích học nhóm tại gia đình và cộng đồng.
4. Phóng sự: Xây dựng thói quen tốt cho trẻ - rất cần sự đồng thuận	Tăng cường mối liên hệ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng trong việc giáo dục nhân cách cho học sinh.

Tên và hình thức của chủ đề	Nội dung chính
5. Câu chuyện truyền thanh: Chiếc ủng xanh	Giáo dục trẻ sự tự tin, dám đấu tranh để bảo vệ điều đúng đắn.
6. Diễn đàn: Nên hay không nên tình yêu tuổi học trò?	Bày tỏ những quan điểm, suy nghĩ, đánh giá về tình yêu tuổi học trò qua đó đưa ra những thông điệp giáo dục giới tính - tình bạn - tình yêu.
7. Tự thuật: Một câu chuyện buồn	Cảnh báo các bạn trẻ về lối sống sai lầm và sự thiếu hiểu biết về sức khỏe sinh sản và tình dục.
8. Tọa đàm: Vấn đề bình đẳng giới trong giáo dục	Nâng cao nhận thức của cộng đồng về vấn đề bình đẳng giới nói chung và bình đẳng giới trong giáo dục nói riêng, từ đó hướng tới thay đổi hành vi.

GIÁM SÁT CÁC HOẠT ĐỘNG TRUYỀN THÔNG CHUYỂN ĐỔI HÀNH VI TRONG VIỆC GIÁO DỤC TRẺ VỊ THÀNH NIÊN

1. Lập kế hoạch tuyên truyền vận động, truyền thông chuyển đổi hành vi

- *Thế nào là lập kế hoạch*

Lập kế hoạch là sự ra quyết định cho các hoạt động trong tương lai, lập kế hoạch có nghĩa là phải trả lời được các câu hỏi sau:

- Làm gì? Làm ở đâu? Bao giờ?
- Bằng cách nào? Nguồn lực lấy ở đâu?
- Quy mô thế nào? Dự kiến kết quả và nhằm đạt được mục tiêu gì?

- *Yêu cầu của một bản kế hoạch (cần có tính hệ thống, khoa học và có khả năng thực hiện):*

- *Mục tiêu truyền thông:* Là sự chuyển đổi về nhận thức, thái độ và hành vi giáo dục trẻ của các nhóm đối tượng cần đạt được sau khi kết thúc hoạt động truyền thông.

- *Cách viết mục tiêu truyền thông:* Phương pháp **ABCD**

A (Audience) - đối tượng: Xác định nhóm đối tượng can thiệp

B (Behaviour) - hành vi: Xác định loại hành vi bạn mong đợi thay đổi

- C (Condition)** - điều kiện: Xác định khi nào/hoàn cảnh nào bạn muốn có sự thay đổi
- D (Degree)** - mức độ: Xác định mức độ thay đổi mà bạn mong muốn.

Ví dụ: Đến tháng 12 năm 2010 có 95% các gia đình có con học trường tiểu học của xã Y quan tâm thực hiện đúng nội dung “3 đủ, 1 có” để hỗ trợ con em học tập tích cực hiệu quả.

- *Xác định vấn đề truyền thông vận động/truyền thông chuyển đổi hành vi ưu tiên:* Hoạt động gây quỹ, đóng góp ngày công lao động, xây dựng góc học tập...
- *Đối tượng can thiệp của hoạt động truyền thông vận động/truyền thông chuyển đổi hành vi:* Cần ghi cụ thể đối tượng can thiệp, số lượng tham gia...
- *Phương pháp/hình thức:* Sinh hoạt lồng ghép, thảo luận nhóm, thăm hộ gia đình...
- *Phương tiện/tài liệu hỗ trợ:* Liệt kê các tài liệu/phương tiện truyền thông (tờ rơi, sách mỏng, áp phích...).
- *Địa điểm/thời gian:* Ghi cụ thể địa điểm/thời gian diễn ra hoạt động truyền thông.
- *Người chịu trách nhiệm chính/phối hợp:* Dự kiến ai/đơn vị nào làm chính; ai/đơn vị nào phối hợp.
- *Cách kiểm tra/đánh giá hoạt động truyền thông:* Liệt kê cách, công cụ kiểm tra khả năng nhận thức, thái độ và thực hành của đối tượng/dự kiến kết quả sau hoạt động truyền thông vận động/truyền thông chuyển đổi hành vi.

- **Các bước lập kế hoạch cụ thể**

Bước 1: Xác định hoạt động truyền thông vận động/truyền thông chuyển đổi hành vi ưu tiên.

Bước 2: Xây dựng mục tiêu phù hợp.

Bước 3: Xác định kết quả đầu ra.

Bước 4: Xác định các hoạt động cụ thể đối với từng mục tiêu.

Bước 5: Dự toán các yêu cầu để triển khai hoạt động.

- Nguồn nhân lực: Người tham gia tổ chức và thực hiện hoạt động.
- Phương tiện: Các phương tiện cần thiết để tổ chức hoạt động truyền thông.
- Thời gian: Thời gian để triển khai từng công việc cụ thể.
- Tài chính: Kinh phí cần thiết cho hoạt động và phương tiện truyền thông.

2. Giám sát hỗ trợ hoạt động truyền thông vận động và truyền thông chuyển đổi hành vi để nâng cao chất lượng

- **Giám sát hỗ trợ là gì?**

- Giám sát hỗ trợ là hoạt động quản lý thường xuyên nhằm xem xét các hoạt động có được thực hiện đúng theo thiết kế về tiến độ, kết quả dự kiến và chất lượng hay không.
- Giám sát hỗ trợ huy động sự tham gia của gia đình - nhà trường - cộng đồng cho trẻ em học tập tích cực là quá trình thu thập và trao đổi thông tin nhằm phát hiện những điểm thuận lợi, khó khăn, hạn chế để giúp truyền thông viên/hướng dẫn viên và đối tượng cải thiện chất lượng công việc, hành vi thực hiện tốt hơn chứ không nhằm mục đích “kiểm tra, đánh giá” hoặc “phê bình, chỉ trích”.

• *Các bước triển khai hoạt động giám sát tại cộng đồng*

Giai đoạn chuẩn bị:

- Xác định mục tiêu giám sát: Rà soát kế hoạch hoạt động, báo cáo của đơn vị, địa phương hay giám sát việc thực hiện chuyển đổi hành vi tại các hộ gia đình.
- Xác định đối tượng giám sát: Truyền thông viên/hướng dẫn viên hay người dân.
- Thống nhất kế hoạch giám sát hỗ trợ với địa bàn giám sát, chuẩn bị các phương tiện, tài liệu, bảng kiểm cần thiết cho đợt giám sát.

Triển khai giám sát tại thực địa:

- Gặp lãnh đạo, cán bộ có trách nhiệm để trao đổi về mục đích, yêu cầu giám sát hỗ trợ.
- Gặp truyền thông viên/hướng dẫn viên hoặc người dân trao đổi và quan sát đối tượng được thực hiện các hoạt động truyền thông; kết quả sự chuyển đổi hành vi như thế nào.
- Quan sát, xem xét các tài liệu truyền thông, sổ sách, kế hoạch, báo cáo; hoặc quan sát góc học tập tại các hộ gia đình và phỏng vấn sau giám sát cho cá nhân, đơn vị/địa phương.

Các kỹ năng thực hiện giám sát hỗ trợ:

- Kỹ năng tiếp cận và trao đổi: Chào hỏi đối tượng, giới thiệu ngắn gọn về bản thân; sử dụng ngôn ngữ phù hợp và nêu câu hỏi như là buổi trò chuyện trao đổi để không làm ảnh hưởng đến đối tượng.
- Kỹ năng quan sát: Chọn vị trí thích hợp để quan sát được dễ dàng và bao quát, không ảnh hưởng đến hoạt động truyền thông hoặc gây khó chịu cho đối tượng. Sử dụng công cụ trong quá trình giám sát.

Kỹ năng hỗ trợ kỹ thuật:

- Hỗ trợ kỹ thuật cần tập trung vào kiến thức, kỹ năng mà đối tượng được giám sát còn thiếu, tránh đi lan man, dàn trải. Tuyệt đối không phê phán, những điều đối tượng làm sai hoặc làm chưa tốt.
- Nêu những điểm đối tượng đã làm tốt và những điểm cần làm tốt hơn một cách cụ thể, không suy diễn, chỉ trích.
- Sử dụng tốt kỹ năng giao tiếp không lời như: ánh mắt, cử chỉ... Nên có hướng dẫn thực hành cần tỉ mỉ, cụ thể, rõ ràng từng bước.

3. Một số ví dụ về biểu mẫu giám sát hoạt động

HỘI LHPN.....

KẾ HOẠCH TRUYỀN THÔNG

Tháng.../quý.../năm...

Mục tiêu:
.....

Stt	Nội dung hoạt động (làm gì)	Thời gian/ Địa điểm	Phương pháp	Đối tượng	Phân công thực hiện	Dự kiến kết quả
1	Tuyên truyền trên hệ thống loa của xã về lợi ích của phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”.	1 lần/tháng	Phát thanh	Toàn bộ người dân trong cộng đồng	Cán bộ văn hóa xã/ Hội trưởng Hội LHPN, Hội Khuyến học, Hội cha mẹ học sinh	90% người dân trong xã được tiếp cận thông tin

Stt	Nội dung hoạt động (làm gì)	Thời gian/ Địa điểm	Phương pháp	Đối tượng	Phân công thực hiện	Dự kiến kết quả
2	Sinh hoạt lồng ghép với họp cộng đồng: hướng dẫn cách xây dựng góc học tập cho con.	Ngày 15 hàng tháng Nhà VH xã A	Trình bày kết hợp hỏi/đáp	Các bậc cha mẹ học sinh	Hội LHPN, Hội Khuyến học, Hội cha mẹ học sinh	85% hộ gia đình đăng ký xây dựng góc học tập
3	Sinh hoạt CLB: Phòng chống tai nạn giao thông và đuối nước.	Ngày 20 hàng tháng Nhà VH thôn B	Thảo luận nhóm nhỏ Tọa đàm	Cán bộ chủ chốt của các tổ chức xã hội	Hội LHPN, Hội Khuyến học, Hội cha mẹ học sinh, Hội Nông dân	90% người tham dự hiểu và có kỹ năng phòng chống tai nạn giao thông và đuối nước
4						

....., ngày.... tháng.... năm....

NGƯỜI LẬP

(ký, ghi rõ họ tên)

HỘI LHPN.....

KẾ HOẠCH BUỔI TẬP HUẤN/TRUYỀN THÔNG

Nội dung:

- Mục đích:
- Thành phần:..... Số lượng:
- Thời gian:..... Địa điểm:

Thời gian (phút)	Nội dung	Phương pháp/ cách thực hiện	Câu hỏi/ Nội dung cần chuẩn bị	Người thực hiện
5 phút	Khai mạc, giới thiệu			Chị A
10 phút	Định nghĩa về...	Thảo luận nhóm	Bài tập tình huống....	Anh B
40 phút	Lợi ích của việc học tập tích cực	Đóng vai và thảo luận	Bài tập tình huống cho 2 nhóm: Nhóm 1 đóng vai tình huống A; Nhóm 2 tình huống B	Chị A + anh B...

Thời gian (phút)	Nội dung	Phương pháp/ cách thực hiện	Câu hỏi/ Nội dung cần chuẩn bị	Người thực hiện
15 phút	Hướng dẫn xây dựng góc học tập	Làm mẫu...		
...				

....., ngày.... tháng.... năm....

NGƯỜI LẬP

(ký, ghi rõ họ tên)

HỘI LHPN.....

BẢNG KIỂM GIÁM SÁT TẬP HUẤN/TRUYỀN THÔNG

Người giám sát: Đơn vị:

Người được giám sát: Đơn vị:

Chủ đề giám sát:..... Thời gian:

Mỗi tiêu chí giám sát tối đa 5 điểm. Phần dẫn chứng minh họa cần ghi rõ, cụ thể để giải thích cho số điểm được cho.

Rất hài lòng: 5đ

Còn thiếu sót một chút: 4đ

Đạt được nửa yêu cầu: 3đ

Có thực hiện nhưng chưa hiệu quả: 2đ

Không hài lòng/ không thực hiện: 0 - 1đ

STT	Nội dung quan sát	Điểm mạnh	Điểm cần cải tiến	Số điểm
PHẦN MỞ ĐẦU				
1	Chào hỏi, giới thiệu; tạo không khí thân mật. Bao quát, kiểm tra quân số.			
2	Liên hệ với nội dung trước, kiểm tra mức độ hiểu bài cũ. Hướng người tham gia đến gần với chủ đề mới; Tìm hiểu nhu cầu/mong đợi của người tham gia.			
3	Nêu chủ đề; giới thiệu mục đích, nội dung chính của buổi tập huấn/ truyền thông.			
NỘI DUNG CHÍNH				
4	Sử dụng từ 3 phương pháp trở lên; áp dụng một cách có hệ thống, phù hợp và có chất lượng.			
5	Trình bày mạch lạc, súc tích. Có minh họa thực tế sinh động và phù hợp.			
6	Giao nhiệm vụ với hướng dẫn cụ thể, rõ ràng; Người tham gia chủ động thực hiện được nhiệm vụ của mình.			

STT	Nội dung quan sát	Điểm mạnh	Điểm cần cải tiến	Số điểm
7	Hệ thống câu hỏi dễ hiểu và hiệu quả; dành thời gian cho người tham gia kịp suy nghĩ trước khi trả lời.			
8	Khuyến khích người tham gia phát huy kinh nghiệm và sự sáng tạo. Thành viên tham dự được tham gia tích cực thông qua hoạt động cá nhân, cặp, nhóm, tập thể.			
9	Kiểm tra và kiểm soát được quá trình tham gia và mức độ tiếp nhận thông tin của người tham gia; có điều chỉnh linh hoạt, kịp thời, phù hợp.			
10	Thu hút được sự tập trung chú ý của người tham gia trong suốt thời gian hoạt động.			
11	Tổng hợp và nhấn mạnh những điều cần lưu ý; dành thời gian để người tham gia được ghi chép.			
12	Sử dụng các phương tiện tập huấn, truyền thông hiệu quả (bảng, giấy A0, bút, máy chiếu...) Chuẩn bị tài liệu đầy đủ (cho người điều hành, người tham gia) và sử dụng hiệu quả các tài liệu này.			

STT	Nội dung quan sát	Điểm mạnh	Điểm cần cải tiến	Số điểm
PHẦN BẾ MẠC				
13	Xây dựng và thống nhất được kế hoạch sau tập huấn/ tuyên truyền; Thống nhất các việc cần chuẩn bị cho lần sau (ví dụ địa điểm, phương tiện tập huấn, tài liệu...).			
14	Đánh giá kết quả đạt được/ chưa được của buổi tập huấn/ truyền thông.			
15	Có báo cáo/biên bản và tập hợp đầy đủ tài liệu của buổi tập huấn/truyền thông (kế hoạch nội dung; tài liệu phát tay; đánh giá hoạt động...).			
TỔNG ĐIỂM				

Thang điểm:

65 - 75: *Xuất sắc*

55 - 64: *Tốt*

45 – 54: *Khá*

<45: *Cần khắc phục*

Hội LHPN tỉnh.....

Huyện: Xã

CLB “Giáo dục và đời sống” thôn/xóm

BIÊN BẢN SINH HOẠT CÂU LẠC BỘ

1. THÔNG TIN CHUNG

Thời gian:.....

Địa điểm:

Chủ đề:.....

Thành phần tham gia:

Các hình thức/phương pháp tổ chức:.....

2. NỘI DUNG THẢO LUẬN (TIẾN TRÌNH THẢO LUẬN/ NỘI DUNG CHÍNH)

Nội dung thảo luận 1

Nội dung thảo luận 2

Nội dung thảo luận 3

Ban chủ nhiệm CLB rút kinh nghiệm sau buổi sinh hoạt

Chuẩn bị cho buổi tiếp theo

3. KẾT LUẬN

Tóm tắt lại các ý kiến/nội dung đã thống nhất

Kế hoạch hoạt động cụ thể:

STT	Nội dung	Thời gian	Người thực hiện/ theo dõi	Kết quả mong đợi
	A			
	B			
	C			
	D. Chuẩn bị nội dung sinh hoạt tiếp theo			

Thư ký

Đại diện BCN

HỘI LHPN.....

BẢNG KIỂM HOẠT ĐỘNG THĂM HỘ GIA ĐÌNH

Người theo dõi:..... Đơn vị:

Người được theo dõi: Địa chỉ:

	Các kỹ năng	Nhận xét		
		Tốt	Trung bình	Chưa đạt
1	Lên kế hoạch thăm hộ gia đình			
2	Chào hỏi/giới thiệu			
3	Quan sát và thăm hỏi sức khỏe các thành viên			
4	Đặt câu hỏi mở/tìm hiểu sự quan tâm của đối tượng đến vấn đề truyền thông			
5	Trao đổi với gia đình về việc thực hiện các biện pháp hỗ trợ con em học tập tích cực được gia đình thống nhất trong lần thăm trước			
6	Cung cấp những thông tin và kỹ năng của nội dung mới			

	Các kỹ năng	Nhận xét		
		Tốt	Trung bình	Chưa đạt
7	Thảo luận và thống nhất về các biện pháp phù hợp để thực hiện hành vi có lợi của gia đình			
8	Sử dụng tài liệu truyền thông, mô hình, lấy ví dụ cụ thể			
9	Chào, cảm ơn, hẹn lần khác đến thăm			
10	Ghi chép lại thông tin bổ sung về hộ gia đình để theo dõi (vấn đề quan tâm, các hành vi cần chuyển đổi)			

Nhận xét chung:.....

.....

.....

.....

.....

....., ngày.... tháng.... năm....

NGƯỜI THỰC HIỆN

(ký, ghi rõ họ tên)

HỘI LHPN.....

BẢNG KIỂM GIA ĐÌNH VỀ HỖ TRỢ TRẺ EM HỌC TÍCH CỰC

A. Thông tin chung về hộ gia đình

1. Họ và tên chủ hộ..... Thôn..... Xã.....

2. Tổng số người trong gia đình:..... Nam..... Nữ:.....

3. Xếp loại hộ (đánh dấu vào ô tương ứng): Hộ nghèo Trung bình Khá

4.ĐT liên hệ:.....

5. Trẻ dưới 18 tuổi trong gia đình:

TT	Tên trẻ	Năm sinh	Nam/nữ	Học lớp mấy	Xếp loại học sinh
1					
2					
3					

B. Thông tin về thực hành hỗ trợ con học tập tích cực tại gia đình

STT	Nhận thức, thái độ và thực hành trong việc hỗ trợ con học tập tích cực tại gia đình	Nhận xét cụ thể	
		Những điểm đã làm tốt	Những điểm cần cải tiến
1	Con có bàn ghế ngồi học phù hợp, ở nơi yên tĩnh, đủ ánh sáng.		
2	Có giá sách (hoặc tủ) đựng sách vở ngăn nắp.		
3	Gia đình phân công việc nhà hợp lý để con có đủ thời gian học.		
4	Gia đình xem xét bài vở của con hàng ngày.		
5	Gia đình liên lạc thường xuyên với thầy cô giáo để tìm hiểu thông tin của con ở trường.		
6	Trong kỳ thi, gia đình dành nhiều thời gian cho con học hơn.		
7	Bố mẹ động viên con tìm ra nhiều cách giải bài tập khác nhau.		
8	Khuyến khích con học nhóm và trao đổi bài vở với bạn bè.		
9	Khen thưởng và khích lệ con khi có những tiến bộ mới trong học tập.		
10	Khuyến khích con phân tích sự vật hiện tượng trong cuộc sống, tạo điều kiện để con tham gia ý kiến.		
11	Tạo điều kiện để con tham gia các hoạt động ngoại khóa do nhà trường/ cộng đồng tổ chức.		

STT	Nhận thức, thái độ và thực hành trong việc hỗ trợ con học tập tích cực tại gia đình	Nhận xét cụ thể	
		Những điểm đã làm tốt	Những điểm cần cải tiến
12	Mua hoặc mượn sách báo, tư liệu tham khảo nâng cao kiến thức tại gia đình.		
13	Khuyến khích con có thói quen đọc sách/báo hoặc xem các phim khoa học/ phóng sự để mở rộng kiến thức.		
14	Bình tĩnh lắng nghe ý kiến của con và thảo luận cởi mở khi có bất đồng quan điểm.		
15	Dành thời gian trò chuyện tâm sự với con về vấn đề học tập, giới tính, tình bạn, tình yêu.		

Nhận xét chung của người giám sát:

.....

.....

.....

.....

.....

Những điều người giám sát đã chia sẻ/góp ý với gia đình nhằm hỗ trợ trẻ tốt hơn (ghi rõ):

.....

.....

.....

.....

....., ngày.... tháng.... năm....

NGƯỜI THỰC HIỆN

(ký, ghi rõ họ tên)

HỘI LHPN.....

BÁO CÁO HOẠT ĐỘNG 6 THÁNG

- Người viết báo cáo:
- Chức vụ, đơn vị:.....
- Ngày gửi báo cáo:

I. Các mục tiêu đã đề ra (trong khoảng thời gian cần báo cáo)

II. Kết quả thực hiện

1. Các hoạt động cụ thể đã triển khai

TT	Hoạt động triển khai	Mục đích hoạt động	Thời gian địa điểm	Số lượng/ Đối tượng tham gia	Kết quả đạt được (Gắn với mục tiêu hoạt động)
1					
2					

2. Tồn tại và hạn chế:

TT	Hoạt động đã triển khai	Những tồn tại, hạn chế	Bài học/ Giải pháp để khắc phục
1			
2			

3. Các hoạt động, nhiệm vụ chưa hoàn thành được theo kế hoạch

TT	Hoạt động chưa triển khai	Lý do	Bài học/ Giải pháp để khắc phục
1			
2			

III. Dự kiến hoạt động trong 6 tháng tới

TT	Tên hoạt động	Thời gian, địa điểm	Mục đích hoạt động	Số lượng/ Đối tượng tham gia	Tóm tắt kết quả mong đợi	Chi phí dự kiến
1						
2						

IV. Đề xuất, kiến nghị đối với tổ chức để cải tiến hoạt động

* Các tài liệu và tranh ảnh gửi kèm theo báo cáo

- Vui lòng cung cấp trích dẫn các lời nói, các câu chuyện, tình huống và hình ảnh minh họa các kết quả, tác động của chương trình đến các đối tác và những người trực tiếp hưởng lợi từ dự án. Những minh họa này tốt nhất là từ người hưởng lợi. Ghi rõ họ tên, địa chỉ về những người hưởng lợi được trích dẫn, hoặc được chụp ảnh.
- Vui lòng không cho các hình ảnh vào báo cáo, thay vào đó hãy tập hợp lại và gửi dưới dạng bộ tư liệu hình ảnh riêng và gửi kèm theo báo cáo. Lưu ý ghi rõ ngày chụp, nội dung ảnh và tên của người chụp ảnh.

XÁC NHẬN

....., ngày.... tháng.... năm....

NGƯỜI THỰC HIỆN

(ký, ghi rõ họ tên)

Phần 4

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Chỉ thị số 40/2008/CT-BGD&ĐT về phát động phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” trong các trường phổ thông giai đoạn 2008-2013.
- Quyết định số 704/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt giai đoạn 2010 -2015”.
- Tám nguyên tắc giáo dục trẻ em - Tiến sĩ Nguyễn Bích Hồng - Trường Đại học sư phạm - Hà Nội.
- Cẩm nang truyền thông “Huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng trong việc hỗ trợ trẻ em học tập tích cực” - Hội LHPN Việt Nam, tháng 10 - 2010.
- Bộ đĩa CD “Giáo dục 5 triệu bà mẹ nuôi dạy con tốt” của Hội LHPN Việt Nam phối hợp với tổ chức VVOB Việt Nam.
- Những điều cần biết để Giáo dục giới tính cho con - UNFPA và Hội KHHGD Việt Nam.
- Trang mạng điện tử website <http://emchonnghegi.edu.vn>.